

GAZETA KOSZYCKA

ISSN 1234-0952

Nr 3 (64)

WIADOMOŚCI GMINNE

maj 2014

Wydanie specjalne

25 lat

Odrodzonego Samorządu

Szanowni Państwo!

Wybory do Sejmu i Senatu odbyte w dniu 4 czerwca 1989 roku zapoczątkowały proces demokratycznych zmian w Polsce.

W roku następnym w dniu 8 marca 1990 r. Sejm uchwalił ustawę o samorządzie gminnym, która miała i ma niezwykle istotne znaczenie dla środowisk lokalnych. Ustawa ta stworzyła szerokie ramy działania dla Gmin a jednocześnie wyposażyła je w środki finansowe na ich realizację.

To właśnie te instrumenty formalno-prawne a także fakt – co niezwykle ważne – że przez minione 6 kadencji samorządu Gminy, wszystkie kolejne Rady swoją aktywność koncentrowały głównie na rozwiązywaniu istotnych spraw gospodarczych i społecznych, wpływały na zrównoważony rozwój gminy.

To dzięki takiemu podejściu ze strony lokalnego organu władzy jaką jest Rada Gminy, przy wsparciu sołtysów wsi i środowisk wiejskich, straży pożarnych, organizacji zawodowych i społecznych, pracowników Urzędu Gminy i instytucji samorządowych a także naszych mieszkańców, mogliśmy wiele osiągnąć.

Za ten korzystny i życzliwy klimat dla wspólnej pracy wszystkim z wdzięcznością dziękuję.

Efektom tych wysiłków są w szczególności dokonania w zakresie:

- rozwiązania problemów bazy lokalowej dla oświaty, w tym wybudowania od podstaw budynków Centrum Oświatowego w Koszycach oraz remont kapitalny budynku i otoczenia Szkoły Podstawowej w Książnicach Wielkich,
- kompleksowego rozwiązania spraw gospodarki wodno-ściekowej (cała gmina jest zwodociągowana i skanalizowana),

Stanisław Rybak
Wójt Gminy Koszyce

- wybudowania i zmodernizowania kilkudziesięciu km dróg gminnych, istotny był także udział gminy w wybudowanym w 2002 r. moście na rzece Wiśle,
- modernizacji i rozbudowy centrów większości miejscowości,
- przygotowania Strefy Aktywności Gospodarczej dla inwestorów, jako środka aktywizacji gospodarczej i możliwości utworzenia nowych miejsc pracy,
- zorganizowania i aktywnej działalności Muzeum Ziemi Koszyckiej,
- promocji gminy poprzez organizowanie imprez, udział w organizacjach regionalnych oraz współpracy z gminami partnerskimi Francji (Crisolles), Ukrainy (Zaleszczyki) i Węgier (Derecske),
- rozpoczęcia złożonego i długotrwałego procesu budowy społeczeństwa obywatelskiego.

Realizacja tych spraw odbywała się przy udziale środków własnych oraz przy wykorzystaniu pomocy z zewnątrz: najpierw budżetu Państwa, później środków przedakcesyjnych a po wejściu Polski w struktury Unii Europejskiej, ze środków Unijnych.

W ten sposób w minionym okresie pozyskaliśmy dziesiątki milionów złotych, bez których te dokonania byłyby niemożliwe.

To tylko przykłady naszych wspólnych dokonań. Szerzej o tych i pozostałych sprawach w niniejszej publikacji.

Zachęcam Państwa do lektury specjalnego wydania „Gazety Koszyckiej” i refleksji nad przedstawionymi dokonaniem w minionym ćwierćwieczu.

Niech te przemyślenia będą źródłem dodatkowych inspiracji przy realizacji zadań bieżących oraz motywacją do nowych wyzwań w latach następnych.

Z szacunkiem i wdzięcznością
Stanisław Rybak
Wójt Gminy Koszyce

Koszyce, maj 2014 r.

Fragment gminy Koszyce

Samorząd Gminy Koszyce

Lata 1989–1990 przyniosły Polsce wiele zmian o charakterze ustrojowym. Jedną z takich reform było wprowadzenie na terenie naszego kraju odrodzonego samorządu terytorialnego. 8 marca 1990 roku parlament uchwalił ustawę o samorządzie gminnym oraz ordynację wyborczą do rad gmin.

Pierwsze wolne wybory do rad gmin odbyły się 27 maja 1990 roku. Wzięło w nich udział ponad 42 proc. uprawnionych do głosowania Polaków.

W kwietniu 1993 roku Polska ratyfikowała Europejską Kartę Samorządu Terytorialnego – zasady i postanowienia ogólne dotyczące funkcjonowania samorządu terytorialnego, do stosowania których zobowiązane są państwa członkowskie Rady Europy.

W czerwcu tego samego roku po raz pierwszy zaprezentowano rządowe propozycje nowego podziału terytorialnego, zmniejszające do 16 liczbę województw oraz wprowadzające powiaty.

11 października 1998 roku odbyły się wybory samorządowe według nowych zasad, uwzględniających ustawy składające się na tzw. reformę samorządową. Powstała trójstopniowa struktura wyborów: do sejmików wojewódzkich, do rad powiatów i rad gmin.

1 stycznia 1999 roku wszedł w życie zasadniczy trójstopniowy podział terytorialny państwa.

W czerwcu 2000 roku Sejm RP ustanowił dzień 27 maja Dniem Samorządu Terytorialnego. Dwa lata później parlament przyjął ustawę o bezpośrednim wyborze wójta, burmistrza i prezydenta miasta.

Rada gminy to organ stanowiący i kontrolny gminy. Do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej.

Kadencja rady gminy trwa 4 lata licząc od dnia wyboru. Na czele rady stoi przewodniczący i wiceprzewodniczący w liczbie od 1 do 3. Istnieje możliwość odwołania rady gminy przez wyborców.

Rozpatrywaniem skarg dotyczących zadań lub działalności danej rady gminy zajmuje się wojewoda.

Rada gminy ze swojego grona może powoływać stałe i doraźne komisje do określonych zadań, ustalając przedmiot działania oraz skład osobowy.

Do wyłącznej właściwości rady gminy należy:

1. uchwalanie statutu gminy,
2. ustalanie wynagrodzenia wójta, stanowienie o kierunkach jego działania oraz przyjmowanie sprawozdań z jego działalności,
3. powoływanie i odwoływanie skarbnika gminy, który jest głównym księgowym budżetu – na wniosek wójta,
4. uchwalanie budżetu gminy, rozpatrywanie sprawozdania z wykonania budżetu oraz podejmowa-

nie uchwały w sprawie udzielenia lub nieudzielenia absolutorium z tego tytułu,

5. uchwalanie studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego,
6. uchwalanie programów gospodarczych,
7. ustalanie zakresu działania jednostek pomocniczych, zasad przekazywania im składników mienia do korzystania oraz zasad przekazywania środków budżetowych na realizację zadań przez te jednostki,
8. podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w odrębnych ustawach,
9. podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących:
 - zasad nabywania, zbywania i obciążania nieruchomości oraz ich wydzierżawiania lub wynajmowania na czas oznaczony dłuższy niż 3 lata lub na czas nieoznaczony, o ile ustawy szczególne nie stanowią inaczej,
 - emitowania obligacji oraz określania zasad ich zbywania, nabywania i wykupu przez wójta, zaciągania długoterminowych pożyczek i kredytów,
 - ustalania maksymalnej wysokości pożyczek i kredytów krótkoterminowych zaciąganych przez wójta w roku budżetowym,
 - zobowiązań w zakresie podejmowania inwestycji i remontów o wartości przekraczającej granicę ustaloną corocznie przez radę gminy,
 - tworzenia i przystępowania do spółek i spółdzielni oraz rozwiązywania i występowania z nich,
 - określania zasad wnoszenia, cofania i zbywania udziałów i akcji przez wójta,
 - tworzenia, likwidacji i reorganizacji przedsiębiorstw, zakładów i innych gminnych jednostek organizacyjnych oraz wyposażania ich w majątek,
 - ustalania maksymalnej wysokości pożyczek i poręczeń udzielanych przez wójta w roku budżetowym,
10. określanie wysokości sumy, do której wójt może samodzielnie zaciągać zobowiązania,
11. podejmowanie uchwał w sprawach współdziałania z innymi gminami oraz wydziałanie na ten cel odpowiedniego majątku,
12. podejmowanie uchwał w sprawach współpracy ze społecznościami lokalnymi i regionalnymi innych państw oraz przystępowania do międzynarodowych zrzeszeń społeczności lokalnych i regionalnych,
13. podejmowanie uchwał w sprawach herbu gminy, nazw ulic i placów będących drogami publicznymi lub nazw dróg wewnętrznych w rozumieniu ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych

- (Dz. U. z 2013 r., poz. 260, z późn. zm.), a także wznoszenia pomników,
14. nadawanie honorowego obywatelstwa gminy,
 15. podejmowanie uchwał w sprawie zasad udzielania stypendiów dla uczniów i studentów,
 16. stanowienie w innych sprawach zastrzeżonych ustawami do kompetencji rady gminy.

W skład rady wchodzi radni w liczbie:
 15 w gminach do 20 000 mieszkańców
 21 w gminach do 50 000 mieszkańców
 23 w gminach do 100 000 mieszkańców
 25 w gminach do 200 000 mieszkańców
 oraz po trzech na każde dalsze rozpoczęte 100 000 mieszkańców, nie więcej jednak niż czterdziestu pięciu radnych.

Skład Rady Gminy Koszyce

I kadencja (1990)

1. Biały Waldemar
2. Bogdał Marian
3. Gądek Stanisław
4. Gądek Zdzisław
5. Gurda Marek
6. Gzyl Stanisław
7. Maj Jan
8. Marzec Marianna
9. Mazurek Fryderyk
10. Nawrot Tadeusz
11. Noga Stanisław
12. Oziębło Stanisław
13. Sambor Alfred – przewodniczący RG
14. Skowron Daniel
15. Skrzela Feliks
16. Słysz Maria
17. Szabliński Zbigniew
18. Wyrzykowski Adam
19. Zdankiewicz Stanisław
20. Cencora Zofia

II kadencja (1994)

1. Bożek Ryszard
2. Družba Ryszard
3. Duda Stanisław Paweł
4. Gądek Tadeusz
5. Grzyb Józef s. Jakuba
6. Gzyl Stanisław
7. Jasielski Longin
8. Kowalski Andrzej
9. Marzec Marianna
10. Nawrot Tadeusz
11. Noga Stanisław s. Eugeniusza
12. Oziębło Stanisław – przewodniczący RG
13. Pałasz Ludomir

14. Pałka Helena Lidia
15. Piecuch Marian – wiceprzewodniczący RG
16. Szabliński Zbigniew
17. Wyrzykowski Adam
18. Zdankiewicz Stanisław

III kadencja (1998)

1. Bielecki Włodzimierz
2. Czarnecki Stefan
3. Duda Stanisław
4. Galus Stanisław
5. Gądek Stanisław
6. Grzyb Józef
7. Kabat Jan
8. Marzec Marianna – przewodnicząca RG
9. Marzec Jan
10. Mazurek Fryderyk
11. Nawrot Tadeusz
12. Noga Stanisław
13. Pałasz Ludomir
14. Szuba Marek
15. Stępień Kazimierz
16. Wileczek Małgorzata
17. Wyrzykowski Adam – wiceprzewodniczący RG
18. Wypych Marian

IV kadencja (2002)

1. Bujakowska Krystyna
2. Czarnecki Stefan
3. Doniec Stanisław
4. Głowacz Czesław
5. Jarosz Marian
6. Jasielski Longin
7. Kozakowski Jan
8. Książek Andrzej
9. Marzec Jan
10. Nawrot Tadeusz
11. Stępień Kazimierz
12. Szafarski Paweł
13. Wasilewska Krystyna
14. Wyrzykowski Adam – przewodniczący RG
15. Ziętara Anna

V kadencja (2006)

1. Bujakowska Krystyna
2. Chadzak Małgorzata
3. Czarnecki Stefan
4. Doniec Stanisław
5. Galus Ryszard
6. Grzyb Krystyna
7. Jarosz Marian
8. Kabziński Krzysztof
9. Król Adam
10. Magiera Elżbieta
11. Marzec Jan

III kadencja (1998). W górnym rzędzie od lewej: Gądek Stanisław, Pałasz Ludomir, Duda Stanisław, Tomal Marian – pracownik UG, Czarnecki Stefan, Bielecki Włodzimierz, Szuba Marek, Wyrzykowski Adam – wiceprzewodniczący RG, Stępień Kazimierz, Wypych Marian. W dolnym rzędzie od lewej: Galus Stanisław, Noga Stanisław, Nawrot Tadeusz, Mazurek Fryderyk, Nowak Janina – skarbnik gminy, Marzec Marianna – przewodnicząca RG, Rybak Stanisław – wójt gminy, Wileczek Małgorzata, Grzyb Józef, Kabat Jan, Marzec Jan, Oracz Stanisław – spoza rady

IV kadencja (2002). W górnym rzędzie od lewej: Książek Andrzej, Szaflarski Paweł, Stępień Kazimierz, Ziętara Anna, Jasielski Longin, Kozakowski Jan. W dolnym rzędzie od lewej: Nawrot Tadeusz, Bujakowska Krystyna, Jarosz Marian, Czarnecki Stefan, Rybak Stanisław – wójt gminy, Wyrzykowski Adam – przewodniczący RG, Marzec Jan, Głowacz Czesław, Doniec Stanisław

V kadencja (2006). W górnym rządzie od lewej: Doniec Stanisław, Jarosz Marian, Wyrzykowski Adam – wiceprzewodniczący RG, Nawrot Tadeusz – przewodniczący RG, Król Adam, Kabziński Krzysztof, Galus Ryszard,. W dolnym rządzie od lewej: Czarnecki Stefan, Bujakowska Krystyna, Wasilewska Krystyna, Grzyb Krystyna, Chadzak Małgorzata, Magiera Elżbieta, Ziętara Anna, Marzec Jan

VI kadencja 2010. Od lewej: Polak Tadeusz, Gawlik Damian, Kabziński Krzysztof, Gola Mariusz, Nawrot Tadeusz – przewodniczący RG, Kozakowski Jan, Czarnecki Stefan – wiceprzewodniczący RG, Doniec Stanisław, Grzyb Krystyna, Bujakowska Krystyna, Ziętara Anna, Robak Alina, Czechowska Teresa, Sobieraj Monika, Jarosz Marian

12. Nawrot Tadeusz – przewodniczący RG
13. Wasilewska Krystyna
14. Wyrzykowski Adam – wiceprzewodniczący RG
15. Ziętara Anna

VI kadencja 2010

1. Bujakowska Krystyna
2. Czarnecki Stefan – wiceprzewodniczący RG
3. Czechowska Teresa
4. Doniec Stanisław
5. Gawlik Damian
6. Gola Mariusz
7. Grzyb Krystyna
8. Jarosz Marian
9. Kabziński Krzysztof
10. Kozakowski Jan
11. Nawrot Tadeusz – przewodniczący RG
12. Polak Tadeusz
13. Robak Alina
14. Sobieraj Monika
15. Ziętara Anna

Wykaz sołtysów

od 1999 roku

- Biskupice – Buczek Adam
- Dolany – Gzyl Stanisław
- Filipowice – brak
- Jaksice – Morsztyn Jacek
- Jankowice – Kielian Stanisław
- Koszyce – Marzec Marianna
- Książnice Małe – Rusiecki Adam
- Książnice Wielkie – Szlebarska Barbara
- Łapszów – Warchoń Tadeusz
- Malkowice-Siedliska – Kozakowski Jan
- Modrzany – Grzywna Ryszard
- Morsko – Jazgarzyński Robert
- Piotrowice – Kałat Stanisław
- Przemyków – Miska Henryk
- Rachwałowice – Korta Władysław
- Sokołowice – Grzybczyk Stefan
- Witów – Stojak Zygmunt
- Włostowice – Chuchmacz Jan
- Zagaje – Marzec Jan

od 2003 roku

- Biskupice – Dziedzic Kazimierz
- Dolany – Gzyl Stanisław
- Filipowice – Noga Andrzej
- Jaksice – Grzyb Józef
- Jankowice – Kielian Stanisław
- Koszyce – Marzec Marianna
- Książnice Małe – Rusiecki Adam
- Książnice Wielkie – Szlebarska Barbara
- Łapszów – Warchoń Tadeusz

- Malkowice-Siedliska – Kozakowski Jan
- Modrzany – Grzywna Ryszard
- Morsko – Jazgarzyński Robert
- Piotrowice – Kałat Stanisław
- Przemyków – Sieradzy Henryk
- Rachwałowice – Marzec Tadeusz
- Sokołowice – Grzybczyk Stefan
- Witów – Kalina Krystyna
- Włostowice – Chuchmacz Jan
- Zagaje – Marzec Jan

od 2007

- Biskupice – Dziedzic Kazimierz
- Dolany – Gzyl Ewa
- Filipowice – Noga Andrzej
- Jaksice – Grzyb Krystyna
- Jankowice – Przybylski Michał
- Koszyce – Marzec Marianna
- Książnice Małe – Rusiecki Adam
- Książnice Wielkie – Szlebarska Barbara
- Łapszów – Warchoń Tadeusz
- Malkowice-Siedliska – Kozakowski Jan
- Modrzany – Grzywna Ryszard
- Morsko – Jazgarzyński Robert
- Piotrowice – Kałat Stanisław
- Przemyków – Sieradzy Ryszard
- Rachwałowice – Gurda Ryszard
- Sokołowice – Grzybczyk Stefan
- Witów – Kalina Krystyna
- Włostowice – Chuchmacz Krystyna
- Zagaje – Rusiecki Marek

od roku 2011

- Biskupice – Dziedzic Kazimierz
- Dolany – Pietkiewicz Wojciech
- Filipowice – Noga Andrzej
- Jaksice – Grzyb Krystyna
- Jankowice – Przybylska Wiesława
- Koszyce – Marzec Marianna / od 9.04.2014 Staszkiwicz Katarzyna
- Książnice Małe – Rusiecki Adam / Wójcikowski Dariusz
- Książnice Wielkie – Stokłosa Marian
- Łapszów – Gądek Sylwia
- Malkowice-Siedliska – Kozakowski Jan
- Modrzany – Grzywna Ryszard
- Morsko – Jazgarzyński Robert
- Piotrowice – Czechowska Teresa
- Przemyków – Sieradzy Ryszard
- Rachwałowice – Gurda Ryszard
- Sokołowice – Grzybczyk Stefan
- Witów – Kalina Krystyna
- Włostowice – Chuchmacz Krystyna
- Zagaje – Rusiecki Marek

Sołtysi z gminy Koszyce. Pierwszy rząd od dołu, od lewej: Pietkiewicz Wojciech, Gądek Sylwia, Przybylska Wiesława, Kalina Krystyna, Grzybczyk Stefan. Drugi rząd od lewej: Staszkiwicz Katarzyna, Chuchmacz Krystyna, Czechowska Teresa, Kozakowski Jan. Trzeci rząd od lewej: Wójcikowski Dariusz, Gurda Ryszard, Grzywna Ryszard, Rusiecki Marek. Czwarty rząd od lewej: Dziedzic Kazimierz, Stokłosa Marian, Sieradzy Ryszard, Noga Andrzej, Jazgarzyński Robert

Położenie, budowa geologiczna, warunki przyrodnicze

Gmina Koszyce zajmuje powierzchnię 66,5 km², leży w południowo-wschodniej części Płaskowyżu Proszowickiego, którego powierzchnia rozczłonkowana jest na szerokie, bezleśne wzgórza, o wysokości dochodzącej do 250 m n.p.m. Płaskowyż pokrywa gruba na około 10 m warstwa lessów, na których powstały urodzajne czarnoziemy. Pod względem geologicznym obszar gminy położony jest w obrębie Niecki Nidziańskiej, stanowiącej rozległe synklinorium wypełnione osadami jury i kredy a przykryte trzeciorzędowymi osadami morskimi i lądowymi, na których spoczywa warstwa utworów czwartorzędowych.

Obszarowo na terenie gminy dominuje Płaskowyż Proszowicki zbudowany z szeregu płaskowzgórzy i garbów o wysokościach do 280,7 m n.p.m. (rejon Jaksic). Najniżej położona jest południowo-wschodnia część

obszaru gminy. W Piotrowicach przy ujściu Nidzicy do Wisły, na wysokości 174,2 m n.p.m., znajduje się najniższy punkt gminy. Różnica wysokości w obrębie całej gminy wynosi 106,5 m. Płaskowyż Proszowicki przecięty jest dolinami Szreniawy i Nidzicy.

Na obszarze gminy Koszyce występują trzy główne typy gleb: gleby brunatne, czarnoziemy i mady.

Gleby brunatne zajmują największą powierzchnię w obrębie gminy. Gleby te wytworzyły się z lessów. Zajmują obszary wysoczyzn, głównie w północnej części gminy. Zajęte są przez grunty orne.

Czarnoziemy występują głównie w południowej części gminy, na wysoczyznach na południe od doliny Szreniawy, a także pasem od Biskupic do Sokołowic i w północno-wschodniej części gminy ponad doliną

Nidzicy. Podobnie jak gleby brunatne, wytworzyły się na bazie lessów. Zajęte są przez grunty orne.

Mady występują w dolinach rzek: Szreniawy, Wisły i Nidzicy. Gleby te wytworzyły się ze współczesnych osadów rzecznych. W dolinie Szreniawy i Nidzicy zajęte są przez użytki zielone. W dolinie Wisły na glebach tych dominują grunty orne.

Ponad 98% użytków rolnych położonych jest na gruntach w klasach I–IV.

Przeważająca część obszaru gminy znajduje się w zlewni rzeki Szreniawy. Niewielka północno-wschodnia część gminy znajduje się w zlewni Nidzicy (zlewnia II rzędu). Granicę gminy od południa stanowi Wisła (zlewnia I rzędu), która oprócz wymienionych rzek, zbiera wody spływające niewielkimi ciekami ze stromej północnej skarpy tej rzeki. Łączna długość rzek i cieków na terenie gminy wynosi 44,5 km.

Szata roślinna jest jednym z ważniejszych elementów przyrodniczych oraz istotnym składnikiem krajobrazu.

Najcenniejszym składnikiem szaty roślinnej gminy Koszyce są biocenozy łąkowe, wodne i nadbrzeżne oraz murawy kserotermiczne.

Zbiorowiska leśne są bardzo rzadkie. Lasy na obszarze gminy zajmują około 125 ha powierzchni. W zasadzie występują dwa zwarte kompleksy leśne, administrowane przez Lasy Państwowe. Jeden kompleks leśny, reprezentujący grąd, usytuowany jest na północ od drogi Koszyce – Sandomierz. W rejonie Morska znajduje się drugi kompleks leśny, mający charakter lasów wtórnych z dużym udziałem robinii akacjowej. Łączna powierzchnia lasów państwowych na terenie gminy wynosi 37 ha. Pozostałe lasy występują w formie rozproszonej.

Nad brzegami Wisły zachowały się fragmenty łągów wierzbowo-topolowych i wiklin wierzbowych, a na zboczach zalesionych wtórne lasy z grochodrzewem oraz zarośla z bzem czarnym. U podnóża zboczy występują wilgotne łąki z rzadkim ostrożeniem siwym. Wykształciły się tu również zarośla liściaste z różami, tarniną i głogami. W runie spotyka się rzadkie gatunki leśne: kokorycz pełna i cebulica dwulistna. Miejscami, na lessowych zboczach w dolinie Wisły oraz na stromych lessowych skarpach ponad drogami, rosną wtórne lasy i zarośla z robinią akacjową. W podszczytowych częściach zboczy wykształciły się ciepłe zarośla z wiązem polnym i różami. Łącznie zbiorowiska leśne zajmują około 2% ogólnej powierzchni gminy.

Nieleśne zbiorowiska są bardziej rozpowszechnione. Należą do nich przede wszystkim wilgotne i mokre łąki, wykształcone w dolinach Wisły, Szreniawy i Nidzicy oraz Jawornika i Goczałki. Miejscami w dolinach rzek oraz w obrębie starorzeczy Wisły występują szuwały turzycowe, trzcinowe i mannowe.

Najbardziej interesujące i zawierające najwięcej rzadkich i chronionych roślin są murawy kserotermiczne, wykształcone na zboczach dolin rzecznych i na skarpach lub miedzach. Reprezentują one zespół „stepu kwietnego”.

Na terenie gminy Koszyce dotychczas odnaleziono 6 gatunków roślin całkowicie chronionych oraz 5 gatunków częściowo chronionych.

Zasoby i walory przyrodnicze oraz kulturowe zostały objęte wielkopowierzchniową ochroną w formie Obszarów Chronionego Krajobrazu. Są nimi:

- Koszycki Obszar Chronionego Krajobrazu
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Wisły.

Fragment wąwozu lessowego w Przemykowie

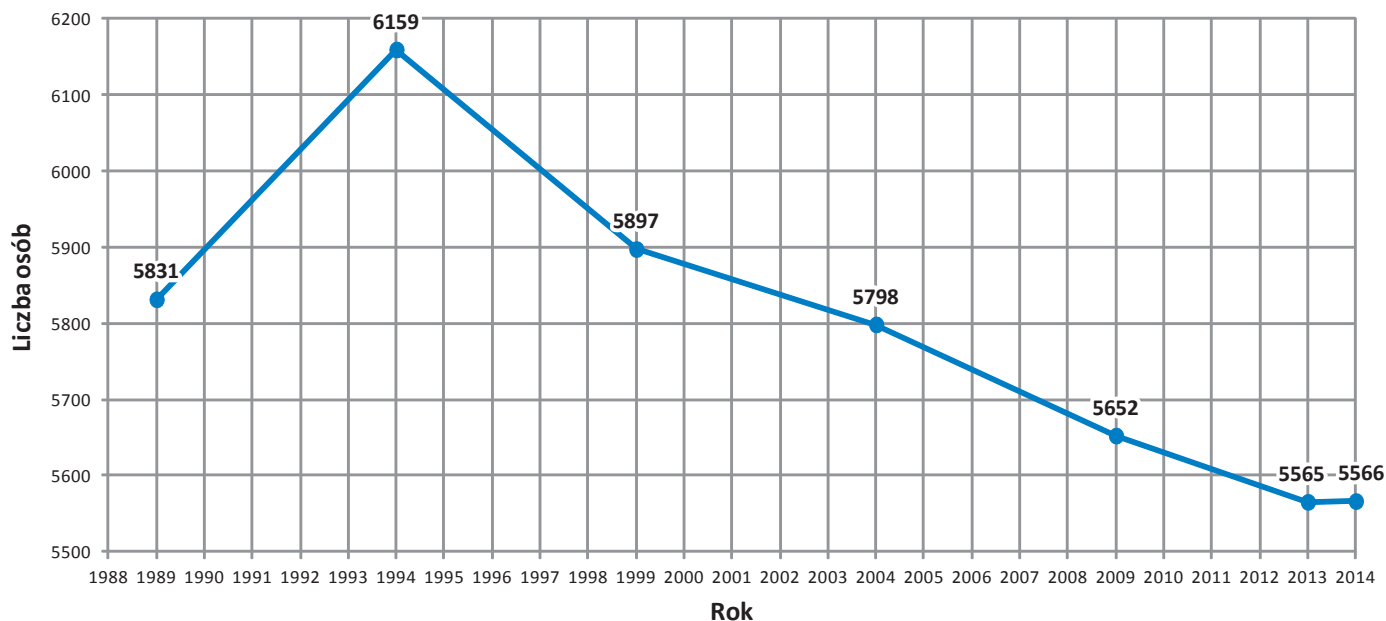

Ukształtowanie terenu gminy Koszyce

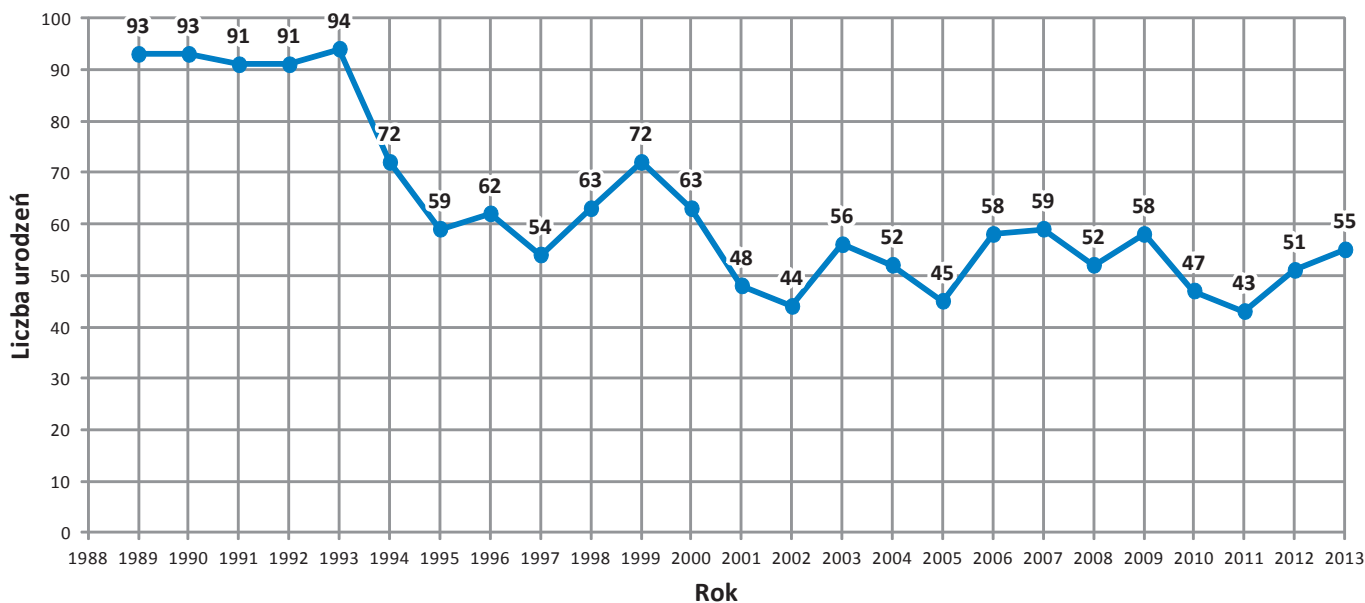
Zagadnienia społeczne

Ludność

Liczba osób zameldowanych na pobyt stały w poszczególnych latach na terenie gminy Koszyce

Liczba urodzeń w poszczególnych latach w gminie Koszyce

W latach 1989–2013 Gmina Koszyce odnotowała ujemny przyrost naturalny (ubytek naturalny), który wyniósł –284. Przyrost naturalny jest to różnica pomiędzy liczbą urodzonych a liczbą zgonów.

Liczba osób, które wymeldowały się poza teren Gminy Koszyce w latach 1994–2013 oscyluje w granicach 60 osób rocznie.

Pomoc społeczna

Do roku 1990 obowiązywała w Polsce Ustawa o Opiece Społecznej z 1923 roku. W czasach PRL-u opiekuńczość państwa wyrażała się w niezwykle szerokim zakresie opłacanych przez państwo świadczeń takich jak opieka zdrowotna, szkolnictwo, wypoczynek, turystyka itp., przy stosunkowo niskich, wyrównanych zarobkach obywateli. W 1990 r. doczekaliśmy się nowego prawa i utworzenia ośrodków pomocy społecznej, które działają do dnia dzisiejszego.

Głównym celem pomocy społecznej jest:

- pomoc osobom i rodzinom oraz doprowadzenie do ich życiowego usamodzielnienia
- zapewnienie dochodu na poziomie interwencji socjalnej osobom i rodzinom o niskich dochodach, które wymagają okresowego wsparcia
- zapewnienie profesjonalnej pomocy rodzinom dotkniętym skutkami patologii społecznej, w tym pomocą w rodzinie
- integracja społeczna osób wykluczonych społecznie
- stworzenie sieci usług socjalnych.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej wykonuje zadania własne gminy w zakresie pomocy społecznej oraz zadania zlecone z zakresu administracji rządowej. W ramach realizacji zadań własnych wynikających z ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 roku Ośrodek kieruje się ustaleniami Wójta Gminy, natomiast przy realizacji zadań zleconych – ustaleniami przesłanymi przez wojewodę.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należą:

1. opracowanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej,

profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i innych,

2. sporządzanie bilansu potrzeb w zakresie pomocy społecznej,
3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania,
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu,
8. opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe za osobę, która rezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania opieki nad ciężko chorym,
9. praca socjalna,
10. organizowanie usług opiekuńczych,
11. dożywianie dzieci,
12. tworzenie gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dzieckiem i rodziną,
13. sprawienie pogrzebu,
14. kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca,
15. sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie.

Do zadań własnych gminy należą również:

16. przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych celowych,
17. przyznawanie i wypłacanie pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
18. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

Konferencja na temat przemocy w rodzinie zorganizowana przez GOPS

Piknik rodzinny zorganizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszycach w ramach projektu systemowego „Praca dla każdego”. Wójt Gminy Stanisław Rybak wręcza puchary uczestnikom rozgrywek sportowych

Zadania zlecone obejmują:

1. opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia,
2. przyznawanie i wypłacanie zasiłku celowego na pokrycie wydatków powstałych w wyniku klęski żywiołowej lub ekologicznej,
3. świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych, przysługujących na podstawie przepisów o ochronie zdrowia psychicznego,
4. zadania wynikające z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób i rodzin po zapewnieniu odpowiednich środków.

Od 2005 roku Ośrodek Pomocy Społecznej wychodzi naprzeciw problemom społecznym, stara się pozyskiwać środki pozabudżetowe – w tym celu przystępuje do różnych programów rządowych.

Pierwszym programem, który Ośrodek Pomocy Społecznej realizował był Program Rządowy „Posiłek dla potrzebujących”. Celem Programu było wsparcie samorządów gminnych w wypełnianiu zadań własnych o charakterze obowiązkowym.

Realizacja Programu pozwoliła na ograniczenie zjawiska głodu i niedożywienia w szczególności: dzieci i młodzieży, osób dorosłych, osób starszych, chorych i niepełnosprawnych. Program był realizowany w latach 2005–2013. Od 1 stycznia 2014 r. obowiązuje Uchwała Rady Ministrów z dnia 10 grudnia 2013 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego programu w zakresie dożywiania na lata 2014–2020.

W związku z wystąpieniem klęski żywiołowej w 2006 r. wypłacono zasiłki celowe w celu złagodzenia skutków suszy dla 252 rodzin.

Od 2008 roku Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszycach przystąpił do realizacji projektu systemowego „Praca dla każdego” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

Osoby biorące udział w projekcie uczestniczą w następujących działaniach:

- aktywizujących – grupa wsparcia – prowadzona przez psychologa,
- poradnictwo specjalistyczne – spotkania indywidualne z doradcą zawodowym i psychologiem,
- szkolenia zawodowe oraz praca socjalna – realizowana przez pracowników socjalnych w celu pomocy rodzinom w odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie.

W okresie od 2008 do 2013 roku w projekcie uczestniczyły 72 osoby i ukończyły następujące szkolenia:

- opiekun osoby starszej,
- obsługa kas fiskalnych,
- kucharz małej gastronomii,
- kurs florystyki z obsługą kas fiskalnych,
- kurs przedsiębiorczości,
- kurs małej gastronomii z modułem pierwszej pomocy,
- pracownik magazynowy,
- mechanik samochodowy,
- kurs komputerowy.

W ramach projektu były organizowane integracyjne „Pikniki Rodzinne”.

Programem realizowanym przez ośrodek pomocy był program PFRON-u „Uczeń na wsi” przeznaczony dla dzieci niepełnosprawnych. Realizacja programu trwała przez okres 2 lat. Z dofinansowania skorzystało 21 uczniów. Środki z programu były przeznaczone na koszty związane z zakupem:

- przedmiotów umożliwiających i ułatwiających naukę,
- dostępem do Internetu (instalacja i abonament),
- zakwaterowaniem w internacie,
- dojazdami do szkoły.

Ośrodek pomocy społecznej kieruje wnioski o ustalenie niezdolności do pracy i stopnia niepełnosprawności do Zespołu do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności.

W dniu 01.02.2011 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Koszycach rozpoczął realizację projektu „Nowy start – szansa na lepsze jutro” współfinansowanego przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet VII Promocja integracji

społecznej, działanie 7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji.

Celem głównym projektu była poprawa sytuacji społeczno-zawodowej osób niepełnosprawnych w gminie Koszyce. Uczestniczyło w nim 25 osób posiadających orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

W ramach projektu każdy uczestnik został objęty kompleksowym wsparciem. Został zatrudniony psycholog, który pomagał beneficjentom otworzyć się na innych, poprawić relacje z otoczeniem, rozwinąć w nich umiejętności radzenia sobie ze stresem. Zatrudniony był również rehabilitant, który poprzez różnego rodzaju ćwiczenia podnosił sprawność fizyczną beneficjentów, nauczył jakie ćwiczenia bezpiecznie można samemu wykonywać w domu.

Beneficjenci uczestniczyli w kursie: „ABC przedsiębiorczości – jak założyć własną firmę”, celem którego było przygotowanie uczestników do rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej oraz pomoc w przygotowaniu wszystkich potrzebnych dokumentów (m.in. biznes planu, rozliczeń z fiskusem oraz ZUS).

W latach 2010–2013 Ośrodek Pomocy Społecznej realizował **Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który został zatwierdzony uchwałą Rady Gminy Koszyce w dniu 26 kwietnia 2010 r.** Program był skierowany do: ofiar przemocy i ich rodzin, społeczności lokalnej, organizacji pozarządowych, instytucji zajmujących się szeroko rozumianą przemocą.

Utworzono Punkt Informacji, Wsparcia i Pomocy dla Osób Dotkniętych Przemocą w Rodzinie, w którym dyżury pełnili: prawnik, psycholog i pracownik socjalny.

W związku z tym programem został utworzony Zespół Interdyscyplinarny. Zadaniem Zespołu jest wdrażanie systemu przepływu informacji oraz reagowania na zdiagnozowane problemy społeczne w tym w szczególności przejawy bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych, przemocy domowej, zaniedbywania obowiązków rodzicielskich, a także zintegrowanie działań środowisk odpowiedzialnych za pomoc dziecku i rodzinie.

Od 2002 r. dzieci z rodzin znajdujących się w trudnej sytuacji i rodzin dysfunkcyjnych korzystają z **wypoczynku letniego** – wyjeżdżają do Karpacza, Pogorzelic nad morzem, do Kołobrzegu, Piwnicznej, Rabki.

W 2003 r. skorzystało z wypoczynku letniego 31 dzieci, a w kolejnych latach po 15 dzieci i obecnie korzysta również 15 dzieci.

Wypoczynek letni dzieci finansuje Wójt Gminy Koszyce.

W miesiącu grudniu 2004 roku ośrodek pomocy sfinansował zakup paczek „Mikołajowych” dla 32 dzieci z rodzin najuboższych, które dzieci otrzymały na spotkaniu zorganizowanym przez Towarzystwo Przyjaciół Dzieci.

Kierownik GOPS Wiesława Niedziela wręcza dyplom ukończenia projektu programu aktywizacji społecznej

Zgodnie z ustawą z dnia 27.06.2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135 poz. 1268) ośrodek pomocy przekazał wypłatę i wszelką dokumentację osób pobierających renty socjalne do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych.

Od 1 maja 2004 r. nowa ustawa o świadczeniach rodzinnych wprowadziła zupełnie nowy system wsparcia rodzin wychowujących dzieci. Na nowy system świadczeń rodzinnych składają się: zasiłek rodzinny, dodatki do niego oraz świadczenia opiekuńcze.

Świadczenia rodzinne z dodatkami z tytułu:

- urodzenia dziecka,
- opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
- samotnego wychowania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych,
- samotnego wychowania dziecka,
- kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego,
- rozpoczęcia roku szkolnego,
- podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.

Od 1 września 2005 r. wprowadzono nowe świadczenia w postaci zaliczki alimentacyjnej oraz dodatku do zasiłku rodzinnego z tytułu wychowania dziecka w rodzinie wielodzietnej, a od lutego 2006 r. jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia dziecka tzw. becikowe.

Powyższa nowelizacja wprowadziła nowe świadczenie- Specjalny Zasiłek Opiekuńczy.

Od 2004 r. zgodnie z zawartym porozumieniem ze Starostwem w Proszowicach, ośrodek prowadził **Ognisko Wychowawcze** – była to placówka wsparcia dziennego, która znajdowała się w Centrum Oświatowym w Koszycach. Uczęszczało do niego 15 dzieci.

Zadaniem placówki było: wspieranie rodziny, zapewnienie pomocy rodzinie i dzieciom sprawiającym problemy wychowawcze, współpraca z Ośrodkiem Pomocy

Pracownicy GOPS i uczestnicy projektu w konkursie piosenki na pikniku rodzinnym

Społecznej i innymi placówkami. Ognisko funkcjonowało 2 lata – w 2004 i 2005 r.

W 2012 roku Ośrodek Pomocy Społecznej przystąpił do realizacji zadania polegającego na utworzeniu **Ośrodka Wsparcia dla osób starszych w integracji z młodzieżą**, który swoją działalność rozpoczął 15 listopada 2012 r.

Głównym celem Ośrodka Wsparcia jest integracja międzypokoleniowa realizowana poprzez działania samopomocowe. Podczas spotkań organizowane są zajęcia, których celem jest aktywizacja osób starszych, zacieśnianie więzi między pokoleniem osób starszych i młodych. Zajęcia w ośrodku i spotkania cieszą się dużym powodzeniem wśród uczestników, którzy mile i ciekawie spędzają wolny czas. Współpraca między osobami starszymi oraz młodzieżą w inicjowaniu działań samopomocowych układa się pomyślnie.

Działalność Ośrodka Wsparcia finansowana jest przez Wojewodę Małopolskiego i współfinansowana przez Wójta Gminy Koszyce.

Pomysłem na inicjowanie działań sprzyjających aktywizacji społeczności lokalnych, zapobiegających marginalizacji niektórych grup na rynku zatrudnienia jest budowanie porozumień lokalnych z udziałem samorządu, organizacji pozarządowych, podmiotów ekonomii społecznej i biznesu.

W celu minimalizowania wykluczenia społecznego takiego jak m.in. długotrwałe bezrobocie, niepełnosprawność, uzależnienia, bezradność na rynku pracy osób w starszym wieku a także młodych osób bez doświadczenia zawodowego jest utworzenie **spółdzielni socjalnej**. Osoby ze środowisk zagrożonych stanowią grono klientów ośrodka pomocy społecznej, urzędu pracy, organizacji pomocowych. Ich aktywizacja społeczna, zawodowa, przynosi w takim samym stopniu korzyści samorządom jak i społecznościom lokalnym: dla samorządu oznacza to mniej podopiecznych ośrodków pomocy społecznej a więcej ludzi aktywnych za-

wodowo, a zatem mniej wydatków socjalnych, a dla społeczności lokalnej – więcej firm świadczących potrzebne usługi. Zachodzi potrzeba aby zrealizować takie przedsięwzięcie w niedalekiej przyszłości.

Spółdzielnia socjalna poza działalnością społeczną może prowadzić działalność oświatowo-kulturalną, a także działalność społecznie użyteczną w sferze zadań publicznych – czyli np. w zakresie pomocy społecznej, usług socjalnych, sportu, turystyki, rekreacji, promocji zdrowia, rehabilitacji itp.

Ośrodek Pomocy Społecznej pierwsze kroki w ramach planowania tego przedsięwzięcia będzie kierował do grup wykluczonych jak również specjalistów, którzy są niezbędni dla działalności gospodarczej spółdzielni. Dlatego promować będziemy tę inicjatywę w kręgach organizacji pozarządowych oraz osób prawnych, które działają na rzecz reintegracji społecznej i zawodowej mieszkańców gminy.

Oświata i wychowanie

Współczesne szkolnictwo ukształtowało się pod wpływem wiedzy pedagogicznej i praktyki XIX wieku. Na tle innych krajów europejskich polska szkoła jawiła się jako jedna z lepszych, zwłaszcza pod względem przekazywania wiedzy i wprowadzania młodego człowieka w obszar kultury. Nawet w okresach niekorzystnych uwarunkowań politycznych szkolnictwo rozwijało się stosunkowo dobrze. Niestety, przez wiele lat można było zaobserwować wyraźne załamywanie się systemu szkolnictwa. Szybko rozwijające się dziedziny nauki nie dały szkolnictwu szansy nadążenia za ich najistotniejszymi osiągnięciami. Z tego właśnie powodu w wielu krajach, także i w Polsce, przeprowadzono reformę systemu szkolnictwa. Jej celem było takie przekształcenie systemu szkolnego nauczania, aby mógł on funkcjonować w miarę potrzeb współczesnego społeczeństwa, jak najlepiej przygotowując młodego człowieka do życia. Do głównych zadań należało przygotowanie przyszłych absolwentów do życia w cywilizacji informacyjnej, zachowania tożsamości kulturowej wobec zagrożeń niesionych przez postępujące procesy globalizacji, dokonywania dobrych wyborów w czasach panującego powszechnie chaosu wartości, odnajdywania swojego miejsca w różnorodnych układach społecznych oraz przygotowanie do szybko zmieniającego się rynku pracy.

Edukacja ma charakter dobra publicznego na poziomie podstawowym i średnim, natomiast edukacja na wyższym poziomie została potraktowana jako usługa płatna. Na przeszkodę finansowe najczęściej napotyka młodzież mieszkająca na wsiach i w małych miasteczkach, dla których dostęp do edukacji na średnim i wyższym poziomie jest trudniejszy niż dla ich rówieśników z większych miast. Chcąc pokonać tę barierę

Kompleks szkolny w Koszycach, 2008 r.

uczniowie biorą udział w różnego rodzaju kursach, szkoleniach, aby dorównać poziomem wykształcenia swoim rówieśnikom z dużych miast. Dla młodzieży z terenów wiejskich zasadniczą kwestią jest wsparcie materialne dla kontynuowania nauki w szkole średniej, dostępność komunikacyjna lub możliwość pobytu w internacie. Bardzo ważną staje się konieczność znajomości języków, obsługi komputera. Do niedawna obowiązkowym i jedynym językiem obcym w szkołach (szczególnie wiejskich) był język rosyjski. Dlatego też dzieci i młodzież chętnie brały udział w kursach innych języków obcych. Większe możliwości mieli oczywiście mieszkańcy miast lub osoby dobrze sytuowane ze wsi. Obecnie wszystkie prawie szkoły mają w swoim programie nauczania dwa języki obce. Podobna była również sytuacja, jeżeli chodzi o dostęp do komputera a co za tym idzie dostęp do Internetu. Ta sytuacja także uległa zmianie. Chęć zdobywania wiedzy rośnie w miarę rozwoju ekonomicznego i technicznego społeczeństwa. Coraz bardziej skomplikowane technologie stosowane w prostych niegdyś zawodach wymagają bowiem obecnie coraz wyższych kwalifikacji.

Ustawa z dnia 7 września 1991 roku nałożyła na gminę obowiązek prowadzenia, od 1 stycznia 1996 roku, szkół podstawowych. Urząd Gminy w Koszycach podjął działania mające na celu przygotowanie do przejścia szkół podstawowych.

Na podstawie raportów przedstawionych w 1995 roku przez dyrektorów szkół powstał następujący obraz oświaty w gminie Koszyce:

Na terenie Gminy Koszyce funkcjonowały 4 szkoły podstawowe: w Koszycach, Książnicach Wielkich, Jaksicach i Przemykowie.

Szkoła Podstawowa w Koszycach:

- Uczęszczało 360 dzieci w 16 oddziałach. Zajęcia odbywały się w 2 budynkach na dwie zmiany.
- Kadra: 24 nauczycieli, 3 woźno-sprzątaczy, 2 kucharki, 3 palaczy w sezonie grzewczym.

Kompleks szkolny w Książnicach Wielkich, 2008 r.

Szkoła Podstawowa w Książnicach Wielkich:

- Uczęszczało 224 uczniów w 10 oddziałach, zajęcia odbywały się na jedną zmianę. Szkoła zajmowała obszar gruntu o pow. 1,15 ha, na którym znajdował się m.in. budynek szkolny oddany do użytku w 1957 roku, boiska sportowe, ogród szkolny.
- Kadra: 13 nauczycieli, 3 woźno-sprzątaczy, 2 kucharki, 3 palaczy w sezonie.

Szkoła Podstawowa w Jaksicach:

- Uczęszczało 96 uczniów w 5 oddziałach, zajęcia odbywały się na jedną zmianę. Szkoła zajmowała obszar gruntu o pow. 0,80 ha, na którym znajdował się m.in. budynek szkolny oddany do użytku w 1977 roku, boisko szkolne, stary budynek szkolny, brak było sali gimnastycznej.
- Kadra: 10 nauczycieli, 1 woźny, 3 palaczy w sezonie.

Szkoła Podstawowa w Przemykowie:

- Uczęszczało 84 uczniów w 6 oddziałach, szkoła zajmowała obszar gruntu o pow. 0,78 ha, na którym znajdował się m.in. budynek szkolny, gospodarczy, działka szkolna, boisko sportowe, ogródek.
- Kadra: 11 nauczycieli, 1 woźny, 3 palaczy w sezonie grzewczym.

Kolejna zmiana ustroju szkolnego rozpoczęła się 1 września 1999 r. Ustawa z dnia 25 lipca 1998 r. wprowadziła ustrój trójstopniowy, na który składa się: sześciolletnia szkoła podstawowa, trzyletnie gimnazjum oraz trzyletnie liceum profilowane, obok którego funkcjonuje dwuletnia szkoła zawodowa. Ponadto wprowadzono dwuletnie liceum uzupełniające po szkole zawodowej oraz szkoły policealne. Problemy związane z wprowadzeniem nowego systemu znalazły się w kompetencjach gmin i powiatów. Do zadań władz jednostki samorządu terytorialnego należało przygotowanie i wprowadzenie reformy oświaty a także realizacji zadań oświatowych. Władze samorządowe rozpoczęły pracę nad odpowiadającymi lokalnym potrzebom i możliwościami zmianami w zakresie organizacji pracy sieci szkół i dostosowania

oferty edukacyjnej do warunków lokalnego rynku pracy oraz aspiracji dzieci i rodziców. Takie zmiany wiązały się przede wszystkim z zaangażowaniem finansowym władz lokalnych w kwestii poprawy warunków nauczania w szkołach, z podnoszeniem jakości pracy szkoły i lepszym przygotowaniem młodzieży do wejścia w dorosłe życie. Dlatego też kadra nauczycielska wychodząc naprzeciw wymaganiom reformy, musiała i w dalszym ciągu musi, stale się doskonalić poprzez podnoszenie swoich kwalifikacji, udział w różnego rodzaju szkoleniach. Ustrój ten wchodził jednak w życie stopniowo. Gimnazjum to szkoła trzyletnia, obowiązkowa. Uczniami gimnazjum w dniu wejścia przepisów stała się młodzież, która w 1999 roku ukończyła klasę szóstą szkoły podstawowej. Pierwsi absolwenci gimnazjów pojawili się w 2002 roku, w tym samym roku rozpoczęły działanie licea profilowane i szkoły zawodowe. Uczniowie ówczesnych klas siódmych i ósmych kontynuowali naukę na dotychczasowych zasadach.

W ujęciu strukturalnym kształcenie odbywało się w następujących typach szkół:

- szkoła podstawowa,
- gimnazjum,
- 2- 3-letnia zasadnicza szkoła zawodowa,
- 3- 4-letnie technikum zawodowe,
- 3-letnie liceum ogólnokształcące,
- 3-letnie liceum profilowane (kształcące w profilach zawodowych)
- szkoła policealna (na podbudowie liceum),
- studia zawodowe (licencjackie, inżynierskie),
- studia magisterskie (jednolite i uzupełniające),
- studia doktoranckie.

W 2000 roku Ministerstwo Edukacji Narodowej wprowadziło znaczne zmiany w sposobie mierzenia potrzeb oświatowych w jednostkach samorządu terytorialnego i w konsekwencji w sposobie naliczania subwencji oświatowej. Za podstawę podziału subwencji i ustalenia kwot części oświatowej subwencji przyjęto wyłącznie liczbę uczniów w szkołach prowadzonych przez samorząd, zgodnie z zasadą „pieniądz idzie za uczniem”. Wprowadzone zostało pojęcie „ucznia prze-

liczeniowego” mające na celu skalkulowanie kosztów kształcenia uczniów w zróżnicowanych warunkach realizacji zadań edukacyjnych. Dotychczasowa subwencja oświatowa dla gmin uwzględniała kwalifikacje nauczycieli oraz gwarantowała, że niezależnie od zmniejszonej liczby uczniów zmieniającej się w skali zadań oświatowych, realna wartość subwencji nie będzie mniejsza. Nowy rozdział subwencji zmusił samorządy lokalne, jako organy prowadzące szkoły, do racjonalizacji sieci szkolnej. Szkoły z małą liczbą uczniów przy pełnej obsadzie etatowej nie były w stanie się utrzymać. Szkoły Podstawowe w Jaksicach i Przemyskowie znalazły się właśnie w takiej sytuacji. Niż demograficzny w tym okresie dał o sobie znać w skali całego kraju. Samorząd gminny musiał wybrać optymalne rozwiązanie w zakresie działania systemu oświaty. Po wnikliwej analizie opartej na danych demograficznych i ekonomicznych, dyskusjach w środowisku rodziców i nauczycieli, Zarząd Gminy zaproponował zmniejszenie stopnia organizacji szkół w Jaksicach i Przemyskowie do klas I–III i klasa „0”. Po uzyskaniu zgody Kuratora Oświaty w ramach racjonalizacji sieci szkolnej połączono w zespół Szkołę Podstawową i Przedszkole Samorządowe w Koszycach. Część nauczycieli znalazło zatrudnienie w SP w Koszycach i gimnazjum. Niestety nauczyciele, którym kończyły się umowy w sierpniu 2000 roku musieli odejść.

1 maja 2004 roku Polska przystąpiła do Unii Europejskiej, co przyczyniło się do korzystania z programów unijnych w zakresie edukacji. Wśród najważniejszych pożytków wynikających wprost z procesu integracji i towarzyszącej jej mobilności osób wymienić należy: prawo do kształcenia w państwach członkowskich UE, możliwość uczestnictwa we wspólnotowych programach edukacyjnych, podnoszenie jakości kształcenia.

Kolejna zmiana w systemie oświaty to obowiązek szkolny dla dzieci sześciolatkich, który został wprowadzony do polskiego systemu edukacji ustawą z 2009 r. Po nowelizacji z sierpnia 2013 roku dzieci urodzone w okresie od 1 stycznia do 30 czerwca 2008 r. pójść w wieku sześciu lat obowiązkowo do szkoły 1 września 2014 r. wraz z siedmiolatkami urodzonymi w 2007 r.

Centrum Oświatowe w Koszycach

Szkoła Podstawowa im. Piotra Barylaka w Książnicach Wielkich

Dzieci urodzone w drugiej połowie 2008 r., czyli od 1 lipca do 31 grudnia, pójdą obowiązkowo do szkoły od 1 września 2015 r. wraz z wszystkimi dziećmi sześciolletnimi urodzonymi w 2009 r. W nowelizacji zapisano także, że od września 2014 roku klasy pierwsze szkół podstawowych będą liczyły do 25 uczniów.

Samorządowe władze oświatowe nie ograniczają się jedynie do administrowania podległymi im placówkami. Ich kompetencje dają możliwość angażowania się w innego rodzaju działania, które do niedawna wydawały się niemożliwe. Gmina stara się, na ile to jest możliwe, w sposób pozytywny zagospodarować wolny czas młodzieży, organizując różne zajęcia pozalekcyjne i pozaszkolne, których zadaniem jest rozwijanie osobowości młodzieży. Każda z gmin musi zadbać – na miarę swoich możliwości, o odpowiednią bazę sportową. Dotyczy to zarówno sal gimnastycznych w każdej ze szkół, jak również ogólnodostępnej hali sportowej. Takie zagospodarowanie wolnego czasu na pewno pozytywnie wpływa na rozwój fizyczny dzieci i młodzieży, który jest niezwykle ważny również ze względów zdrowotnych. Wychowawczo-opiekuńcze zadania samorządów w reformie systemu oświaty polegają również na wspomaganie wychowawczej roli rodzin.

Narastanie zjawisk patologicznych wśród dzieci i młodzieży szkolnej wymaga podejmowania różnych działań, choćby tylko ograniczających te zjawiska, stąd realizowane są spotkania dotyczące poprawy bezpieczeństwa. W każdej ze szkół organizowane są spotkania z policjantami i pedagogami szkolnymi na temat niebezpieczeństw grożących dzieciom i młodzieży. Policjanci uświadamiają młodym ludziom konsekwencje wynikające z łamania przepisów prawa, natomiast pedagodzy następcstwa wynikające z nadmiernego spożywania alkoholu, brania narkotyków i innych substancji szkodliwych dla zdrowia. Zajęcia takie prowadzone są w różnych grupach wiekowych. Na takich spotkaniach kładzie się nacisk na to, aby dziecko potrafiło radzić sobie w różnych sytuacjach, a kiedy będzie trzeba umiało powiedzieć „nie”.

Krótką informacją o ważniejszych wydarzeniach, remontach, projektach w zakresie oświaty

1994

- Grudzień – Rada Gminy podjęła uchwałę o rozpoczęciu budowy Szkoły Podstawowej w Koszyckach. Przed rozpoczęciem inwestycji gmina poniosła nakłady na: wykup gruntu o pow. 1,5 ha, zakupiono projekt techniczny i dokonano jego adaptacji do warunków lokalnych, w 1991 roku dokonano remontu

Plac na którym powstała szkoła w Koszyckach, 1995 r.

Budowa szkoły w Koszyckach, 1995 r.

Budowa szkoły w Koszyckach, wrzesień 1995 r.

zbiorczej kotłowni c.o. Do przyszłego placu budowy doprowadzono kolektor kanalizacyjny, zmodernizowano nawierzchnię na drodze dojazdowej do placu budowy oraz doprowadzono sieć wodociągową i energetyczną.

Budowa szkoły w Koszycach, 18 listopada 1996 r.

Budowa szkoły w Koszycach, 18 listopada 1996 r.

Pod koniec 1995 roku rozpoczęto budowę szkoły składającej się z 5 segmentów:

- Zespołu Dzieci Starszych
- Zespołu Dzieci Młodszych
- Zespołu Żywienia
- Zespołu Sportowego
- Zespołu Administracyjno-Kulturalnego

1998

- Wrzesień – oddanie do użytku nowej Szkoły Podstawowej w Koszycach. Powierzchnia użytkowa szkoły wynosi 3648 m², a kubatura całego obiektu 18 632 m³.

1999

- Wrzesień – powstało Gimnazjum w Koszycach, które mieści się w nowo wybudowanej szkole podstawowej. Funkcję dyrektora gimnazjum powierzono Panu Stanisławowi Szymańskiemu. Obwód Gimnazjum obejmuje całą gminę.

2002

- Maj – nadanie imienia Stanisława Wyspiańskiego Gimnazjum w Koszycach.
- Czerwiec – rozpoczął się kapitalny remont budynku Szkoły Podstawowej w Książnicach Wielkich

obejmujący zakres: remont instalacji elektrycznej, wodnej i kanalizacyjnej, remont sanitariatów oraz przystosowanie ich dla osób niepełnosprawnych, wewnętrzna instalacja centralnego ogrzewania, ocieplenie ścian zewnętrznych budynku i elewacja zewnętrzna, adaptacja mieszkania na cele dydaktyczne, modernizacja elementów budynku (m.in. wymiana podłóg, stolarki okiennej i drzwiowej, przebudowa schodów zewnętrznych, pochylnia dla potrzeb osób niepełnosprawnych), wymiana nawierzchni chodników oraz części nawierzchni asfaltowych na drogach wewnętrznych.

Remont ten został zakłócony pożarem jaki wybuchł 12 czerwca podczas robót spawalniczych. Spłonęła większa część dachu, zniszczeniu uległo wyposażenie szkoły oraz biblioteka. Pomimo zniszczeń remont udało się zakończyć w terminie. Parter oddano na 31 sierpnia, I piętro na 30 września, a roboty zewnętrzne zakończono 25 października 2002 roku. Przed 1 września udało się wyposażyć szkołę w nowy sprzęt i część pomocy szkolnych.

- Październik – nadanie imienia Piotra Baryłaka Szkole Podstawowej w Książnicach Wielkich.

2003

- Wrzesień – utworzenie Centrum Oświatowego w Koszycach w skład którego wchodzi Przedszkole Samorządowe, Szkoła Podstawowa w Koszycach i Gimnazjum im. S. Wyspiańskiego w Koszycach. Dyrektorem Centrum Oświatowego w Koszycach została Pani Alicja Gozdek.
- Wrzesień – likwidacja Szkoły Podstawowej w Przemyskowie.
- Remont i modernizacja budynku Przedszkola.

2004

- Maj – nadanie imienia Kornela Makuszyńskiego Szkole Podstawowej w Koszycach.

Uroczystość nadania imienia Kornela Makuszyńskiego Szkole Podstawowej w Koszycach. Wójt Gminy Koszyce Stanisław Rybak przekazuje sztandar szkoły dyrektor Alicji Gozdek

Uroczystość nadania imienia Kornela Makuszyńskiego Szkole Podstawowej w Koszycach

- Wrzesień – likwidacja Szkoły Podstawowej w Jaksicach.
- Urządzenie placu zabaw przy Szkole Podstawowej w Książnicach Wielkich.
- Remont dachu na budynku Centrum Oświatowego w Koszycach.
- Remont sali gimnastycznej w Koszycach.

2006–2007

- W latach 2006 i 2007 powstały dwa boiska do piłki nożnej ze sztucznej trawy – jedno przy Centrum

Otwarcie boiska przy Centrum Oświatowym w Koszycach. Wójt Stanisław Rybak wręcza puchary uczestnikom turnieju inauguracyjnego

Uroczystość otwarcia boiska przy szkole w Książnicach Wielkich. Wstęgę przecina ks. biskup Kazimierz Gurda

Boisko ze sztucznej trawy w Książnicach Wielkich

Oświatowym w Koszycach, drugie przy Szkole Podstawowej w Książnicach Wielkich, co było ewenementem w skali powiatu. Do obydwu obiektów gmina otrzymała wsparcie finansowe z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich. Również w Książnicach Wielkich, w ramach rozbudowy ogólnodostępnej infrastruktury sportowej i kulturowej, na terenie szkoły powstało boisko do koszykówki, siatkówki, bieżnia dwutorowa, a także wykonana została mała architektura.

- Promocja książki „Dzieje Szkoły Podstawowej w Książnicach Wielkich”.

2008

- Modernizacja kotłowni w Szkole Podstawowej w Książnicach Wielkich.
- Wykonanie monitoringu wizyjnego w budynku Centrum Oświatowego w Koszycach w ramach programu „Monitoring wizyjny w szkołach i placówkach”.
- W ramach programów zewnętrznych uczniowie korzystali z następujących zajęć:
 - ▶ „Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy” (2008–2012).

Przygotowując się do reformy oświatowej SP w Książnicach Wielkich realizowała program w ramach EFS, gdzie udało się przystosować klasę I do wymogów reformy oraz zaopatrzyć w niezbędne pomoce.

- ▶ „Jestem ambasadorem swojej miejscowości” (Szkoła Podstawowa w Książnicach Wielkich).

Zaplanowane działania w ramach programu realizowane były w sekcjach:

- ◆ dziennikarska – powstała publikacja licząca niemal 200 stron, podzielona na rozdziały – spacer: Historia, Dawne Książnice, Zwyczaje i tradycje, Szreniawa, łąki nadszreniawskie, Książniczne legendy. Przewodnik przekazano do biblioteki szkolnej.
- ◆ sekcja rachunkowa – założony przez uczniów Związek Strażników Narodowej Tradycji sprawdził, czy w naszym otoczeniu przekazywane są z pokolenia na pokolenia tradycje. Uczniowie podczas zajęć poznali metody analizy danych statystycznych.
- ◆ sekcja turystyczno-fotograficzna – uczniowie przygotowali plan zwiedzania i pobyt w Warszawie, po wycieczce wykonali album, uczestnicy zajęć zapoznali się z budową aparatu fotograficznego, poznali jego funkcje.
- ◆ sekcja informatyczna – uczniowie poznawali język komputerowy HTML do opracowania strony w Internecie, tworzyli dokumenty HTML, przygotowali prezentację z przebiegu projektu
- ◆ sekcja językowa – zajęcia odbywały się w dwóch grupach językowych: angielskim i niemieckim, uczniowie zapoznali się z warsztatem pracy tłumacza, zapoznali się z próbkami różnych typów tłumaczeń.
- ▶ „Nauka i zabawa to świetna sprawa” (SP Książnice Wielkie).

W ramach projektu opracowano broszurki informacyjne dla rodziców, w których przedstawiono najważniejsze działania projektu, zajęcia, spotkania autorskie, wyjazdy na warsztaty i spektakle w Proszowicach i Krakowie. Nawiązano współpracę z Wydawnictwem Literatura w celu zorganizowania spotkań autorskich i zakupu części książek do biblioteki szkolnej. Przeprowadzono 80 godzin zajęć teatralnych dla 45 uczniów z klas I–III, zorganizowano wyjazd do Teatru Groteska w Krakowie na przedstawienie, a także na warsztaty prowadzone przez aktorów teatru Groteska. Zorganizowano również wyjazd do Centrum Kultury i Wypoczynku w Proszowicach na spektakl. Odbyło się spotkanie autorskie z Pawłem Beręsewiczem, pisarzem książek dla dzieci i młodzieży oraz z Barbarą Gawryluk, pisarką i dziennikarką Radia Kraków. W ramach projektu odbyły się „Dni przedszkolaka”, które miały na celu obserwację zachowań i postępów dzieci 5 letnich w czasie zajęć integracyjnych z sześciolatkami, aby

umożliwić rodzicom podjęcie decyzji o wcześniejszym rozpoczęciu nauki w związku z planowaną od 2009 roku reformą edukacji.

- ▶ Już Pływam (2008–2010).
Uczniowie uczestniczyli w bezpłatnym kursie nauki pływania. Kurs został sfinansowany ze środków gminy oraz budżetu województwa małopolskiego.

2009

- ▶ „Mała szkoła – ambitne marzenia – dodatkowa oferta edukacyjna skierowana do uczniów Szkoły Podstawowej w Książnicach Wielkich w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki”.
Głównym celem projektu był wzrost wiedzy i umiejętności uczniów niezbędny do prowadzenia własnej ścieżki zawodowej. Odbyły się zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze w klasach I–VI, zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze dla uczennicy niepełnosprawnej, warsztaty z języka angielskiego, uczniowie odbyli wycieczkę do Krakowa.
- ▶ „Być jak Kopernik... – odkrywać świat i swoje możliwości – dodatkowa oferta edukacyjna skierowana do uczniów dwóch szkół podstawowych Gminy Koszyce w tym niepełnosprawnych” (2009/2010). W Szkole Podstawowej w Książnicach Wielkich i Koszycach realizowane były programy autorskie:
 - ◆ Przyroda jak przygoda – warsztaty przyrodnicze z elementami informatyki dla klas II–VI, w tym zorganizowana wycieczka do Niepołomic, Ojcowa i Krakowa.
 - ◆ Matematyka moje hobby – warsztaty matematyczne z elementami informatyki.
 - ◆ Ja, Europejczyk – zajęcia z j. angielskiego.
 - ◆ Opowiem ci ciekawą historię... – warsztaty historyczno-kulturowe dla uczniów kl. IV–VI, w tym czterodniowa wycieczka „śladami Kopernika” (Toruń, Malbork, Olsztyn, Frombork).
 - ◆ Ja to umiem, ja to wiem – zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego i matematyki dla uczniów kl I–III.
 - ◆ To nie takie trudne – zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze z języka polskiego i matematyki dla uczniów kl IV–VI.
 - ◆ Bliżej dziecka i rodziny – zajęcia z psychologiem, pedagogiem i logopedą.
 - ◆ Akademia Wiedzy – wyjazdy 20 uczniów osiągających najwyższe wyniki w nauce na zajęcia Uniwersytetu Dzieci. Ćwiczenia i wykłady odbywały się na kampusie UJ, prowadzone były przez profesorów i pracowników naukowych krakowskich wyższych uczelni oraz osoby reprezentujące instytucje nauki i kultury.
 - ◆ Lubię pływać – zajęcia z instruktorem na basenie w Jadownikach Mokrych dla kl. I–VI.

- ▶ „Równy start w przyszłość” (2009/2010). Projekt realizowany był w Gimnazjum w Koszycach. Młodzież uczestniczyła w warsztatach, kołach zainteresowań oraz zajęciach wyrównawczych. Warsztaty odbywały się z języka angielskiego, niemieckiego, warsztaty astronomiczne, dziennikarskie, matematyczne, doradztwo zawodowe oraz zajęcia wyrównawcze z języka polskiego i matematyki. Możliwością sprawdzenia swoich umiejętności komunikacyjnych w języku obcym była wycieczka do Berlina. W ramach tego projektu odbyła się również wycieczka na Pomorze.
- ▶ Program DiAMEnT (2009–2013) – celem projektu było wspieranie rozwoju uzdolnionych uczniów w zakresie: twórczego myślenia, technologii informacyjno-komunikacyjnej, języka angielskiego, przedsiębiorczości i matematyki.

2010

- ▶ „Język obcy już nie jest mi obcy”. Projekt umożliwił uczniom SP w Książnicach Wielkich naukę języka angielskiego na dodatkowych zajęciach oraz zakup pomocy dydaktycznych do nauki języka angielskiego, zorganizowanie dwutygodniowego obozu językowo-kulturowego w Pieninach Małych.
- ▶ „Odkryjmy to razem” Młodzież z Centrum Oświatowego w Koszycach stowarzyszona w Szkolnym Klubie Europejskim „METRO” wraz opiekunami i młodzieżą z Association Souffler n'est pas jouer z Crisolles we Francji stworzyli projekt „Odkryjmy to razem”. Dzięki dofinansowaniu, które projekt uzyskał z unijnego programu „Młodzież w działaniu” w sierpniu 2010 roku doszło do spotkania w Koszycach młodych Polaków i Francuzów z zaprzyjaźnionych gmin. Celem projektu było pokazanie młodym ludziom, że stanowią część tej samej wspólnoty europejskiej. Młodzież aktywnie uczestniczyła w projekcie, wspólnie uczyli się układów tanecznych, brali udział w warsztatach wzmacniających poczucie obywatelstwa europejskiego, w grach i zabawach. Pobyt młodzieży z Francji przyczynił się do poznania korzeni przodków ich rodzin, którzy wyemigrowali z Koszyc do Francji.
- ▶ „Radosna Szkoła”. W ramach programu gmina otrzymała wsparcie finansowe na pomoce dydaktyczne do miejsc zabaw w szkole. Dofinansowaniem została objęta SP w Książnicach Wielkich oraz SP w Koszycach. Miejsca zabaw w szkole to zapewnienie możliwości organizacji zabaw ruchowych. Miejsca te powinny być wyposażone w przyrządy pozwalające na zaspokojenie przez dziecko potrzeby ruchu a zarazem usprawniające koordynację wzrokowo-ruchową.

2011

- ▶ Od 1 lutego 2011 roku do 31 lipca 2011 roku realizowany był projekt pn. „Dobrze liczę. Liczę na siebie! – dodatkowa oferta edukacyjna skierowana do uczniów SP w Książnicach Wielkich” w ramach POKL Priorytetu IX.
- ▶ Projekt „Inwestycja w mowę – inwestycją w przyszłość” (Książnice Wielkie) realizowany przy współpracy z SKK Gminy Koszyce.
- ▶ W Szkole Podstawowej w Koszycach w okresie od 2 stycznia 2011 roku do 29 czerwca 2011 roku realizowany był projekt pn. „Bliżej matematyki – bliżej świata – dodatkowa oferta edukacyjna skierowana do uczniów Szkoły Podstawowej w Koszycach” w ramach POKL Priorytet IX.
- ▶ Gmina przystąpiła do realizacji projektu pn. „Pokaż na co cię stać – dodatkowa oferta zajęć edukacyjnych z języka angielskiego dla uczniów Gimnazjum w Koszycach” w ramach POKL Priorytet IX. Okres realizacji projektu to 1.01.2011 – 31.05.2011.
- ▶ Lipiec – wyjazd młodzieży z Centrum Oświatowego w Koszycach do Crisolles we Francji. Młodzież uczestniczyła wspólnie w warsztatach teatralnych, tanecznych, grach oraz zwiedzaniu ciekawych miejsc.

2012

- Październik 2012 – spotkanie młodzieży z Polski i Węgier. Do Koszyc przyjechali młodzi ludzie z miejscowości Derecske na Węgrzech. Oprócz wspólnego zwiedzania Krakowa, Bochni młodzież uczestniczyła w lekcjach, w warsztatach w języku angielskim.
- Rozpoczęcie budowy nowej hali sportowej przy Centrum Oświatowym w Koszycach.

2013

- Styczeń – uroczyste otwarcie nowej hali sportowej przy Centrum Oświatowym w Koszycach.

Uroczyste otwarcie nowej hali sportowej przy Centrum Oświatowym w Koszycach. Od lewej: Przewodniczący Rady Gminy Tadeusz Nawrot, Wójt Gminy Koszyce Stanisław Rybak, delegacja młodzieży Centrum Oświatowego

Uroczyste otwarcie nowej hali sportowej przy Centrum Oświatowym w Koszycach

- Styczeń – w budynku Szkoły Podstawowej w Książnicach Wielkich utworzony został Niepubliczny Punkt Przedszkolny „Pod Grzybkiem”. Punkt przedszkolny finansowany jest ze środków zewnętrznych. Głównym beneficjentem projektu jest niepubliczny punkt przedszkolny prowadzony przez osobę prywatną, natomiast gmina Koszyce jest partnerem projektu. Do niepublicznego punktu przedszkolnego uczęszcza 25 dzieci z całego terenu gminy.
- 2012/2013 – W ramach budowy strefy rekreacyjno-sportowej w Koszycach przy Centrum Oświatowym

zostały oświetlone boiska, wykonane piłkochwyty, boisko wielofunkcyjne do koszykówki i tenisa, a w części rekreacyjnej zostały wykonane parkowe stoły do gier towarzyskich i tenisa stołowego. W ramach zadania „Poprawa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej poprzez utworzenie zielonej strefy wypoczynku przy Centrum Sportu i Rekreacji w Koszycach” powstały place i alejki dla pieszych z kostki brukowej, place dla ruchu kołowego z kostki brukowej, elementy zagospodarowania terenu (altana, pergola, rzeźby terenowe, ławki parkowe, kosze na śmieci, stojaki na rowery), elementy edukacyjne, oświetlenie terenu, urządzenie zieleni wysokiej i niskiej.

- Ze środków w ramach projektu „Przez angielski odkrywam świat” realizowanego w SP Książnicach Wielkich we współpracy ze Stowarzyszeniem Nauczycieli Języka Angielskiego odbyły się dodatkowe zajęcia dla klas I–VI. Ponadto został dokonany zakup laptopa do pracowni językowej, słowników i lektur.
- „Równajmy do najlepszych” projekt realizowany był w SP w Książnicach Wielkich i Koszycach, związany był z indywidualizacją nauczania i wychowania uczniów klas I–III szkół podstawowych. W ramach projektu odbyły się zajęcia dla dzieci mających problemy z czytaniem i pisanem, zajęcia logopedyczne, zajęcia dla uczniów szczególnie uzdolnionych, gimnastyka korekcyjna, zajęcia dla dzieci z trudnościami

Nowa hala sportowa przy Centrum Oświatowym w Koszycach

w zdobywaniu umiejętności matematycznych, zajęcia czytelnicze, przyrodnicze, plastyczne i językowe. Ponadto został zakupiony sprzęt do realizacji zajęć (tablice interaktywne, materiały edukacyjne).

- Maj – rewizyta grupy uczniów z Centrum Oświatowego na Węgrzech w Derecske.

Ponadto szkoły do dnia dzisiejszego uczestniczą w wielu mniejszych projektach, biorą udział w olimpiadach szkolnych, kampaniach edukacyjnych oraz w wielu turniejach sportowych np.:

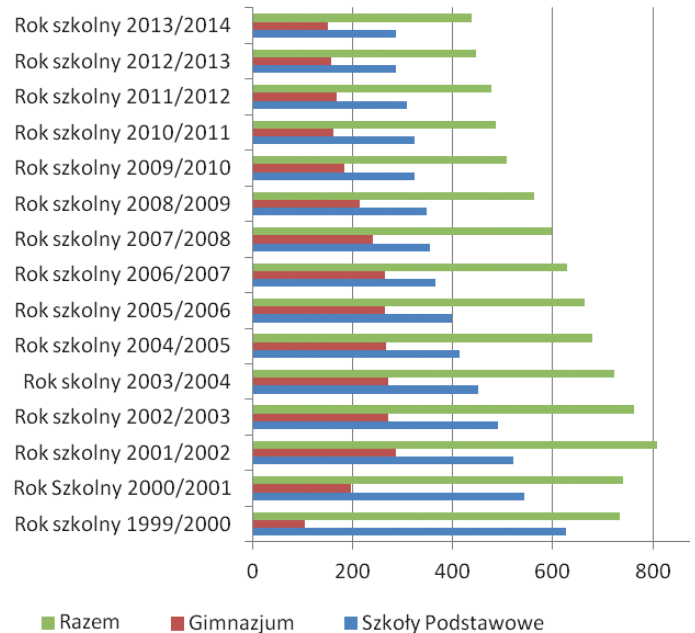
- Program „Mleko w szkole”, „Mleko z klasą” „Owoce w szkole”.
- Projekt „Pierwsze uczniowskie doświadczenia drogą do wiedzy”.
- Ogólnopolska Kampania edukacyjna „Baw się i bądź bezpieczny” UNICEF.
- Program „Jem kolorowo” promujący zdrowe odżywianie.
- Program „Ratujemy i uczymy ratować” przy współpracy z Wielką Orkiestrą Świątecznej Pomocy.
- Udział w finale Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.
- Udział w projekcie „Pomagamy z uśmiechem” z Fundacją Pomocy Dzieciom.
- Udział w akcji zbierania zużytych baterii – współpraca z firmą RABE.
- „Szkoła bez przemocy”.
- „Trzymaj formę”.
- „Czyste powietrze wokół nas”.
- „Odblaskowa Szkoła”.
- Akcja ekologiczna „Dołącz do eko-rankingu”.
- Udział w projekcie „Smok Mądragon daje radę”.
- Udział w akcji „Sprzątanie świata” i „Dzień Ziemi”, udział w akcji sprzątania Gminy Koszyce.
- „Góra grosza”.
- „Youngster” projekt z Europejskiego Funduszu Wsi Polskiej – język angielski dla gimnazjum.
- Projekt ekonomiczny „Na własne konto” z Europejskiego Funduszu Wsi Polskiej.

Aktualna organizacja sieci szkół i przedszkola w gminie

W Gminie Koszyce istnieją następujące obwody szkolne:

1. Przedszkole Samorządowe obejmujące cały teren administracyjny Gminy Koszyce.
2. Szkoła Podstawowa im. K. Makuszyńskiego w Centrum Oświatowym w Koszycach obejmująca miejscowości: Dolany, Filipowice, Jaksice, Jankowice, Koszyce, Łąpszów od nr 44 do 62, Malkowice, Morsko, Piotrowice, Przemyków, Rachwałowice, Siedlińska, Sokołowice, Witów, Włostowice.

3. Szkoła Podstawowa im. P. Baryłaka w Książnicach Wielkich obejmująca miejscowości: Biskupice, Książnice Wielkie, Książnice Małe, Łąpszów od nr 1 do 43, Modrzany, część Morska – Wroczków, Zagaje.
4. Gimnazjum im. S. Wyspiańskiego w Centrum Oświatowym w Koszycach obejmujące cały teren administracyjny Gminy Koszyce.

Liczba uczniów uczęszczających do szkół na terenie Gminy Koszyce w latach 1999–2013 (bez uczniów klasy 0)

Kultura, sport, promocja

Promocja gminy

Celem działalności promocyjnej jest prezentacja gminy, jej walorów, możliwości gospodarczych, zainteresowanie gminą jak najszerszych kręgów, a w efekcie ożywienie gospodarki i życia społecznego.

Działalność promocyjna gminy odbywała się na wielu płaszczyznach.

Ważniejsze wydarzenia z życia gminy, działania samorządu a także tematyka związana z historią gminy prezentowane są na łamach Gazety Koszyckiej. Gazeta jest kwartalnikiem, wydawana jest od 1995 r. Jej dystrybucja odbywa się nieodpłatnie. Jest członkiem Polskiego Stowarzyszenia Prasy Lokalnej. W 2005 r. Gazeta obchodziła jubileusz 10 lecia. Z tej okazji Gmina Koszyce była gospodarzem Uroczystej Sesji Polskiego Stowarzyszenia Prasy Lokalnej. W sesji wzięły udział władze gminy i redakcji Gazety Koszyckiej, zaproszeni goście. Odbyła się prezentacja gminy Koszyce, a także spotkanie z redaktorami: Leszkiem Mazanem i Mieczysławem Czumą zatytułowane „Historia Koszyc w anegdocie”.

Uroczysta Sesja Polskiego Stowarzyszenia Prasy Lokalnej z okazji 10-lecia Gazety Koszyckiej, która odbyła się 28 maja 2005 r. Przemawia Wójt Gminy Koszyce Stanisław Rybak, obok Prezes Zarządu PSPL Zdzisław Sroka

Uczestnicy Uroczystej Sesji Polskiego Stowarzyszenia Prasy Lokalnej z okazji 10-lecia Gazety Koszyckiej

Uroczysta Sesja PSPL z okazji 10-lecia Gazety Koszyckiej. Od lewej: Grażyna Sendal-Iwanicka, Mieczysław Czuma, Leszek Mazan, nieżyjący już Artur Bober

Do chwili obecnej ukazały się 63 wydania gazety Koszyckiej.

Bardzo ważnym elementem promocji jest stała obecność gminy w prasie codziennej oraz w wydawnictwach o charakterze informacyjnym.

W okresie 25-lecia były to:

- Gazeta Krakowska – dziennik,
- Dziennik Polski – dziennik,
- Wspólnota – Pismo Samorządu terytorialnego – tygodnik,
- Informator Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski,
- Informator Turystyczny wydawany przez Urząd Marszałkowski,
- Małopolski Informator Kulturalny,
- Katalog obrzędów i tradycji,
- Katalog zabytków.

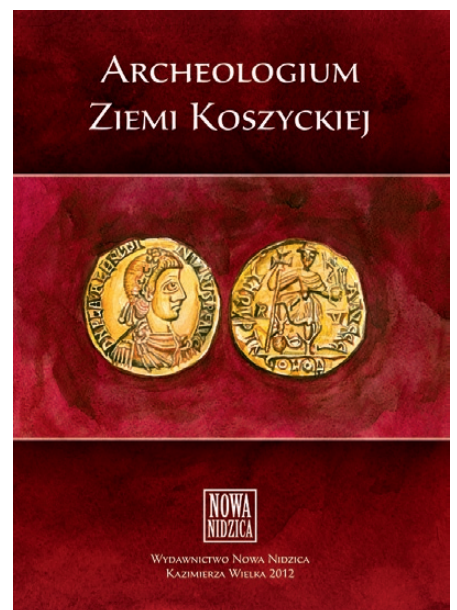
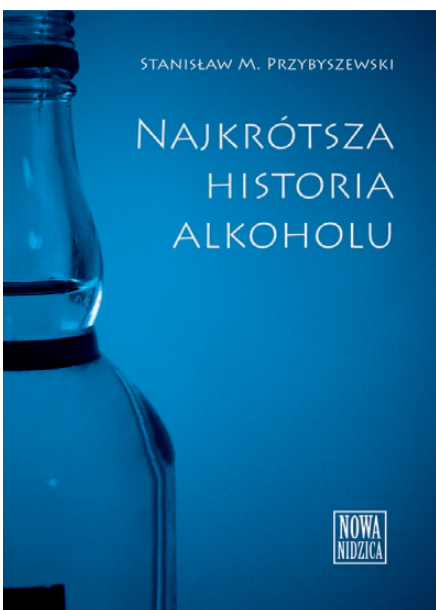
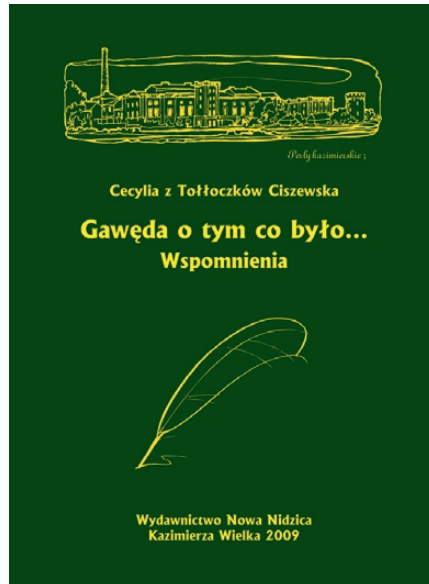
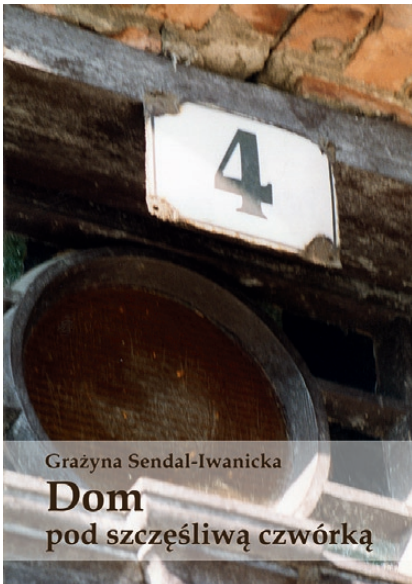
Materiały promocyjne o gminie prezentowane były i są nadal w mediach elektronicznych:

- Oficjalna strona internetowa Urzędu Gminy www.koszyce.gmina.pl,
- Internetowy informator „Przegląd gmin województwa małopolskiego”,
- Biuletyn Informacji Publicznej prezentowany w portalu Wrota Małopolski,
- Sportowa Polska.

Działalność wydawnicza gminy

Gmina Koszyce wykazuje dużą aktywność wydawniczą. W okresie ostatnich 20 lat wydała następujące pozycje książkowe:

- „Koszyce 1374–1994” – A. Bienias, St. Przybyszewski – rok wydania 1994 – monografia Koszyc.
- II rozszerzone wydanie monografii Koszyc pióra St. Przybyszewskiego i A. Bieniasa pt. „Koszyce 1374–2001”, rok wydania 2002.
- „Dzieje szkoły podstawowej w Książnicach Wielkich” praca zbiorowa pod kier. prof. Władysława Kupiszewskiego. Rok wydania 2006.
- „Dom pod szczęśliwą czwórką” autorstwa Grażyny Sendal-Iwanickiej. Rok wydania 2008.
- Album „Gmina Koszyce” praca zbiorowa pod kier. Stanisława M. Przybyszewskiego. Rok wydania 2009.

- Współuczestnictwo w wydaniu książki pt. „Gawęda o tym, co było...” autorstwa Cecylii z Tołłoczaków Ciszewskiej (1892–1963), ostatniej właścicielki majątku Morsko, a wcześniej cukrowni „Łubna” w Kazimierzy Wielkiej a przygotowanej do druku przez Stanisława M. Przybyszewskiego. Rok wydania 2009.
- „Najkrótsza historia alkoholu” St. M. Przybyszewski Rok wydania 2010.
- „Leksykon Ziemi Koszyckiej” St. M. Przybyszewski. Rok wydania 2011.
- „Archeologium Ziemi Koszyckiej” St. M. Przybyszewski. Rok wydania 2012.
- „Wszystko jest poezją” tomik wierszy będący zbiorem utworów laureatów konkursu poetyckiego organizowanego przez Muzeum Ziemi Koszyckiej im. Stanisława Boducha w Koszycach. Rok wydania 2012.

Pozycje książkowe stanowią kompendium wiedzy o gminie od prehistorii do czasów współczesnych. Pokazują jej bogatą historię, dziedzictwo kulturowe, przemiany społeczne zachodzące na przestrzeni czasu, życie mieszkańców. Wiele z nich jest bogato ilustrowanych fotokopiami materiałów źródłowych, pieczęci, starych dokumentów. Fotografie w nich zamieszczone ukazują miniony czas, obraz współczesny gminy a także piękno przyrody ziemi koszyckiej.

Oprócz promocji za pomocą informacji, prowadzona była i jest nadal promocja za pomocą materia-

łów wizualnych w postaci: witaczy na wjazdach do gminy, flag, proporczyków z symbolami i barwami gminy. Corocznie wydawany jest kalendarz ścienny ze zdjęciami ciekawszych obiektów, widoków, czy wydarzeń z gminy. Prezentowana jest galeria fotografii obrazująca ważniejsze wydarzenia, inwestycje, obiekty zabytkowe, krajobrazy gminy.

Kultura

W latach 1989–2006 wizytówką kulturalną gminy Koszyce był zespół folklorystyczny „Koszycanie”, który powstał w 1988 roku.

Działał pod patronatem Gminnego Ośrodka Kultury, później Urzędu Gminy w Koszycach. Był to zespół śpiewaczy z towarzyszeniem kapeli. Występował w strojach krakowskich. Podstawowy skład kapeli stanowiły: akordeon, skrzypce, kontrabas, klarnet, trąbka. Możliwość rozbudowy sekcji dętej o puzon i 2 saksofony (przy wykonywaniu utworów legionowych i wojskowych).

Na repertuar zespołu składały się: pieśni i przyspiewki regionu krakowskiego i okolic Koszyc, pieśni i przyspiewki świętokrzyskie, pieśni legionowe i okazjonalne.

Przez lata swojego istnienia zespół uświetniał wszystkie uroczystości gminne, towarzyszył najważniejszym wydarzeniom, reprezentował gminę Koszyce na konkursach, przeglądach, festiwalach.

Zespół Koszycanie w składzie z 1994 r.

Orkiestra dęta Jutrzenka z Książnic Wielkich podczas przeglądu orkiestr dętych w Koszycach, maj 2003 r.

Zespół Koszycanie podczas obchodów 100-lecia OSP Koszyce, wrzesień 2005 r.

Orkiestra dęta Jutrzenka z Książnic Wielkich podczas Dni Koszyc, maj 2006 r.

Młodzież Centrum Oświatowego, prezentująca na koszyckim rynku polskie tańce narodowe, podczas Koszyckich Spotkań Kultur, wrzesień 2010 r.

Zespół pieśni i tańca „Bursztyn” z Kobrynia na Białorusi na Koszyckich Spotkaniach Kultur, wrzesień 2010 r.

Osiągnięcia zespołu to: dwukrotnie I miejsca w kategorii zespołów śpiewaczych z towarzyszeniem kapeli na Ogólnopolskim Przeglądzie Wiejskich Zespołów Artystycznych w Kielcach w 1990 i 1994 roku, Nagroda im. Piotra Gana na Buskich Spotkaniach z Folklorem w Busku Zdroju w 1992 roku (główna nagroda konkursu), nagrody i wyróżnienia dla zespołu i kapeli na Buskich Spotkaniach z Folklorem w latach 1990, 1991, 1992,

Występ zespołu hip-hopowego „Najlepszy Przekaz w Mieście” podczas koncertu w Centrum Oświatowym w Koszycach, kwiecień 2014 r.

1994, 1995, 1997, 1998, wyróżnienia w Przeglądzie Zespołów Ludowych o „Pawie pióro i gliniany dzban” w Tarnowie, dwukrotnie I miejsca w Wojewódzkim Przeglądzie Pieśni Legionowej w Busku Zdroju.

Przez okres lat 90-tych i później na terenie gminy działały dwie orkiestry dęte: orkiestra dęta OSP Koszyce oraz orkiestra dęta „Jutrzenka” z Książnic Wielkich. Orkiestry bardzo aktywnie uczestniczyły w życiu kulturalnym i społecznym gminy. Występowały podczas świąt państwowych, kościelnych, uroczystości strażackich czy wiejskich.

Muzeum Ziemi Koszyckiej

26 maja 2007 r. otwarte zostało Muzeum Ziemi Koszyckiej im. Stanisława Boducha w Koszycach, mieści się w budynku byłej synagogi. Budynek wyremontował i przekazał w użytkowanie gminie Koszyce – Stanisław Boduch – biznesmen z USA, urodzony w Koszycach, prezes Koszyce Chicago Club. Organem prowadzącym Muzeum jest gmina Koszyce. Muzeum posiada trzy działy ze stałymi ekspozycjami:

Dział I archeologiczny – zgromadzone są eksponaty pochodzące z wykopalisk prowadzonych w miejscowościach położonych obok Koszyc tj.: Sokołowic, z okresu 1650–1300 lat p.n.e. – kultura trzciniecka oraz Wito-

Stanisław Boduch (z lewej) i Stanisław Rybak Wójt Gminy Koszyce podpisują porozumienie o przekazaniu budynku muzeum w użytkowanie Gminie Koszyce. 27 maja 2007 r.

wa-Dalanowa nad Wisłą gdzie znajdował się duży gród obronny. Wydobyto tam kilkaset przedmiotów, które pochodzą z epoki brązu i wczesnego żelaza – lata 1300 – 700 p.n.e. – kultura łużycka.

Dział II historyczny – zawiera wiele dokumentów źródłowych, tj. akty lokacyjne miasta Koszyce, dokumenty cechowe, kopie pieczęci królowej Elżbiety Łokietkówny, kopie pieczęci miasta Koszyce, pamiątki z II wojny światowej.

Budynek Muzeum Ziemi Koszyckiej im. Stanisława Boducha w Koszycach

Sala na parterze muzeum, w której odbywają się imprezy kulturalne, wystawy czasowe

Eksponaty w dziale archeologicznym

Kości mamuta znalezione w Witowie

Eksponaty w dziale historycznym

Dział III etnograficzny – zbiory dotyczą naszego regionu, pochodzą z XIX i XX wieku świadczą o tradycjach rzemieślniczych – np. warsztat tkacki, zakład fryzjerski, dyplomy mistrzowskie, czeladnicze itp. W urządzonej izbie mieszkalnej jest wiele sprzętów i przedmiotów codziennego użytku.

W sali na parterze Muzeum organizowane są wystawy czasowe. Tam też organizowane są koncerty, małe formy sceniczne, spotkania, konferencje, warsztaty.

Muzeum współpracuje z Muzeum Narodowym w Krakowie, Muzeum Archeologicznym w Krakowie, Muzeum Etnograficznym w Krakowie, Muzeum w Bochni, Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się”, Archiwum Państwowym w Krakowie, szkołami z terenu gminy.

Wystawa czasowa – badania archeologiczne w Ameryce Południowej

Wystawa czasowa – stare instrumenty muzyczne

Dział etnograficzny

Wystawa czasowa rękodziela, przedstawiająca prace kobiet ze stowarzyszenia „Babskie fajfy”

Wystawa czasowa „Światłocienie Jerozolimy”

Muzeum od początku swojego istnienia przejęło na siebie rolę animatora kultury i to w szerokim pojęciu. Od pielęgnowania i gromadzenia pamiątek kultury materialnej, poprzez kultywowanie i zachowanie dziedzictwa kulturowego, po tworzenie kultury.

W okresie od 27 maja 2007 r. do 31 grudnia 2013 r. Muzeum zrealizowało: 37 wystaw, 43 imprezy kulturalne i koncerty, 31 konkursów i przeglądów, 49 spotkań

autorskich, sesji naukowych, konferencji. Łącznie w minionym okresie Muzeum zorganizowało 160 imprez kulturalnych, czyli średnio w danym roku wypada 23.

Od 2010 roku Muzeum aktywnie uczestniczy w pozyskiwaniu środków unijnych poprzez realizację projektów w ramach działania 413 wdrażanie lokalnych strategii rozwoju dla małych projektów.

Koncert muzyki poważnej na tarasie muzeum

Koncert chóru Camerata z Wieliczki

Przeгляд małych form teatralnych

Poniżej niektóre z osób z którymi odbyły się spotkania autorskie w ramach projektów realizowanych przez muzeum

Prof. Franciszek Ziejka – były rektor Uniwersytetu Jagiellońskiego

Ojciec Leon Knabit – były przeor opactwa w Tyńcu, publicysta

Zofia Gołubiew – dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie

Jacek Górski – dyrektor Muzeum Archeologicznego w Krakowie

Dariusz Gnatowski – aktor

Anna Dymna – aktorka

Ewa Drzyzga – dziennikarka

Romuald Koperski – podróżnik, pisarz

Artur Lipiński – sędzia

Anna Maria Wesołowska – sędzia

Krzysztof Trebunia-Tutka – muzyk, gawędziarz

Tadeusz Trzmiel – I Zastępca Prezydenta Miasta Krakowa

Kontakty międzynarodowe – partnerstwo

W maju 2004 roku Gmina Koszyce podpisała porozumienie o współpracy z organizacją polonijną Koszyce Chicago Klub zrzeszającą Polaków – w większości obywateli gminy Koszyce – na stałe mieszkających w Chicago.

Władze samorządowe gminy widząc potrzebę wzajemnego poznania, współpracy kulturalnej, młodzieżowej, wymiany doświadczeń przez samorządy oraz przedsiębiorców postanowiły nawiązać kontakty międzynarodowe. I tak:

31 maja 2008 r. Gmina Koszyce podpisała z gminą Crisolles porozumienie o partnerstwie i współpracy. Crisolles to miejscowość i gmina we Francji, w regionie Pikardia, w departamencie Ois. Pierwsze spotkanie przedstawicieli obydwu gmin miało miejsce 26-go lutego 2007 r., kolejne w listopadzie tego samego roku, następnie w maju 2008 r. kiedy to podpisano porozumienie o partnerstwie i współpracy – ze strony Koszyc Wójt Gminy Stanisław Rybak a ze strony Crisolles mer Gérard Lecomte. Grupa przedstawicieli koszyckiego samorządu gościła we Francji w czerwcu 2009 r. Porozumienie zaowocowało realizacją wspólnych projektów kulturalnych, wymianą młodzieżową, kontaktami organizacji pozarządowych i przedsiębiorców.

Mer Crisolles Gérard Lecomte i Wójt Gminy Koszyce Stanisław Rybak podpisują porozumienie o partnerstwie i współpracy. Koszyce, 31 maja 2008 r.

Dwa lata później, w sierpniu 2010 r. gmina Koszyce zyskała nowego partnera. Jest nim miasto Zaleszczyki na Ukrainie. 30-go sierpnia podczas pobytu delegacji koszyckiego samorządu na Ukrainie Wójt Gminy Koszyce – Stanisław Rybak oraz Mer Miasta Zaleszczyki Wołodymyr Benewjat podpisali porozumienie o współpracy i partnerstwie, które ratyfikowano 27-go września

Mer Miasta Zaleszczyki Wołodymyr Benewjat i Wójt Gminy Koszyce Stanisław Rybak podpisują porozumienie o partnerstwie i współpracy. Zaleszczyki, 30 sierpnia 2010 r.

Burmistrz Derecske István Bakó i Wójt Gminy Koszyce Stanisław Rybak podpisują porozumienie o partnerstwie i współpracy. Derecske 19 sierpnia 2012 r.

Delegacja gminy Koszyce we Francji, Paryż, 18 czerwca 2009 r.

Delegacja gminy Koszyce na Ukrainie, Zaleszczyki, 30 sierpnia 2010 r.

Delegacja gminy Koszyce na Węgrzech, Derecske, 18 sierpnia 2012 r.

podczas pobytu delegacji ukraińskiej w Koszycach. Delegacja z Zaleszczyk wraz z gośćmi z Crisolles brała też udział w „Koszyckich Spotkaniach Kultur” – projekcie realizowanym przez Muzeum Ziemi Koszyckiej.

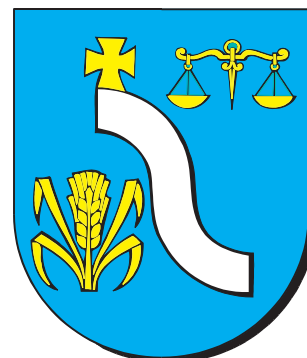
Minęły kolejne dwa lata i oto do grona partnerów gminy dołączyło węgierskie miasto Derecske, leżące tuż obok kulturalnej stolicy Niziny Węgierskiej Debreczyna. Porozumienie o współpracy podpisał: Stanisław Rybak – Wójt Gminy Koszyce i István Bakó – Burmistrz Derecske w dniu 19 sierpnia 2012 roku podczas pobytu delegacji z Koszyc na Węgrzech. Współpraca z Derecske rozwija się bardzo dynamicznie. Latem i jesienią 2013 r. nastąpiła wymiana młodzieży, w listopadzie z kolejną wizytą na Węgrzech gościli przedstawiciele koszyckiego samorządu, oświaty oraz organizacji pozarządowych, w lutym 2014 r. myśliwi z Koła Lis, którzy brali udział w wielkiej regionalnej imprezie „świniobicia”. Na czerwiec oraz lipiec br. przewidziane są wzajemne kontakty sportowców z KS Szreniawa Koszyce i klubu piłkarskiego z Derecske.

Wspólny międzynarodowy projekt wraz z Węgrami, Słowacją, Czechami i gościnnie Rumunią, przygotowuje Centrum Oświatowe z Koszyc.

Symbole gminy

Od 1996 roku gmina posiada herb i flagę. Herb przedstawia: „w polu błękitnym, między kłosem u podstawy (z prawej), a także wagą szalkową u głowicy (z lewej), krzywaśń srebrną z zaćwieczonym krzyżem kawalerskim złotym”.

Herb nawiązuje bezpośrednio do najstarszych tradycji gminy. Krzywaśń z krzyżem czyli Szreniawa symbolizuje, iż znajdowało się tu ongiś gniazdo rodowe Szreniawitów.

Zboże – kłos w heraldyce symbolizuje hojność Ziemi, a także rolnictwo, dobrobyt, bogactwo.

Waga odnosi się do tutejszych tradycji handlowych i rzemiosła. Symbolizuje także uczciwość, sprawiedliwość, umiarkowanie. Waga przypomina również „miarę koszycką”, świadcząca iż był tu ongiś słynny w całej Małopolsce ośrodek handlowy.

Flagą gminy jest flaga dwustrefowa: żółto-błękitna, składająca się z dwóch równoległych pasów jednakowej szerokości: górny – żółty, dolny – błękitny.

Kolor żółty – złoty symbolizuje słońce oraz zboża, które dominują w uprawach gminy. Kolor błękitny – niebieski symbolizuje rzekę Wisłę opasującą gminę od strony południowej. W heraldyce złoto symbolizuje szlachetność, życzliwość, otuchę, cnotę, godność, inteligencję, szacunek.

Błękit symbolizuje piękność, wzniosłość, pochwałę, lojalność, rzetelność, dobrą sławę.

Ród Szreniawitów wystawił pod Grunwaldem dwie chorągwie. Jedną wiódł arcybiskup Kurowski (przez zastępcę), drugą Mikołaj Kmita z Wiśnicza. Warto pamiętać że obie chorągwie walczyły pod godłem, które obecnie znajduje się w herbie Gminy Koszyce.

Honorowe Obywatelstwo Gminy Koszyce

W gminie Koszyce działa instytucja Honorowego Obywatelstwa. Tytuł ten jest zaszczytnym dowodem uznania dla osób, które w sposób szczególny przyczyniły się do rozwoju gospodarczego, kulturalnego, intelektualnego gminy, przysparzając jej tym samym dobrej

Roman Salamon

Stanisław Boduch

Ksiądz prałat Jan Kabziński

Ksiądz biskup dr Kazimierz Gurda

Kazimierz Barczyk

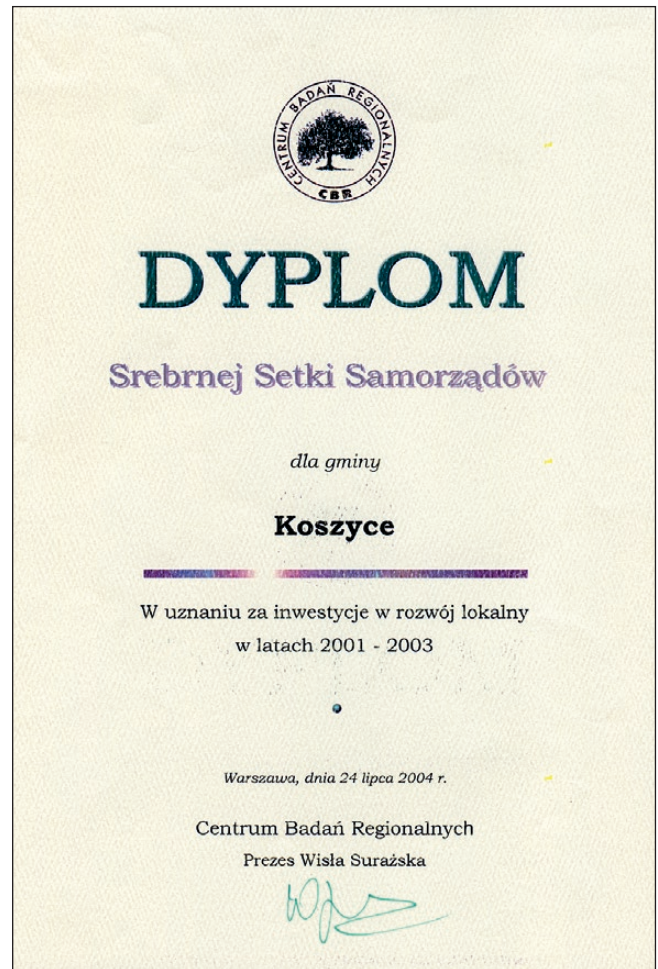
sławy. Tytuł nadaje Rada Gminy Koszyce. Otrzymali go: Ksiądz prałat Jan Kabziński – Prezes Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się” – w 2002 roku, Roman Salamon – działacz i pracownik samorządu Województwa Małopolskiego – w 2002 roku, Stanisław Boduch – Prezes Koszyce Chicago Klub – w 2004 roku, Ksiądz biskup dr Kazimierz Gurda – w 2006 roku, Kazimierz Barczyk – Prezes Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski – w 2008 roku.

Pierwszy tytuł Honorowego Obywatela Gminy Koszyce nadano Marszałkowi Edwardowi Rydzowi Śmigłemu w 1937 roku.

Rankingi

Samorząd gminy Koszyce w sposób przemyślany i konsekwentny realizuje zadania strategiczne, zapisane w dokumentach wytyczających cele na przyszłość. Ogromna determinacja Samorządu Gminy w wyszukiwaniu a potem realizacja środków pozabudżetowych ma swoje odzwierciedlenie w rankingach tworzonych przez różne instytucje oraz specjalistyczne pisma, a dotyczących pozyskiwania środków z Unii Europejskiej oraz innych jak chociażby Fundusz Norweski i inne. Na przestrzeni lat gmina Koszyce regularnie zajmuje czołowe lokaty wśród setki najlepszych samorządów. Dla przykładu wymieniamy tu kilka prestiżowych rankingów.

- I tak po roku 2005 stała się wiceliderem wśród gmin wiejskich w województwie pod względem wysokości pozyskanych środków inwestycyjnych w przeliczeniu na głowę mieszkańca. Również w ogólnopolskim rankingu gmin pod względem wysokości procentowej środków budżetowych przeznaczanych na inwestycje przez 4 lata plasowała się w drugiej (srebrnej) setce gmin.

- Rzeczpospolita w numerze z dnia 21 lipca 2010 r. zamieściła na swoich łamach ranking samorządów, które w najlepszy sposób zarządzały swoimi finansami w latach 2006–2009 i jednocześnie najwięcej w tym czasie inwestowały, dbając równocześnie o rozwój i podniesienie jakości życia. Wśród setki najlepszych w kraju, na 76 miejscu znalazła się gmina Koszyce. Jest to bardzo dobry wynik biorąc pod uwagę kryteria jakimi kierowała się kapituła przyznając kolejność w rankingu. Sukces gminy Koszyce docenił też Marszałek Województwa Małopolskiego – Marek Nawara kierując na ręce Wójta Gminy Koszyce – Stanisława Rybaka list z gratulacjami i wyrazami uznania.
- Po raz kolejny „Rzeczpospolita” w swoim wydaniu z dnia 19 lipca 2011 r. opublikowała ranking samorządów, które najbardziej dbają o rozwój i podniesienie jakości życia przy zachowaniu reguł odpowiedzialności i bezpieczeństwa finansowego. Wśród setki najlepszych samorządów – gmin wiejskich (za 2010 r.) gmina Koszyce zajmuje 53 miejsce – awans z 76 miejsca w poprzednim rankingu. W wykorzystaniu funduszy unijnych, wśród setki najlepszych samorządów – gmin wiejskich w kraju, gmina Koszyce plasuje się 11 miejscu, co stawia ją na pierwszym miejscu w Małopolsce.
- W dzienniku Rzeczpospolita 18 lipca 2013 r. ukazał się Ranking Samorządów, kto najlepiej wykorzystuje fundusze unijne. Gmina Koszyce wśród setki najlepszych samorządów zajęła 23 miejsce. Zasady punktacji były następujące: jednostka samorządu terytorialnego mogła maksymalnie uzyskać 100 punktów: w tym 45 punktów za wartość wykazanych w budżecie za 2012 r. dochodów z funduszy unijnych w przeliczeniu na jednego mieszkańca, 45 punktów za łączną wartość umów o dofinansowanie z programów operacyjnych zawartych w 2012 r. w przeliczeniu na jednego mieszkańca, 10 punktów za liczbę podpisanych umów. Gmina Koszyce uzyskała łącznie 30,40 punktów.
- W dwutygodniku Wspólnota w numerze 21/1131 z dnia 12 października 2013 r. opublikowano wyniki corocznego prestiżowego rankingu samorządowych inwestycji w infrastrukturę techniczną. Ranking pokazuje inwestycje w infrastrukturę techniczną na przestrzeni lat 2001–2012. Gmina Koszyce znalazła się na 27 miejscu pod względem inwestowania w przeliczeniu na jednego mieszkańca. Na podkreślenie zasługuje fakt, że w pierwszej trzystce samorządów jako jedyna reprezentuje województwo małopolskie.

Odnowa przestrzeni publicznej

25 lat odrodzonego samorządu to w gminie Koszyce okres wyjątkowej pracy nad poprawą i odnową przestrzeni publicznej, podniesieniem jej estetyki, atrakcyjności i funkcjonalności, stworzenie mieszkańcom miejsc komunikacji społecznej a także możliwości uprawiania sportu i rekreacji. Aby zobrazować działania samorządu wymienimy tu najważniejsze z nich.

♦ Modernizacja Rynku w Koszycach – rok 2002.

Możliwość skorzystania ze środków z Programu Centra – konkursu organizowanego przez Urząd Marszałkowski w Krakowie, po zasięgnięciu opinii mieszkańców, pozwoliła Gminie na wykonanie modernizacji Rynku.

Program objął modernizację całej płyty Rynku, co miało o tyle duże znaczenie, że mimo tego, iż do dziś nie zachowały się budynki z dawnej świetności Rynku (głównie z powodu częstych pożarów) zachowany został do dziś sam prostokątny kształt Rynku.

Modernizacja Rynku w Koszycach, rok 2002

Płyta Rynku podzielona została na trzy części: patio rekreacyjne – część północna Rynku, forum wielofunkcyjne – część południowa Rynku, centrum komunikacyjne.

Trochę historii

Manifestacja patriotyczna na rynku w Koszycach z okazji Święta Konstytucji 3 Maja, rok 1925

Jarmark na Rynku w Koszycach, lata 50.

Rynek w Koszycach, lata 60.

Rynek w Koszycach, lata 90.

Koszycki Rynek wspólnie

W pierwszej części nawiązując do historii (na Rynku jeszcze pod koniec lat pięćdziesiątych, w części południowej i północnej, istniały studnie, z zadaszeniem wspartym na filarach i kryte gontem) zdecydowano postawić atrapę jednej ze studni. Niestety nie udało się wykonać rekonstrukcji prawdziwej studni, gdyż zasypane wcześniej studnie znajdowały się w ciągu komunikacji drogowej.

Nawiązując także do handlowej tradycji Rynku, który dawniej był miejscem gdzie we wtorki odbywały się targi, na które z najdalszych okolic zjeżdżali handlarze i kupcy, przywożąc towary często najwyższej jakości, postanowiono na części Rynku spełniającej forum wielofunkcyjne posadzić budynek pawilonu, w którym jedna część przeznaczona jest do pełnienia funkcji trafiki, a w drugiej zlokalizowany jest punkt sanitarny WC. Naprzeciw usytuowany został witań z herbem gminy i tablicą informacyjną z krótką historią Koszyc.

Obie części Rynku rozdzielone zostały schodami, które pełnić mogą także funkcję małego amfiteatru – co nawiązuje do faktu, iż ten Rynek pełnił także rolę miejsca gdzie odbywały się ważne wydarzenia kulturalne, społeczne, religijne.

W centrum komunikacyjnym umieszczono wiatę przystankową nawiązującą stylem do pozostałych budowli na płycie Rynku.

Dokonano także aranżacji zieleni w formie niskich i średnich krzewów iglastych, rozplanowanych w otaczających płytę Rynku palisadach oraz nasadzenia drzew, nawiązujących do ostatniego wyglądu Rynku, który pełnił rolę parku.

Remont objął także wymianę: chodników wzdłuż drogi Kraków – Sandomierz, chodników i nawierzchni wokół Rynku, modernizację nawierzchni wraz z chodnikami ulic: Wesołej, Moniuszki, wykonanie kanalizacji burzowej na ul. Wesołej, modernizację oświetlenia, zakup nowych ławek i koszy oraz urządzenie zieleni.

Investycja ta miała ogromny wpływ na podniesienie standardów architektonicznych oraz poprawę estetyki wyglądu Rynku. Zapoczątkowała proces dostosowania elewacji okolicznych budynków do jednolitej koncepcji architektonicznej, a modernizacja i przebudowa oświetlenia ulicznego przyczyniła się do ogólnego zwiększenia bezpieczeństwa. Gmina została wyróżniona za wykonanie oświetlenia Rynku w konkursie ogólnopolskim „Na Najlepiej Oświetloną Gminę”. W rezultacie powstało całkiem nowe miejsce spotkań i rekreacji dla mieszkańców gminy.

- ◆ Budowa boiska ze sztucznej trawy przy Centrum Oświatowym, placu zabaw oraz małej architektury przy Przedszkolu w Koszycach, małej architektury na koszyckim Rynku – 2006 r.

- ◆ Rozbudowa ogólnodostępnej infrastruktury sportowej i kulturalnej w Książnicach Wielkich, kompleksu

Boisko ze sztuczną trawą w Koszycach

Boisko ze sztuczną trawą w Książnicach Wielkich

boisk sportowych w tym boiska ze sztuczną trawą oraz remontu budynku wiejskiego – rok 2007.

- ◆ Odnowa centrum wsi Przemyków w aspekcie rewitalizacji walorów dziedzictwa kulturowego – projekt w którym odnowiono centrum wsi nawiązując do dziedzictwa kulturowego, tradycji i legend jednocześnie stwarzając mieszkańcom możliwość uczestnictwa w kulturze i rekreacji – 2010 rok.

Fragment drogi tatarskiej wykonanej w ramach odnowy centrum wsi Przemyków w aspekcie rewitalizacji walorów dziedzictwa kulturowego

♦ Poprawa infrastruktury sportowo-rekreacyjnej poprzez utworzenie ogólnodostępnych stref rekreacji w miejscowościach Koszyce, Łąpszów i Siedliska – lata 2011–2012. Poprzez realizację tego projektu gmina

Odnowiony budynek wiejski i wybudowany plac zabaw w Łąpszowie

Plac zabaw w Siedliskach

infrastruktura wzbogaciła się o nowe urządzenia sportowe przy Centrum Oświatowym w Koszycach – boisko wielofunkcyjne, piłkochwyty, oświetlenie boiska, plac rekreacyjny, w miejscowości Łąpszów zmodernizowano i wyremontowano budynek wiejski, wybudowano plac zabaw oraz boisko do siatkówki.

Piłkochwyty, oświetlenie boisk i plac rekreacyjny w Koszycach

♦ Poprawa walorów estetycznych miejscowości poprzez modernizację elewacji Wiejskiego Domu Kultury w Przemysławiu oraz zagospodarowanie jego otoczenia, którego celem było stworzenie mieszkańcom możliwości kulturalnego spędzania wolnego czasu, edukacja

Wiejski Dom Kultury w Przemysławiu

estetyczna, nawiązanie do tradycji twórczości ludowej w oparciu o dziedzictwo kulturowe regionu, stworzenie miejsc sprzyjających nawiązywaniu kontaktów społecznych – rok 2012.

♦ Utworzenie lokalnej strefy rekreacji w miejscowości Piotrowice – 2012 r. W ramach projektu zmodernizowano budynek świetlicy, wybudowano boisko sportowe oraz plac zabaw dla dzieci.

Plac zabaw oraz boisko sportowe w Piotrowicach

♦ Poprawa infrastruktury rekreacyjno-wypoczynkowej poprzez utworzenie zielonej strefy wypoczynku przy Centrum Sportu i Rekreacji w Koszycach – 2013 r. Po zrealizowaniu tego projektu powstały elementy małej architektury, place, chodniki, a także miejsce do wypoczynku pod nazwą swojskie klimaty. Można w nim odpocząć, pospacerować, dowiedzieć się o historii regionu oraz poznać rośliny charakterystyczne dla tego typu założeń. Aby podkreślić wiejski styl w budowie

Centrum Sportu i Rekreacji w Koszycach

elementów małej architektury zastosowano kamień (ciągi komunikacyjne, place i ścieżki) i drewno (witacz na skarpie, pergola, ławki, kosze na śmieci) – naturalne materiały charakterystyczne dla tego stylu. Dla podniesienia estetyki oraz atrakcyjności tego miejsca posadwiono 6 rzeźb drewnianych oraz 2 pomniki kamienne. Elementy te pełnią też rolę edukacyjną, nawiązując do historii regionu, tradycji i gospodarki.

Siłownia w Centrum Sportu i Rekreacji w Koszycach

♦ Poprawa infrastruktury rekreacyjno-sportowej poprzez zagospodarowanie terenu świetlic wiejskich w Jankowicach i Siedliskach. Projekt polega na modernizacji budynku wiejskiego w Jankowicach oraz zagospodarowaniu jego otoczenia, zagospodarowaniu placu wokół budynku wiejskiego w Siedliskach, budowie boiska trawiastego.

Dobiegają końca prace przy świetlicy wiejskiej w Jankowicach

♦ Przebudowa dachu na budynku świetlicy wiejskiej w Książnicach Małych – 2014 rok.

Oprócz wymienionych projektów realizowano szereg mniejszych zadań ale równie ważnych. Wyremontowane lub urządzone od podstaw zostały świetlice wiejskie m.in.: w Zagaju, Włostowicach, Rachwałowicach, Siedliskach, Jaksicach, Sokołowicach, Piotrowicach, Filipowicach, Morsku.

Dobiegają końca prace przy zagospodarowaniu terenu świetlicy wiejskiej w Siedliskach

Dobiegają końca prace przy wymianie pokrycia dachowego na świetlicy wiejskiej w Książnicach Małych

Zmodernizowane i wyremontowane zostały remizy strażackie w Koszycach, Rachwałowicach, Przemkowie, Łapszowie.

Koszycki Rynek miejszem wydarzeń kulturalnych

W 2002 roku przebudowany został koszycki rynek. Po kilkudziesięciu latach pełnienia funkcji parku położonego w centrum miejscowości, władze samorządowe gminy postanowiły przywrócić rynkowi jego dawną formę i funkcję; tj. centralnego placu w miejscowości tętniącego życiem, miejsca spotkań, imprez kulturalnych, manifestacji patriotycznych itp., gdyż taką właśnie rolę pełnił do połowy lat 60-tych.

Od chwili otwarcia po przebudowie w jesieni 2002 r. Rynek stał się wielką sceną i widownią wielu imprez kulturalnych, widowisk artystycznych, koncertów. Rozpoczęła je uroczystość otwarcia Rynku z koncertami, pokazami walk rycerskich, kiermaszami oraz wieloma imprezami towarzyszącymi. Spotkało się to z dużym zainteresowaniem wśród mieszkańców. Intencją władz gminy było ożywienie Rynku, tchnienie nowego ducha a zarazem nawiązanie do tradycji. Już w 2003 r. rozpo-

Otwarcie i poświęcenie Rynku w Koszycach po modernizacji. 27 września 2002 r. Wójt Gminy Stanisław Rybak przecina wstęgę wraz z Marszałkiem Województwa Małopolskiego – Markiem Nawarą
częły się na rynku koncerty niedzielne. Przez kilka lat niedzielne letnie popołudnia gromadziły mieszkańców gminy oraz gości na koncertach. Celem organizatorów

Koncert Big Bandu Cracovia w ramach niedzielnych koncertów

Koncert muzyki operetkowej w ramach niedzielnych koncertów

Powitanie Nowego Roku na Rynku w Koszycach

była prezentacja różnorodnych form muzycznych. Występowały orkiestry dęte, big bandy, zespoły instrumentalno-wokalne, folklorystyczne, cygańskie. Wystąpiło też wielu solistów operetki i opery w programach prezentujących znane i lubiane arie oraz pieśni. Również ostatni dzień roku gromadził tłumy ludzi na Rynku aby pożegnać stary i powitać nowy rok a także obejrzeć pokaz ogni sztucznych.

Święto gminy – Dni Koszyc. W 2002 r. Wójt Gminy – Stanisław Rybak wystąpił z inicjatywą aby w ostatni weekend maja każdego roku gmina Koszycy obchodziła swoje święto – Dni Koszyc i aby główne uroczystości odbywały się na Koszyckim Rynku. Spotkało się to z dużym poparciem całego samorządu oraz zadowoleniem i uznaniem mieszkańców.

Od tego czasu impreza promocyjno-kulturalna pod nazwą Dni Koszyc na stałe zagościła w kalendarzu kulturalnym gminy i regionu. Dni Koszyc są okazją do zaprezentowania dorobku kulturalnego młodzieży szkół gminnych, zespołów, twórczości nieprofesjonalnej, dorobku stowarzyszeń i organizacji pozarządowych. Na estradzie gości wielu znanych i lubianych artystów. Celem organizatorów jest różnorodność prezentowanych form artystycznych – od typowo rozrywkowych do form bardziej ambitnych. Przez lata organizowania tej imprezy wystąpiło wiele znanych zespołów oraz wielu cenionych

Zespół Pieśni i Tańca Śląsk podczas Dni Koszyc 2006

Zespół Pieśni i Tańca Śląsk podczas Dni Koszyc 2006

Jan Wojdak i Wawele podczas Dni Koszyc 2005

Koncert Zespołu Pieśni i Tańca Roma podczas Dni Koszyc 2008

Młodzież Centrum Oświatowego tańczy kankana podczas Dni Koszyc 2005

Inscenizacja nadania prawa magdeburskiego Koszycom podczas Dni Koszyc 2009

Tańce w wykonaniu dzieci z Centrum Oświatowego w Koszycach podczas Dni Koszyc 2009

Występ zespołu „Magic of Abba” podczas Dni Koszyc 2013

artystów. Między innymi zespoły: Zespół Pieśni i Tańca Śląsk, Jan Wojdak i Wawele, Zespół cygański „Roma”, Big Band Crakovia, Krakowska orkiestra Staromiejska, zespół Buenos Amigos, Alosza Awdiejew.

Każda edycja Dni Koszyc ma swoją myśl przewodnią, którą jest ważne dla gminy wydarzenie czy też obchody rocznicy związanej z historią Koszyc bądź regionu.

I tak dla przykładu: głównym akcentem obchodów Dni Koszyc w 2007 roku było otwarcie Muzeum Ziemi Koszyckiej im. Stanisława Boducha w Koszycach w dniu 26 maja 2007 r. W uroczystości uczestniczyło wielu znamienitych gości: parlamentarzyści, duchowni, samorządowcy, ludzie kultury oraz gość honorowy uroczystości, fundator Muzeum – Stanisław Boduch z Rodziną.

Rok 2008 to impreza poświęcona podpisaniu porozumienia o partnerstwie i współpracy z gminą francuską Crisolles. Gmina Koszycy gościła delegację z Francji na czele z merem Crisolles Gerardem Lecomte.

W roku 2009 obchody Dni Koszyc przebiegały pod hasłem obchodów 635 rocznicy nadania Prawa Magdeburskiego przez Elżbietę Łokietkównę miastu Ko-

Alosza Awdiejew podczas Dni Koszyc 2011

szycy. Z tej okazji odsłonięto przed Urzędem Gminy w Koszycach tablicę pamiątkową z wizerunkiem Królowej Regentki Elżbiety Łokietkówny, jej imieniem nazwano ulicę Nową, a na koszyckim Rynku odbyło się barwne widowisko historyczne poświęcone wydarzeniom z 1374 r.

Tegoroczna edycja przebiega pod hasłem „25 lat odrodzonego samorządu”.

Sport

Działalność sportowa w gminie na przestrzeni 25 lat odrodzonego samorządu opierała się na działalności Klubu Sportowego Szreniawa, sportu szkolnego, stowarzyszeń oraz nieformalnych grup sportowych w kilku miejscowościach gminy. Przez cały okres działalność sportowa dotowana była przez samorząd. W okresie tym znaczne osiągnięcia odnosił Klub Sportowy Szreniawa, w rozgrywkach piłki nożnej awansował do V ligi. Wiele sukcesów odnosiły drużyny szkolne reprezentujące Szkolny Klub Sportowy. Osiągnięciom spor-

Drużyna i zarząd KS Szreniawa po meczu, który zdecydował o wejściu do V ligi, rok 2003

Drużyna KS Szreniawa, rok 2005

Drużyna KS Szreniawa, rok 2013

Turniej piłki halowej, rok 2014

towym sprzyjały wybudowane lub zmodernizowane obiekty sportowe jak: boiska ze sztuczną nawierzchnią w Koszycach i Książnicach Wielkich, wybudowana od podstaw i oddana do użytku w 2012 roku hala sportowa przy Centrum Oświatowym w Koszycach, zmodernizowany stadion KS Szreniawa. W najbliższym czasie planowana jest kompleksowa modernizacja urządzeń terenowych stadionu obejmująca: ogrodzenie stadionu, bramę wjazdową, remont poręczy na moście, piłkochwyty, ogrodzenie boiska od strony trybun, budki dla zawodników rezerwowych, kontener gospodarczy, wykonanie nawierzchni asfaltowej od drogi krajowej do bramy stadionu, trybuny dla widowni, modernizacja oświetlenia.

Udział gminy w stowarzyszeniach

Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski

Od 1991 r. gmina Koszyce należy do Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski. Jest to największa polska regionalna organizacja samorządowa. Stowarzyszenie zostało założone w 1991 r. z inicjatywy Kazimierza Barczyka, ówczesnego Przewodniczącego Rady Stołecznego Królewskiego Miasta Krakowa. Zrzesza obecnie blisko 100 gmin i powiatów z terenu województw: małopolskiego, podkarpackiego, świętokrzyskiego i części śląskiego (obszar historycznej Małopolski). Członkiem SGiPM jest również Województwo Małopolskie.

Cele Stowarzyszenia obejmują szeroko zakreślone działania na rzecz upowszechniania idei samorządności oraz rozwoju Małopolski i jej mieszkańców, w tym m.in. budowa kapitału społecznego na poziomie lokalnym, umacnianie więzi kulturalnych i gospodarczych, ochrona środowiska naturalnego, a także promocja Małopolski w Polsce i za granicą. Stowarzyszenie realizuje

swoje cele m.in. poprzez: promocję i udział w inicjatywach kulturalnych, gospodarczych i ekologicznych, działalność informacyjną, wydawniczą, badawczą oraz szkoleniową, a także poprzez współpracę z pokrewnymi organizacjami krajowymi i zagranicznymi. Stowarzyszenie reprezentuje gminy i powiaty z regionu historycznej Małopolski wobec rządu i parlamentu, zabierając głos w najistotniejszych dla samorządu kwestiach. Podejmuje działania na rzecz współpracy regionalnych związków gmin i powiatów w ramach Federacji Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP, kierowanej także przez Przewodniczącego SGiPM.

Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski współuczestniczyło w przygotowaniu podstaw prawnych reformy powiatowej i wojewódzkiej. Nieustannie wspiera działania samorządów na rzecz poprawy infrastruktury transportowej, strategii rozwoju regionów oraz pozyskiwania środków z UE. Konsekwentnie zabiega o promocję walorów turystycznych Małopolski.

Niemalże od początku swego istnienia Stowarzyszenie wydaje kolorowe czasopismo pt. „Wspólnota Małopolska. Pismo Prezydentów, Starostów, Burmistrzów, Wójtów, Radnych”. Stowarzyszenie opublikowało także ponad 60 wydawnictw (podręczników, informatorów, albumów, poradników szkoleniowych, wydawnictw pokonferencyjnych jak np. „Bezpieczna gmina, powiat, Małopolska”, „Krzemowa Dolina w Krakowie. Wysokie technologie szansą rozwoju Małopolski”, „Rozwój transportu w Małopolsce”, „Małopolska czysta ekologicznie”). Działalność Stowarzyszenia o charakterze wydawniczym, realizowana jest m.in. poprzez Fundację Rozwoju Samorządności i Prasy Lokalnej w Krakowie, w ramach której Stowarzyszenie posiada dwóch przedstawicieli w Radzie Społecznej. Wszystkie publikacje Stowarzyszenia upowszechniane są bezpłatnie.

W ponad dwudziestoletniej swej historii Stowarzyszenie zorganizowało przeszło 180 konferencji (w tym m.in. trzy edycje Małopolskich Targów Funduszy Europejskich, Forum Odnawialnych Źródeł Energii, cykliczne konferencje pt. „Bezpieczna Gmina, Bezpieczna droga do szkoły – Inwestycje drogowe w Małopolsce” oraz „Dziedzictwo Jana Pawła II Wielkiego w projektach promocyjnych i turystycznych Krakowa i Małopolski”) oraz blisko 100 szkoleń dla środowiska samorządowców i przedstawicieli społeczności lokalnych

Stowarzyszenie we współpracy z Federacją Regionalnych Związków Gmin i Powiatów RP w latach 2000–2012 prowadziło oficjalne przedstawicielstwo Komitetu Integracji Europejskiej w województwie małopolskim, tj. Małopolskie Regionalne Centrum Informacji Europejskiej, a od 2013 r. współdziała z Regionalnym Ośrodkiem Debaty Międzynarodowej w Krakowie, również prowadzonym przez Federację. Stowarzyszenie posiada porozumienie o współpracy w dziedzinie inicjatyw kulturalnych i oświatowych z Muzeum Armii Krajowej

Obrady Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski, przemawia Kazimierz Barczyk

w Krakowie im. Gen. Fieldorfa-Niła. Zgodnie ze statutem Muzeum AK Stowarzyszenie ma prawo delegować jedną osobę do Rady Muzeum. Przewodniczący SGiPM, Kazimierz Barczyk od kilku lat pełni funkcję Przewodniczącego Rady Muzeum AK.

Stowarzyszenie aktywnie pozyskuje środki zewnętrzne na projekty realizowane na rzecz i z udziałem samorządów oraz lokalnych społeczności. W tym kontekście obecnie działalność Stowarzyszenia Gmin i Powiatów Małopolski koncentruje się na:

- podnoszeniu jakości pracy samorządów lokalnych i regionalnych,
- promocji współpracy zagranicznej jednostek samorządu terytorialnego,
- podejmowaniu działań na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców regionu,
- podejmowaniu działań na rzecz budowy społeczeństwa obywatelskiego i wzmacniania kapitału społecznego na poziomie lokalnym.

Lokalna Grupa Działania EO Cenoma

Od stycznia 2005 r. gmina Koszyce wraz samorządami sześciu gmin: Bochnia, Drwinia, Kazimierza Wielka, Nowe Brzesko, Rzeszawa oraz liderem projektu – gminą Szczurowa realizuje Pilotażowy Program Leader+, obejmujący swym zasięgiem obszar województwa małopolskiego i świętokrzyskiego. Jego celem jest wspomaganie lokalnych inicjatyw na rzecz rozwoju obszarów wiejskich poprzez tworzenie zintegrowanych strategii rozwoju oraz budowanie partnerstwa, tzw. Lokalnych Grup Działania i podejmowanie przez nie działań na rzecz rozwoju i promocji regionu.

Posiedzenie Rady Decyzyjnej EO Cenoma, obrady prowadzi przewodniczący Stanisław Rybak

W ramach Schematu II realizowane były kompleksowo projekty o charakterze wielosektorowym, które zostały odpowiednio opisane w Zintegrowanej Strategii Rozwoju Obszarów Wiejskich. Zadania te miały różny charakter – od doradztwa i szkoleń dla mieszkańców w zakresie wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gospodarstwach domowych oraz szkoleń dotyczących rozpoczęcia i funkcjonowania działalności agroturystycznej, poprzez organizację imprez promocyjnych, pikników kulinarnych wraz z nagrodami, przeprowadzenie kampanii informacyjnej oraz konkursów w szkołach dot. kształtowania postaw ekologicznych u najmłodszych mieszkańców gmin, wyjazdów studyjnych. Ponadto w ramach projektu przygotowano różnego rodzaju opracowania, ekspertyzy i informatory dot. źródeł energii odnawialnej na terenie objętym projektem, katalog obrzędów i tradycji, katalog zabytków architektury, materiały promujące region siedmiu gmin oraz opracowano koncepcję nadwiślańskiej ścieżki rowerowej.

Członkowie stowarzyszenia EO Cenoma podczas wyjazdu studyjnego

W związku z programową kontynuacją działalności, LGD obecnie realizuje działania wynikające z założeń 4 osi Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013. Działania zawarte we wspólnie opracowanej Lokalnej Strategii Rozwoju (LSR), są realizowane w oparciu o dwa tematy wiodące: poprawę jakości życia na terenach wiejskich oraz wykorzystanie zasobów naturalnych i kulturowych regionu. Zadania zapisane w strategii i wypracowane przez kilkumiesięczne, pełne zaangażowania spotkania mieszkańców w 2006 roku, są odpowiedzią na lokalne potrzeby społeczności, a jej treść została przygotowana w oparciu o główne założenia podejścia Leader czyli: partnerstwo, innowacyjność, zarządzanie, oddolne podejście oraz współpracę.

Środki jakimi dysponowało Stowarzyszenie na realizację Lokalnej Strategii Rozwoju to 10 902 420,00 zł. Mogły one być przeznaczone na projekty, które przyczynią się do zwiększenia aktywności społecznej i gospodarczej siedmiu gmin członkowskich.

Gmina Koszyce bardzo aktywnie uczestniczy w działaniu LGD a także aplikuje o środki we wszystkich osiach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007–2013.

Organizacja Turystyczna Szlak Jagielloński

Od 2008 roku gmina Koszyce jest członkiem Organizacji Turystycznej „Szlak Jagielloński”.

Celem działalności Organizacji jest reaktywowanie historycznego szlaku Kraków – Lublin – Wilno jako międzynarodowego szlaku turystycznego „Via Jagiellonica” (Szlak Jagielloński) oraz zapewnienie funkcjonowania na nim ruchu turystycznego, na trasach:

1) Kraków – dawna Mogiła – Igołomia-Wawrzeńczone – Nowe Brzesko – Koszyce – Opatowiec – Nowy Korczyn – Świniary – Pacanów – Połaniec – Osiek – Koprzywnica – Sandomierz – Zawichost – Dzierzkowice – Urzędów – Bełżyce – dawne Zemborzyce – Lu-

blin – Kijany – Kolechowice – Ostrów Lubelski – Parczew – Polubicze oraz Wisznice – Rossosz – Łomazy – Piszczac – Brześć – Kamieniec – Szereszewo – Nowy Dwór – Porozowo – Wołkowysk – Pieski – Mosty – Szczuczyn – Wasiliszki – Raduń – Ejszyski – Rudniki – Wilno,

2) Kraków – Kocmyrów – Luborzycza – Proszowice – Chruszczyna – Podolany – Wiślica – Stopnica – Szydłów – Opatów – Zawichost – Dzierzkowice – Urzędów – Bełżyce – Lublin – Kock – Radzyń Podlaski – Międzyrzec Podlaski – Mielnik – Milejczyce – Bielsk Podlaski – Narew – Krynki – Grodno – Merecz – Przełaje – Orany – Olkieniki – Rudniki – Wilno.

Aktualnie trwają prace organizacyjne związane z budową Parku Współpracy Polsko-Węgierskiej „Via Jagiellonica” w Koszycach. Prowadzone są szkolenia pt. „Turystyka – moja praca, mój biznes”.

Gminna Biblioteka Publiczna w Koszycach

Właściwie zorganizowana i wykonująca swoje statutowe zadania biblioteka publiczna jest instytucją zapewniającą ciągłość rozwoju kulturalnego gminy i regionu, w którym funkcjonuje. Znaczenie bibliotek publicznych w przekazie informacji, wiedzy z przeszłości i teraźniejszości, w jej gromadzeniu, przetwarzaniu i udostępnianiu stale rośnie.

Na przestrzeni ostatnich kilkunastu lat wyraźnie widoczny jest proces zmiany roli społecznej bibliotek publicznych – z tradycyjnych księżnic wyłącznie przechowujących i udostępniających zbiory, placówki biblioteczne przekształcają się w instytucje innowacyjne, udostępniające – także za pomocą nowoczesnych technologii – informacje, niezależnie od ich źródła powstania i miejsca przechowywania, każdemu kto sygnalizuje swoje potrzeby informacyjne, niezależnie od statusu społecznego czy możliwości finansowych.

Rola współczesnej biblioteki publicznej nie może ograniczać się do gromadzenia, opracowywania i udostępniania zbiorów. Coraz częściej i wyraźniej słyszone są opinie, że biblioteka może i powinna pełnić także funkcję ośrodka służącego wsparciem inicjatywom społecznym rodzącym się w lokalnym środowisku lub

Zarząd i członkowie Organizacji Turystycznej Szlak Jagielloński podczas przejazdu szlakiem jagiellońskim

Użytkownicy biblioteki korzystają ze sprzętu dostarczonego w ramach Programu Rozwoju Bibliotek

takowe inicjatywy podejmować w odpowiedzi na obserwowane potrzeby społeczne.

Placówki biblioteczne przestały być miejscami, w których zatrzymał się czas – wraz z rozwojem komputeryzacji katalogi papierowe odeszły w wielu bibliotekach do lamusa, a wyznacznikiem współczesnej biblioteki stała się możliwość sprawnego i szybkiego pozyskiwania informacji. A wszystko po to, aby sprostać wymaganiom czytelników, a te znacznie się zwiększyły w ciągu kilku ostatnich lat. I tak w przestrzeń biblioteki wkroczyły komputery i Internet, a wraz z nimi pojawiła się możliwość korzystania z nowych technologii. Biblioteki publiczne zawsze pełniły funkcję informacyjną. Obecnie – ze względu na powstawanie społeczeństwa wiedzy – znaczenie usług informacyjnych niepomniernie wzrosło, rozszerza się ich zakres i zasięg, pojawiają się nowe formy, metody i narzędzia pracy. Powszechny dostęp do zasobów wiedzy ma pomóc użytkownikom aktywnie i twórczo uczestniczyć w społeczeństwie informacyjnym, uczyć się, pracować, prowadzić działalność gospodarczą, realizować prawa obywatelskie etc. – a także zapobiegać zagrożeniom, takim jak marginalizacja i wykluczenie. Biblioteka, aby mogła te zadania wypełniać, musiała stać się lokalnym centrum informacji,

Lekcja biblioteczna – pierwsza wizyta w bibliotece

które oferuje zarówno usługi tradycyjne tj. wypożyczenie prezencyjne (na miejscu – w czytelni) i na zewnątrz książek, jak i usługi nowoczesne tj. udostępnianie materiałów audiowizualnych, dostęp do Internetu, oferowanie dokumentów na nośnikach elektronicznych.

Przez ostatnie 25 lat nasza Biblioteka również uległa przeobrażeniom.

Oprócz zadań statutowych realizowanych przez Bibliotekę, najważniejszym zadaniem ostatnich lat była:

1. Automatyzacja procesów bibliotecznych

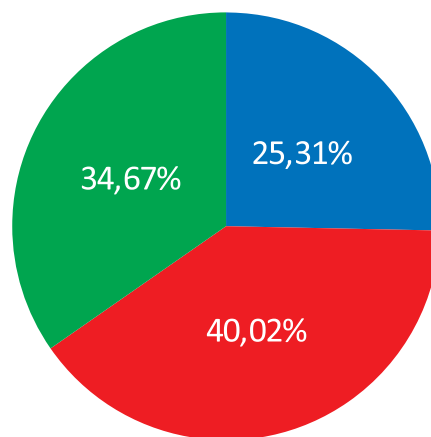
- stworzenie elektronicznej bazy danych;
- dostęp do znormalizowanych opisów bibliograficznych;
- stworzenie własnej strony www;
- uzupełnienie Biblioteki o sprzęt komputerowy i urządzenia peryferyjne;
- praca w systemie Libra 2000 – od 2005 roku.

2. Księgozbiór

Zbiory biblioteczne są własnością Gminy. Nadzór nad nimi sprawuje Kierownik Biblioteki, podlegający bezpośrednio Wójtowi Gminy Koszyce. Stan księgozbioru na dzień 31.12.2013 r. wynosił 11661 woluminów. Zakupy nowych pozycji książkowych od lat wykazują tendencję wzrostową, szczególnie jeśli chodzi o zakup książek naukowych, ponieważ obserwuje się wzrost udostępniania prezencyjnego.

Ogółem wpływy za okres od stycznia 1989 roku do 31 grudnia 2013 r. wynoszą 6932 woluminów.

Struktura księgozbioru

- Literatura piękna dla dzieci i młodzieży
- Literatura piękna dla dorosłych
- Literatura popularnonaukowa

3. Czytelnictwo i udostępnianie zbiorów

Udostępnianie na zewnątrz:

- w latach 1989–2013 wypożyczono na zewnątrz łącznie 219082 książki.

Udostępnianie prezencyjne:

- Gminna Biblioteka Publiczna prowadzi aktywną działalność informacyjną. Łącznie w latach 1989–2013 udzielono 7788 informacji rzeczowych, bibliotecznych, bibliograficznych i telefonicznych. Użytkownicy korzystają przede wszystkim z księgozbioru podręcznego (informacyjnego), katalogów, dokumentów elektronicznych. Jedną z usług biblioteki jest możliwość skorzystania przez czytelników z wypożyczalni międzybibliotecznej. Użytkownicy Biblioteki mogą również korzystać bezpłatnie z Internetu oraz urządzeń reprograficznych zgodnie z działalnością statutową Biblioteki.

Gminna Biblioteka Publiczna w Koszycach aktywnie i świadomie realizuje oraz wdraża zmiany mające na celu sprostanie wyzwaniom XXI wieku i zmieniającej się roli bibliotek. W 2009 r. Biblioteka aplikowała do Programu Rozwoju Bibliotek, który adresowany był do bibliotek publicznych zlokalizowanych na terenach gmin wiejskich, wiejsko-miejskich oraz miejskich liczących do 20 tys. mieszkańców. Znaleźliśmy się w gronie beneficjentów.

Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Proszowicach została zakwalifikowana do Programu Rozwoju Bibliotek w roli Biblioteki Wiodącej, natomiast Gminna Biblioteka Publiczna w Koszycach, jako Partner w Programie.

Program ma zasięg ogólnopolski, a jego realizacja ma charakter długofalowy, bowiem rozplanowana została na pięć lat. Na realizację programu Fundacja Gatesów przeznaczyła grant w wysokości 28 milionów dolarów. Środki zostały przeznaczone na: szkolenia dla bibliotekarzy, wsparcie teleinformatyczne bibliotek, wzmocnienie ogólnopolskiego systemu bibliotecznego oraz pakiet działań informacyjno-promocyjnych.

Dzięki udziałowi naszej Biblioteki w Programie mieszkańcy mają dostęp do nowoczesnego sprzętu informatycznego. Wzięliśmy udział w szkoleniach, dzięki którym opracowaliśmy plany rozwoju swoich Bibliotek oraz pozyskaliśmy wiedzę przydatną w nowoczesnym zarządzaniu placówkami i kształtowaniu oferty odpowiadającej

„Cała Polska czyta dzieciom” w koszyckiej bibliotece

Spotkanie autorskie z pisarką Wandą Chotomską

wiadającej potrzebom mieszkańców. Oprócz sprzętu komputerowego i urządzeń peryferyjnych pozyskaliśmy grant na stworzenie strony internetowej Biblioteki. Chętnie angażujemy do swoich działań partnerów, łącząc zasoby i współpracując z innymi podmiotami.

Biblioteka w Koszycach dołączyła do grona bibliotek powiatu proszowickiego, które przeprowadziły cykl szkoleń „O finansach... w bibliotece”. Były one skierowane do osób powyżej pięćdziesiątego roku życia i służyły zwiększeniu umiejętności niezbędnych do poruszania się w świecie finansów oraz korzystania z bankowości elektronicznej. Realizatorem drugiej już edycji projektu była Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informatycznego przy współpracy z Narodowym Bankiem Polskim. Biblioteka w Koszycach w pełni wykorzystwała możliwość uczestnictwa w projekcie (w I i II edycji) dzięki zaangażowaniu i wsparciu Powiatowej i Miejskiej Biblioteki Publicznej w Proszowicach – w roli Biblioteki Wiodącej. Biblioteka w Koszycach była Partnerem w Projekcie.

Gmina Koszyce wraz z Gminną Biblioteką Publiczną i Muzeum Ziemi Koszyckiej im. St. Boducha w Koszycach została Partnerem w Projekcie „**Edukacja kulturalna społeczności małopolskiej poprzez cykl warsztatów artystycznych – PEACEPAINTING w Polsce i w Norwegii**” w ramach Programu „Promowanie różnorodności kulturalnej i artystycznej w ramach europejskiego dziedzictwa kulturalnego” współfinansowanego z Mechanizmu Finansowego EOG 2009–2014. Okres realizacji Projektu: od 27 stycznia 2014 r. do 11 kwietnia 2016 r.

Głównym beneficjentem Projektu jest Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna w Proszowicach. Całkowity koszt realizacji projektu wynosi **530 666,00 zł**.

W ramach Programu Rozwoju Bibliotek posiadamy również możliwość bezpłatnej modernizacji systemów operacyjnych czy programów użytkowych.

Biblioteka, aby mogła nadal dynamicznie się rozwijać i służyć wszystkim mieszkańcom, musi podejmować dalsze efektywne działania, zawarte w: Wizji Biblioteki, Misji Biblioteki oraz Obszarach Działalności.

Stowarzyszenie Koszycki Uniwersytet Trzeciego Wieku

Na zebraniu założycielskim 27 lutego 2013 r. z inicjatywy Wójta Gminy Koszyce – Stanisława Rybaka podjęto decyzję o utworzeniu Stowarzyszenia Koszycki Uniwersytet Trzeciego Wieku, wybrano zarząd. Po zakończeniu procedury związanej z rejestracją stowarzyszenia, 14 października 2013 r. odbyła się uroczysta inauguracja roku akademickiego 2013/2014 podczas której ponad 50 studentom wręczono indeksy.

Celem działalności Uniwersytetu jest zaspokajanie potrzeb w zakresie: samokształcenia, poznawania środowiska, bycia w grupie, akceptacji, poszerzania wiedzy i umiejętności, wypełnienia wolnego czasu, stymulacji psychicznej i fizycznej, poznawania nowych technologii i sposobów komunikowania się, a także możliwość realizacji młodzieńczych zainteresowań i zamiłowań. Szczególnym celem działalności K.U.T.W. jest włączenie osób starszych w wielowymiarowy proces aktywizacji, edukacji i integracji, nadający życiu sens na tle przemian cywilizacyjnych, społecznych i kulturowych. Inspirowanie seniorów do różnych form aktywności umysłowej i fizycznej, w tym społecznej, kulturowej i prozdrowotnej ma za zadanie przeciwdziałanie społecznemu wykluczeniu. To także wyraz troski o zapewnienie osobom w wieku dojrzałym godnego miejsca w społeczeństwie obywatelskim.

Mimo krótkiego okresu działania UTW studenci mieli już okazję uczestniczyć w wielu ciekawych zajęciach m.in.:

- zajęciach z obsługi komputera,
- zajęciach gimnastycznych pilates,
- zajęciach z nornic walking,
- ciekawych wycieczkach krajoznawczych,
- nauki języka angielskiego,
- wykładach na tematy zdrowotne oraz prawidłowego żywienia,
- spotkaniach z wieloma wybitnymi ludźmi życia społecznego, kulturalnego, naukowego i gospodarczego,
- wyjazdach na seanse filmowe i spektakle teatralne,
- spotkaniach integracyjnych,
- wykładach z literatury polskiej,
- zajęciach ruchowych na basenie.

Społeczeństwo obywatelskie

Organizacje pozarządowe

Siłą samorządu są jego mieszkańcy. Aktywizacja środowisk lokalnych na terenie naszej gminy jest priorytetem od wielu lat. O sile naszego samorządu stanowi ilość organizacji pozarządowych, a przede wszystkim oddolnych inicjatyw. Nawet najbardziej wartościowemu społeczeństwu trzeba stworzyć dobre warunki do pracy i rozwoju. Samorząd stwarza klimat sprzyjający rozwojowi przedsiębiorczości, aktywności kulturalnej

Członkowie Uniwersytetu Trzeciego Wieku

Panie ze Stowarzyszenia Kobiet Kreatywnych Gminy Koszyce z Książnic Wielkich podczas Dni Koszyc 2013

i sportowej. Od tego czy kapitał ludzki potrafi tworzyć więzi pomiędzy sobą zależy sukces samorządu a kondycja lokalnej społeczności wpływa na rozwój całego społeczeństwa obywatelskiego.

Istotną cechą społeczeństwa demokratycznego jest aktywność organizacji pozarządowych.

Dla bieżącej efektywnej pracy istotne znaczenie ma zarówno wymiana doświadczeń między organizacjami, jak i współpraca sektora pozarządowego z sektorem publicznym, a przede wszystkim z organami samorządu terytorialnego. Współpraca organizacji pozarządowych i gminy stwarza szansę na lepsze realizowanie wspólnego celu jakim jest służenie mieszkańcom naszej Gminy. Program współpracy, corocznie uchwalany przez Radę Gminy, jest właśnie taką propozycją dla wszystkich wyrażających wolę współpracy w działaniach na rzecz Gminy i jej społeczeństwa.

W demokratycznym społeczeństwie organizacje pozarządowe stanowią znakomitą bazę dla rozwoju lo-

Członkowie Polskiego Związku Hodowców Gołębi Poczтовых Sekcji Koszyce podczas uroczystego zakończenia sezonu lotów 2013

kalnych społeczności, gdyż skupiają najaktywniejszych i najbardziej wrażliwych na sprawy społeczne obywateli danego środowiska. Współpraca gminy z organizacjami pozarządowymi zainicjowana została w 2001 roku, wówczas na terenie gminy działało 15 organizacji pozarządowych. Nakłady na zadania publiczne zlecone organizacjom pozarządowym w 2001 r. wynosiły 26 300 zł. Aktualnie na terenie naszej gminy funkcjonują 22 organizacje pozarządowe. Są to:

1. Stowarzyszenie Kobiet Kreatywnych Gminy Koszyce w Książnicach Wielkich.
2. Stowarzyszenie Inicjatyw Gospodarczych na rzecz Rozwoju Gminy Koszyce.
3. Stowarzyszenie „Szreniawa 2000” Koszyce.
4. Stowarzyszenie Kobiet Kreatywnych w Rachwałowicach.
5. Stowarzyszenie Przemysłowców 2013.
6. Stowarzyszenie Koszycki Uniwersytet Trzeciego Wieku.

Koło Łowieckie Lis podczas uroczystości 25-lecia istnienia

Członkowie Koła Wędkarskiego w Koszycach podczas zawodów o Puchar Wójta Gminy Koszyce

7. Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Koło w Koszycach.
 8. Kółko Rolnicze w Witowie.
 9. Uczniowski Klub Sportowy „Kosz-Koszyce” w Koszycach, Centrum Oświatowe w Koszycach.
 10. Światowy Związek Kombatanów R.P. i Byłych Więźniów Politycznych Koło w Koszycach.
 11. OSP Koszyce.
 12. OSP Książnice Wielkie.
 13. OSP Łapszów.
 14. OSP Przemyków.
 15. OSP Rachwałowice.
 16. Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Oddział w Koszycach.
 17. Koło Łowieckie Lis.
 18. Koło Łowieckie Szarak.
 19. Klub Sportowy Szreniawa w Koszycach.
 20. Gminny Związek Rolników, Kótek i Organizacji Rolniczych w Koszycach.
 21. Polski Związek Wędkarski Koło w Koszycach.
 22. Polski Związek Hodowców Gołębi Poczтовых Sekcja Koszyce.
- e) turystyki, krajoznawstwa oraz wypoczynku dzieci i młodzieży,
 - f) wspierania, upowszechniania kultury fizycznej i sportu,
 - g) przeglądu imprez artystycznych, promocji gminy,
 - h) ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
 - i) alternatywnych form edukacji, w tym edukacji elementarnej i opieki nad dzieckiem,
 - j) przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym,
 - k) działalności na rzecz kombatanów,
 - l) porządku i bezpieczeństwa publicznego,
 - m) ochrony ludności i pomocy ofiarom klęsk żywiołowych,
 - n) działalności na rzecz rodziny, macierzyństwa, rodzicielstwa, upowszechniania i ochrony praw dziecka.

Budżet na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe w 2014 roku wynosi 250 000,00 złotych. Zadania te stanowi szeroki wachlarz działań między innymi w zakresie:

- a) podtrzymywania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej, ochrona dziedzictwa kulturowego,
- b) ochrony i promocji zdrowia,
- c) działania na rzecz osób niepełnosprawnych,
- d) działalności wspomagającej rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,

Sekcja „Babskie fajfy” Stowarzyszenia Szreniawa 2010

Fundusz sołecki

Od 2013 r. mieszkańcy gminy mają również do dyspozycji fundusz sołecki. O jego przeznaczeniu sami decydują na zebraniu wiejskim. Ilość pieniędzy dla sołectwa jest uzależniona od zamożności gminy. W ustawie o funduszu sołeckim zawarto wzór, za pomocą którego oblicza się wysokość środków przypadających na dane sołectwo. Na tę wysokość mają wpływ dochody bieżące gminy, liczba ludności w gminie oraz liczba mieszkańców w danym sołectwie.

Pomieszczenia w Wiejskim Domu Kultury w Przemyskowie wyremontowane z funduszu sołeckiego

Aby skorzystać z funduszu sołeckiego, sołectwa do 30 września roku poprzedzającego rok w którym chcą ubiegać się o środki finansowe, muszą złożyć do Wójta Gminy wniosek spełniający warunki określone w ustawie z dnia 21 lutego 2014 r. o funduszu sołeckim wraz z podjętą uchwałą Zebrania Wiejskiego, listą obecności i protokołem z Zebrania Wiejskiego. Przedsięwzięcia zgłoszone we wniosku muszą spełniać łącznie trzy przesłanki: być zadaniami własnymi gminy (art. 7 ustawy o samorządzie gminnym), służyć poprawie warunków życia mieszkańców danej miejscowości oraz być zgodne ze Strategią Rozwoju Gminy.

Plac zabaw we Włostowicach wybudowany z funduszu sołeckiego

Ponadto wniosek musi być uchwalony przez Zebranie Wiejskie z inicjatywy Sołtysa, Rady Sołeckiej lub 15 pełnoletnich mieszkańców sołectwa, posiadać kalkulację kosztów (koszt wskazanych przedsięwzięć nie może przekroczyć wysokości środków przyznanych w ramach funduszu sołeckiego) oraz uzasadnienie.

Koszyce, „droga do parku” wyremontowana z funduszu sołeckiego

Rada Gminy Koszyce uchwałą nr IX/94/2012 z dnia 20 marca 2012 r. podjęła decyzję o wyodrębnieniu funduszu sołeckiego w budżecie Gminy Koszyce na rok 2013.

W 2013 roku w Gminie Koszyce po raz pierwszy realizowany był fundusz sołecki. Z funduszu sołeckiego skorzystało 16 z 19 sołectw położonych na terenie naszej gminy. Łącznie sołectwa złożyły wnioski na kwotę 203 257,49 zł. Z funduszu sołeckiego nie skorzystały 3 sołectwa: Książnice Małe, Modrzany i Zagaje. Na 31 grudnia 2013 r. w ramach funduszu sołeckiego poniesiono wydatki na kwotę 191 169,50 zł.

Uchwałą nr XIII/137/2013 z dnia 31 stycznia 2013 r. Rada Gminy Koszyce podjęła decyzję o wyodrębnieniu funduszu sołeckiego w kolejnym roku budżetowym 2014. Wszystkie 19 sołectw z terenu Gminy Koszyce zdecydowało się spożytkować pieniądze z funduszu sołeckiego w roku 2014. W sumie wartość złożonych wniosków przez sołectwa opiewa na kwotę 238 066,62 zł.

Książnice Wielkie, plac manewrowy przed remizą wykonany z funduszu sołeckiego

W dniu 31 marca 2014 r. Rada Gminy Koszyce podjęła uchwałę nr XIX/193/2014 w sprawie wyodrębnienia funduszu sołeckiego w budżecie Gminy Koszyce. Uchwała ta ma zastosowanie do kolejnych lat budżetowych następujących po roku, w którym została podjęta.

Jankowice, droga gruntowa wykonana z funduszu sołeckiego

Na podstawie analizy zadań przedstawionych do realizacji przez poszczególne sołectwa, we wnioskach o fundusz sołeczki zarówno na rok 2013 jak i 2014 dobrze widać, że borykają się z podobnymi problemami i przyświecają im podobne cele. Najczęstsze potrzeby wymienione we wnioskach to: remontowanie dróg gminnych, remontowanie i doposażenie świetlic wiejskich, remiz, zakup urządzeń na potrzeby wiejskie typu kosiarki spalinowe, budowanie i wyposażenie zaplecza sportowo-rekreacyjnego: place zabaw, boiska sportowe, partycypowanie w wydatkach na bieżące utrzymanie budynków wiejskich: energia, woda, ścieki.

Fundusz sołecki pociąga za sobą zarówno korzyści niematerialne jak i fi-

nansowe. Do tych pierwszych zalicza się niewątpliwie wzrost zainteresowania mieszkańców sprawami swojego sołectwa i gminy oraz ich większe zaangażowanie w te sprawy. Do korzyści materialnych należy zaś niewątpliwie refundacja gminie przez państwo polskie części wydatków poniesionych z funduszu sołeckiego (tj. 20%, 30% lub 40% wydatków poniesionych w ramach funduszu sołeckiego). A jeśli by dodać do tego, zadeklarowane w niektórych sołectwach, wykonanie prac nieodpłatnie przez mieszkańców w trakcie realizacji przedsięwzięcia ze środków funduszu sołeckiego, to te korzyści materialne mogą zostać pomnożone.

Samorząd prowadzi szerokie działania dla zaktywizowania i ożywienia społeczności lokalnej oraz zaktywizowania zawodowego mieszkańców. W tym celu zainicjowane zostały w marcu spotkania mające na celu rozpowszechnienie tzw. wioski tematycznej. Jest to własny pomysł społeczności wsi na realizację oferty turystycznej czy produktu lokalnego charakteryzującego daną miejscowość. „Dziedzictwo przyrodnicze, historyczne czy kulturowe odgrywa decydującą rolę w tworzeniu wioski tematycznej, jest potencjałem wykorzystywanym przy aktywizacji społecznej i zawodowej mieszkańców wsi.”

Przeciwdziałanie zagrożeniom

Zagrożenie powodziowe

Przeważająca część obszaru gminy znajduje się w zlewni rzeki Szreniawy. Niewielka północno-wschodnia część gminy znajduje się w zlewni Nidzicy (zlewnia II rzędu). Granicę od południa stanowi Wisła (zlewnia I rzędu), która oprócz wymienionych rzek, zbiera wody spływające niewielkimi ciekami ze stromej północnej skarpy rzeki.

Koszyce, powódź 2010, zalana ulica Kościuszki

Koszyce, powódź 2010, zalana ulica 11 Listopada

Koszyce, powódź 2010, zalana ulica Czysta

Siedliska, powódź 2010, strażacy ratują przeciekający wał

Łączna długość rzek i cieków na terenie gminy Koszyce wynosi 44,5 km.

Łączna długość wałów przeciwpowodziowych na terenie gminy wynosi – 15,6 km.

W czasie ostatnich powodzi w roku 1997 i 2010 wały na terenie gminy zostały uratowane dzięki dużemu zaangażowaniu mieszkańców, mimo że dochodziło do kilku przecieków tj. w miejscowości Morsko, Witów-Obory, Sokołowice-Kępa, Malkowice-Iwanie, Siedliska-Skałka. Niestety przerwaniu uległy dwa wały przeciwpowodziowe w miejscowościach Piotrowice i Witów Dalanów. Nastąpiła również „cofka” wód rzeki Wisły rzeką Szreniawą i Nidzią, nieprzejezdna była droga nr 768, droga krajowa nr 79 w Piotrowicach i Koszycach. Zalaniu uległy:

remiza OSP, 3 zakłady usługowe w tym 2 lecznice zwierząt w miejscowości Koszyce, rzeźnia w Koszycach, boisko sportowe, sala gimnastyczna, oczyszczalnia ścieków we Włostowicach, drogi gminne, sieć wodociągowa i kanalizacyjna, dwa ujęcia wody w Witowie i Modrzanach. Podtopieniu uległy budynki mieszkalne i gospodarcze – uszkodzonych było 95 rodzin: 24 rodziny otrzymały pomoc do 20 tys. zł a 14 rodzin do 100 tys. zł.

Problem zagrożenia powodziowego, bardzo istotny dla obszaru dorzecza górnej Wisły, w ostatnich latach stał się niezmiernie ważnym zagadnieniem dla obszaru gmin leżących w zlewni rzeki Szreniawy (lewobrzeżnego dopływu rzeki Wisły), dlatego też Gmina Koszyce przystąpiła wraz z 7 gminami do Porozumienia w sprawie zadań w ramach programu ochrony przed powodzią dorzecza górnej Wisły.

Ochotnicze Straże Pożarne oraz Zarządzanie Kryzysowe w Gminie Koszyce

Podstawowe cele i zadania Ochotniczych Straży Pożarnych wynikające między innymi z ich statutów, to prowadzenie działalności mającej na celu zapobieganie pożarom, udział w akcjach ratowniczych przeprowadzanych w czasie pożarów oraz innych zdarzeń niebezpiecznych i klęsk, a w ramach zarządzania kryzysowego informowanie ludności o istniejących zagrożeniach, udział w akcjach przeciwpowodziowych – na naszym terenie zwłaszcza w powodzi w 1997, 2010 oraz w 2013 roku.

Jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych jako organizacje pozarządowe stanowią ważny element systemu bezpieczeństwa państwa. Współpraca w ramach systemu ratowniczo-gaśniczego to przede wszystkim współdziałanie podczas akcji ratowniczych na terenie kraju z udziałem specjalistów, grup ratowniczych, zastosowania sprzętu, przygotowanie wspólnych programów szkoleniowych dotyczących zasad udzielania pierwszej pomocy, stosowania podstawowych technik ratowniczych, tworzenie programów informujących o zagrożeniach katastrofami, klęskami żywiołowymi, pożarami i innymi zagrożeniami spowodowanymi siłami przyrody lub działalnością człowieka, a także udostępnienie pozostających w dyspozycji stron zasobów na potrzeby akcji ratunkowych i szkoleń.

Ochotnicza Straż Pożarna z Koszyc

Wójt Gminy Stanisław Rybak przekazuje wóz bojowy OSP Przemyków

Przemarsz jednostek OSP podczas zawodów sportowo-pożarniczych w Koszycach

Wójt Gminy Stanisław Rybak przekazuje wóz bojowy OSP Łąpszów

Wójt Gminy Stanisław Rybak przekazuje wóz bojowy OSP Książnice Wielkie

Z informacji przekazanych przez Komendę Główną PSP wynika, iż do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego włączonych jest ponad 3700 ochotniczych straży pożarnych. Daje to siłę około 120 tys. druhów w wieku od 18 do 60 lat oraz około 7300 samochodów pożarniczych.

Na terenie Gminy Koszyce działa pięć jednostek: tj. OSP Koszyce, OSP Przemyków, OSP Rachwałowice, OSP Książnice Wielkie i OSP Łąpszów.

OSP Koszyce należy do Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego. Jest bardzo dobrze wyposażona w specjalistyczny sprzęt ratowniczy. Większość akcji tej jednostki wiąże się z udzielaniem pierwszej pomocy i usuwaniem skutków wypadków i kolizji drogowych przeważnie na drodze krajowej 79. Jest to około 90 akcji w roku.

Do najważniejszych akcji ratowniczych z udziałem jednostek OSP z gminy Koszyce należy zaliczyć akcje przy największych powodziach jakie nawiedziły gminę Koszyce w latach siedemdziesiątych, osiemdziesiątych oraz powodziach stulecia w 1997 i 2010 roku. Wielkim zaangażowaniem i ofiarnością wykazali się strażacy szczególnie w tych dwóch ostatnich, gdzie przez wiele

Samochód strażacki OSP Książnice Wielkie

Samochód strażacki OSP Rachwałowice

Samochód strażacki OSP Koszyce

Samochody strażackie OSP Przemyków

Samochód strażacki OSP Łąpszów

dni walczyli z żywiołem, a później całe tygodnie pomagali usuwać skutki powodzi. Prawie co roku w wielu miejscach gminy występują podtopienia po ulewnych deszczach, oraz uszkodzenia budynków po różnych ekstremalnych zjawiskach pogodowych. Wtedy zawsze mieszkańcy mogą liczyć na pomoc strażaków.

Oprócz prowadzenia działań ratowniczych strażacy biorą czynny udział w życiu społeczno-kulturalnym gminy poprzez udział w akcjach: „Sprzątanie Gminy”

OSP Koszyce podczas pokazów ratownictwa na Dniach Koszyc 2011

i „Świata”, uczestniczą w „Zawodach Sportowo-Pożarniczych”. Członkowie OSP Koszyce organizują co roku wspólnie z Centrum Oświatowym w Koszycach, Teleturniej Wiedzy Pożarniczej, w którym uczestniczą uczniowie Szkoły Podstawowej i Gimnazjum w Koszycach, prowadzą świetlicę z której obok strażaków korzystają też inne organizacje pozarządowe. Strażacy biorą też czynny udział w wydarzeniach społeczno-kulturalnych takich jak „Dni Koszyc”, festynach, uroczystościach szkolnych gdzie pokazują swoje umiejętności ratownicze: udzielanie pierwszej pomo-

Remiza OSP Koszyce

Remiza OSP Książnice Wielkie

Remiza OSP Przemyków

Remiza OSP Łąpszów

Remiza OSP Rachwałowice

cy poszkodowanym, pokaz posługiwania się sprzętem p.poż. itp. Podczas Świąt Kościelnych strażacy asystują w uroczystościach religijnych jak np. Triduum Paschalne czy Boże Ciało.

Z roku na rok coraz lepszym sprzętem dysponują również jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych w Przemyskowie, Książnicach Wielkich, Łapszowie i Rachwałowicach. Stałej poprawie ulega baza lokalowa – czyli remizy strażackie. W ostatnich latach wyremontowane i zmodernizowane zostały budynki OSP w Koszycach, Przemyskowie, Rachwałowicach, oraz Łapszowie. Pierwsze trzy z udziałem środków w ramach konkursu „Małopolskie remizy” organizowanego przez Województwo Małopolskie, natomiast w Łapszowie ze środków gminy, podczas remontu i modernizacji budynku wiejskiego w ramach większego projektu z PROW.

Gospodarka i środowisko

Rolnictwo

Gmina Koszyce jest gminą typowo rolniczą, posiadającą duży potencjał, biorąc pod uwagę stan środowiska naturalnego. Właśnie dlatego szansą dla rolnictwa powinna stać się produkcja oraz przetwarzanie „zdrowej żywności”. Gminny rynek płodów rolnych może ożywić nie tylko najwyższa ich jakość, ale także możliwość wstępnego ich przetwarzania, co dodatkowo daje możliwość powstania nowych miejsc pracy. Koszycka Strefa Aktywności Gospodarczej stwarza w tym celu odpowiednie warunki i środki. Powstanie tej strefy powinno również wpłynąć na aktywizację lokalnego biznesu i ściągnięcie na teren Gminy obcego kapitału.

Gmina Koszyce dysponuje bardzo dobrymi glebami – głównie są to czarnoziemy, gleby brunatne, mady, rędziny – ponad 73% gleb należy do klas bonitacyjnych od I do III, stąd też potencjał produkcyjny jest wysoki. Zgodnie z przyjętą strategią rozwoju Gmina Koszyce kieruje się zasadą rozwoju proekologicznego – na terenie gminy mogą być lokalizowane zakłady produkcyjne, przetwórcze lub usługowe tylko nieuciążliwe dla środowiska.

Poziom rozwoju i produktywność rolnictwa w dużej mierze uzależnione są od dostępności czystej, nieskażonej wody, od minimalizowania niekorzystnych wpływów gospodarczej aktywności mieszkańców na stan gleb.

Na terenie gminy, według spisu rolnego, w 2002 roku mieliśmy 1 218 gospodarstw rolnych, zaledwie 68 z nich użytkowało powyżej 10 ha użytków rolnych, 238 użytkowało od 5 do 10 ha, 628 od 1 do 5 ha, 283 do 1 ha. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego wynosiła 4,12 ha. Obecnie ilość gospodarstw rolnych ulega znacznemu zmniejszeniu, gdyż średnia gospodarstwa rolnego wynosi 5,11 ha.

Największa ilość gospodarstw znajduje się w przedziale od 1,00 do 5,00 ha oraz od 5,00 – 10,00 ha, natomiast najmniejsza w przedziale od 10 do 100,00 ha i ponad.

Łączna powierzchnia użytków rolnych gminy wynosi 5 819 ha, w tym gruntów ornych jest 4 800 ha, a ilość gospodarstw rolnych spadła do około 1 100.

Podstawowym źródłem dochodów mieszkańców gminy jest rolnictwo, chociaż z roku na rok coraz większy odsetek zawodowo czynnych osób podejmuje pracę w usługach, przemyśle.

Uprawy rzepaku w 2014 roku dominują w krajobrazie rolniczym gminy

Wdrażane od kilku lat programy pomocowe dla rolnictwa zachęcają, a nawet wymuszają tworzenie większych obszarowo oraz lepiej technicznie wyposażonych gospodarstw indywidualnych. Mimo, że to (głównie) najlepsze gospodarstwa rolne powiększają swoją powierzchnię w drodze dzierżawy gruntów od niewydolnych ekonomicznie małych gospodarstw, te zmiany strukturalne i zmiany sposobu prowadzenia gospodarstw są nieuchronne.

Głównym kierunkiem produkcji rolnej w gminie Koszyce jest uprawa zbóż, ze szczególnie intensywnie powiększającą się powierzchnią kukurydzy. Maleje natomiast chów trzody chlewnej i hodowla bydła, kierunkiem dodatkowym staje się warzywnictwo oraz uprawa rzepaku.

Gospodarka wodno-ściekowa

Gmina nasza zaliczana jest do regionów o niekorzystnych warunkach hydrogeologicznych, zasoby wód podziemnych są niewielkie i głównym priorytetem gminy były inwestycje wodno-ściekowe. Początkowo siedem miejscowości korzystało z dwóch ujęć wody: w Witowie i Modrzanach.

W związku z częściowym zwodociągowaniem gminy, w 1991 roku przystąpiono do wykupu działek w miejscowości Włostowice pod budowę biologiczno-mechanicznej oczyszczalni ścieków, która została oddana do użytku w 1993 roku, obejmując wsie Włostowice, Koszyce i część Witowa. Wydajność oczyszczalni ścieków wynosiła 313 m³ na dobę, była ona wykorzystana w 60%.

Odbiornikiem ścieków oczyszczonych był i jest rów melioracyjny będący dopływem rzeki Szreniawy. Środki na budowę oczyszczalni pochodziły z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Kielcach oraz fundacji wspomagającej zaopatrzenie wsi w wodę.

Budowę sieci wodociągowej w miejscowościach Modrzany – Zagaje – Książnice Wielkie – Jaksice rozpoczęto w 1998 r. W ramach tego etapu wykonane zostało 13,5 km sieci wodociągowej niskociśnieniowej oraz 1 km wodociągu wysokociśnieniowego wraz z przepompownią wody w Zagaju.

W 2005 roku wybudowano dwa krótkie odcinki wodociągu w miejscowościach: Piotrowice Kijańskie (z włączeniem do wodociągu w Kijanach, gmina Bejsce) o długości 440 m oraz Morsko (z włączeniem do istniejącego wodociągu) o długości 750 m.

W 2005 roku dokonano także zasilenia istniejącego wodociągu poprzez włączenie do użytkowania trzeciej studni głębinowej w miejscowości Modrzany. W 2006 roku w celu poprawienia jakości wody zlecono wykonanie wymiany złóż odżelaziająco-odmanganiających wraz z wkładką katalityczną oraz wykonaniem przeglądu kompleksowego urządzeń do uzdatniania wody na stacji w miejscowości Modrzany-Zagaje.

W 2006 roku dokonano także włączenia do systemu zapasowej studni w Witowie.

Gmina Koszyce od 1994 roku aktywnie uczestniczy w działaniach Związku Międzygminnego „NIDA 2000” z siedzibą w Starym Korczynie, którego pierwszym strategicznym celem była budowa regionalnego wodociągu w oparciu o ujęcie wody na rzece Nidzie. Cel ten real-

Uroczyste otwarcie wodociągu „Nida 2000”. Przemawia Przewodniczący Zgromadzenia Związku „Nida 2000” Stanisław Rybak

Stacja uzdatniania wody w Starym Korczynie

nie był osiągnięty w 2000 roku, kiedy to wybudowane zostało ujęcie wody. Wybudowano stację uzdatniania wody oraz pierwszy odcinek rurociągu tranzytowego od ujęcia w Starym Korczynie do miejscowości Siedliska w gminie Koszyce – już w 2004 roku woda została doprowadzona na teren gminy Koszyce. Łącznie wybudowano 25 km rurociągu przesyłowego (w tym 5 km na terenie gminy Koszyce) wraz z czterema zbiornikami wyrównawczymi i przepompowniami.

Pierwszy etap realizowanego zadania szacowany był na 6 mln euro – środki pochodziły z funduszy przedakcesyjnych Phare 2001, natomiast brakujące środki zabezpieczały Gminy jako udziały.

W latach 2000 i 2001 realizowane były trzy znaczące inwestycje infrastrukturalne mające na celu ochronę środowiska naturalnego, a mianowicie budowa sieci kanalizacji sanitarnej dla

- Sokołowic o długości 3,1 km
- Łapszowa o długości 4,4 km
- Witowa o długości 4,4 km

Zadania te były współfinansowane dzięki preferencyjnej pożyczce z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska w Krakowie, a także z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska w Warszawie (dla miejscowości Witów).

Równoległe z przygotowaniem do zwodociągowania całej gminy kontynuowane były prace projektowo-studialne, mające przygotować optymalne projekty modernizacji i rozbudowy oczyszczalni ścieków oraz rozbudowy sieci kanalizacji sanitarnej.

W 2004 roku opracowana została koncepcja odprowadzania ścieków obejmująca teren całej gminy. Na bazie tej koncepcji utworzono Aglomerację Gminy Koszyce tworzącą system kanalizacji wraz z istniejącą oczyszczalnią ścieków we Włostowicach.

Projekt aglomeracji został zatwierdzony przez Wojewodę Małopolskiego. Gmina Koszyce znalazła się w Krajowym Programie Oczyszczania Ścieków Komunalnych w wykazie Aglomeracji o Równoważnej Liczbie Mieszkańców (RLM) 7 000, w których oczyszczanie ścieków osiągnie efekt ekologiczny zgodny z wymogami prawa, z liczbą porządkową aglomeracji 138.

Utworzona i zatwierdzona Aglomeracja Koszyce stworzyła szanse w pozyskiwaniu środków unijnych na współfinansowanie rozbudowy sieci kanalizacyjnej i modernizacji oczyszczalni ścieków. Pozyskano dofinansowanie ze ZPOR na rozbudowę sieci kanalizacyjnej w miejscowościach Modrzany, Zagaje, Książnice Wielkie, Morsko-Wroczków, Włostowice o długości 18,2 km.

Sukcesywna rozbudowa sieci kanalizacyjnej w ostatnich latach, wymusiła modernizację istniejącej oczyszczalni ścieków, wykonano ją w 2003 r.

Gmina Koszyce w ramach Związków Międzygminnych „NIDA 2000” i „Nidzica” korzystając z Funduszu Spójności przystąpiła do zwodociągowania i skanalizo-

wania pozostałej części gminy w ramach kontraktu VI „Budowa kanalizacji sanitarnej oraz sieci wodociągowej na terenie Aglomeracji Koszyce” – część 1;

Zadanie nr 1: Sieć wodociągowa wraz z włączeniem istniejących wodociągów na terenie gminy Koszyce do wodociągu „NIDA 2000” – sieć wodociągowa dla miejscowości Sokołowice, Koszyce Włostowice, Morsko, Witów, Książnice Wielkie o długości 3,875 km.

Zadanie nr 2: Budowa sieci wodociągowej dla miejscowości Malkowice, Siedliska, Przemków, Piotrowice, Filipowice i Rachwałowice o długości 28,176 km.

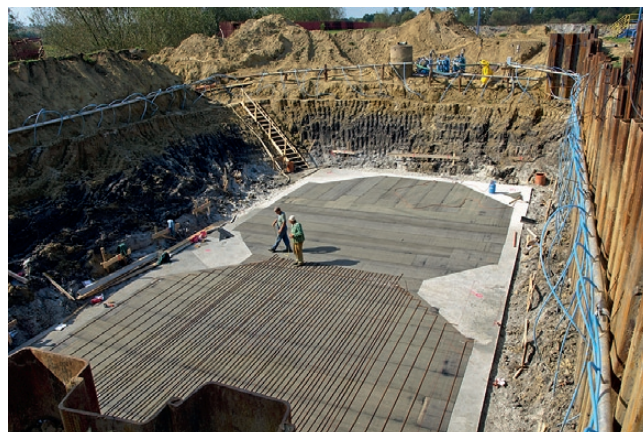
Zadanie nr 3: Budowa sieci kanalizacji sanitarnej dla miejscowości Malkowice, Siedliska, Przemków, Piotrowice, Filipowice i Rachwałowice o długości 38,936 km. Środki pochodziły z Funduszu Spójności.

Zadanie nr 4: Budowa sieci wodociągowej dla miejscowości Łapszów, Książnice Małe i Biskupice o długości 12,7 km.

Zadanie nr 5: Budowa sieci wodociągowej dla wsi Dolany i części wsi Jaksice o długości 7,327 km. Środki pochodziły w Funduszu Spójności.

W 2009 roku Gmina Koszyce przystąpiła do realizacji Projektu Nr PL 0308 „Rozbudowa oczyszczalni ścieków i budowa sieci kanalizacji sanitarnej w gminie Koszyce”, współfinansowanego ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego. Inwestycja obejmuje budowę sieci kanalizacji sanitarnej o długości 31 km w miejscowościach Dolany, Jaksice, Morsko, Sokołowice – Stara Wieś i Kępa Sokołowska, z 14 przepompowniami.

W 2010 roku zakończono rozbudowę oczyszczalni ścieków zlokalizowanej w miejscowości Włostowice. W związku ze wzrostem ilości ścieków istniejąca oczyszczalnia ścieków nie była w stanie zagwarantować wystarczającego stopnia oczyszczania ścieków i konieczna była jej kompleksowa modernizacja, polegająca na wybudowaniu nowego ciągu technologicznego oczyszczalni opartego na reaktorze sekwencyjnym typu SBR i modernizacji obiektów „starej” oczyszczalni. Schemat technologiczny zmodernizowanej oczyszczalni ścieków opracowany został w oparciu o następujące podstawowe procesy:

Modernizacja oczyszczalni ścieków we Włostowicach, rok 2009

Modernizacja oczyszczalni ścieków we Włostowicach, rok 2009

- oczyszczanie mechaniczne ścieków surowych,
- oczyszczanie biologiczne ścieków,
- zagęszczanie, odwadnianie i higienizacja osadu mechanicznego.

Przepustowość oczyszczalni wynosi min. 700 m³ na dobę a max. 890 m³ na dobę.

Środki pochodziły z Norweskiego Mechanizmu Finansowego.

Zmodernizowana oczyszczalni ścieków we Włostowicach, rok 2010

Oczyszczalni ścieków we Włostowicach, rok 2014

Oczyszczalni ścieków we Włostowicach, rok 2014

W 2012 roku przystąpiono do wykonywania sieci kanalizacji w miejscowości Koszyce ul. 3 Maja i Przedmieście z włączeniem do istniejącego kolektora sanitarnego.

W miejscowości Koszyce wykonano kanalizację grawitacyjną o długości 698,80 m i 20 sztuk studzienek kanalizacyjnych. W miejscowości Biskupice wykonano kanalizację grawitacyjną o długości 671,00 m, kanalizację ciśnieniową o długości 682,20 m, przepompownię ścieków, studnię rozprężną betonową oraz 28 studzienek kanalizacyjnych.

W miejscowości Jankowice został wykonany wodociąg o długości 2,262 km z włączeniem do wodociągu w gminie Bejsce. Środki pochodziły z PROW.

Dla miejscowości Jankowice koszty budowy sieci kanalizacji sanitarnej byłyby niewspółmiernie wysokie w stosunku do przewidywanych efektów, dlatego zakłada się tam budowę przydomowych oczyszczalni ścieków.

W chwili obecnej w gminie działa 5 przydomowych oczyszczalni ścieków. W 2014 roku planowane jest wybudowanie kolejnych 52 sztuk w miejscowościach: Biskupice, Dolany, Zagaje, Jankowice, Rachwałowice, Książnice Wielkie, Piotrowice, Siedliska i Witów.

Łączny koszt przedsięwzięcia znany będzie po przetargu. Zabezpieczono środki z Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie – dotacja 45%, pożyczka 45%, a pozostałe 10% to wkład własny ludności.

Na terenie Gminy Koszyce mamy łącznie **115,5 km sieci kanalizacyjnej oraz 95,75 km sieci wodociągowej.**

Przez gminę Koszyce przebiega sieć tranzytowa wodociągu o długości 13,5 km.

Mamy w gminie łącznie 42 przepompownie ścieków oraz 10 przydomowych pompowni.

W 2014 r. Gmina planuje wykonanie inwestycji na oczyszczalni ścieków pn. „Gospodarcze wykorzystanie osadów ściekowych w gminie Koszyce”.

Proces polegał będzie na przetwarzaniu osadu ściekowego w ilości około 600 ton rocznie, a produktem końcowym będzie nawóz wykorzystywany gospodarczo.

Równocześnie w ramach działalności Związków „Nida 2000” i „Nidzica” wykonano II etap wodociągu tranzytowego zlokalizowanego na terenie gminy Koszyce na odcinku Siedliska – Łapszów – Gorzków (woj. świętokrzyskie) o długości około 8,6 km.

W ramach programu budowy sieci wodociągowej „Nida 2000” zaprojektowano magistralę wodociągową na terenie gminy Koszyce. Projektowana magistrala jest siecią tranzytową dla gminy Szczurowa.

Wykonana sieć wodociągowa przebiega z Koszyc przez Sokołowice do mostu na rzece Wiśle i po moście do miejscowości Górka. Długość wodociągu wynosi 2,842 km, na terenie gminy Koszyce 2,256 km.

Studium i plan zagospodarowania przestrzennego gminy Koszyce

Gmina posiada studium uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego gminy Koszyce oraz miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego dla:

- części wsi Koszyce, Włostowice, Sokołowice – 198 ha,
- strefy usługowo-produkcyjno-składowej w Sokołowicach – 34,3 ha,
- przebiegu Drogi Głównej Ruchu Przyśpieszonego Koszyce – Brzesko na odcinku Podgaje Koszyckie – Sokołowice – 46 ha.

Inwestycje budowlane są realizowane w rejonach istniejących siedlisk, wzdłuż dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkiej i drogi krajowej nr 79 mimo, że są olbrzymie trudności z uzyskaniem zgody na nowe zjazdy z drogi krajowej (wydawane przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad w Krakowie).

Gospodarka gruntami

Gospodarka gruntami stanowiącymi własność Gminy Koszyce należy do zadań samorządu terytorialnego.

Głównymi składnikami mienia komunalnego są:

- nieruchomości, które są oddane w dzierżawę,
- grunty wykupione pod Koszycką Strefę Aktywności Gospodarczej,
- szkoły i przedszkole,
- budynki administracyjne, kulturalne i mieszkalne,
- budynki OSP,
- budynki magazynowo-składowe,
- wodociągi,
- kanalizacja sieciowa wraz z oczyszczalnią,
- grunty zabudowane przekazane w wieczyste użytkowanie,
- grunty niezabudowane,
- drogi.

Inwestycje

Budowa mostu na Wiśle

Przez wiele lat samorząd Gminy Koszyce podejmował zabiegi zmierzające do wybudowania mostu na rzece Wiśle w m. Sokołowice – Górka. W 2001 roku wysiłki te zostały uwieńczone powodzeniem. Inwestycja znalazła się w kontrakcie regionalnym województwa małopolskiego.

Most, zgodnie z zawartymi kontraktami inwestycyjnymi przez: Województwo Małopolskie, Powiat Brzeski, Powiat Proszowicki, Miasto i Gminę Szczurowa

Budowa mostu na Wiśle

Budowa mostu na Wiśle

i Gminę Koszyce, został przekazany do użytku pod koniec 2002 roku.

W ramach inwestycji wykonano:

- most siedmioprzęsłowy o długości 426 m, o rodzaju konstrukcji nośnej – blachowica ciągła zespolona z płytą pomostu; o szerokości jezdni – 7 m; szerokości chodników – $2 \times 1,5$ m; całkowitej szerokości mostu – 12,2 m; o konstrukcji filarów żelbetonowych

dwuspornikowych i nośności mostu – klasa A 50 ton (inwestycję prowadził Zarząd Dróg Wojewódzkich w Krakowie),

- drogi dojazdowe do mostu – dojazdy o długości 657,21 m (inwestorem zastępczym inwestycji była Gmina Koszyce).

Całość inwestycji współfinansowana była przez:

- Województwo Małopolskie – most w 100% (17 198 388,00 zł),
- dojazdy – Powiat Brzesko (377 280,45 zł), Powiat Proszowice (402 280,45 zł), Gmina Szczurowa (513 067,45 zł), Gmina Koszyce (407 219,45 zł).

Efektom budowy mostu było udrożnienie ciągów komunikacyjnych Północ-Południe i Wschód-Zachód. Dotychczas zmodernizowano ciągi drogowe Sieniczno – Wesoła, Słomniki – Proszowice, Proszowice – Koszyce, Książnice Małe – Łąpszów, Brzesko – Nowy Sącz, autostrada A4 Kraków – Szarów, obwodnica Szczurowej.

Most na Wiśle

Drogownictwo

Infrastruktura drogowa na terenie Gminy Koszyce przedstawia się następująco:

- droga krajowa nr 79 – odcinek dł.15,6 km od granicy z Gminą Opatowiec na moście rzeki Nidzicy do granicy z Gminą Nowe Brzesko w miejscowości Dolany,

Droga krajowa 79, ul. 3 Maja

- droga wojewódzka nr 768 – dł 5,2 km – od mostu na rzece Wiśle w Sokołowicach do drogi krajowej 79 w Koszycach na południowym skraju i od drogi krajowej 79 na północnym skraju Koszyc do granicy z Gminą Bejsce w miejscowości Sędziszowice,

Droga wojewódzka 768, ul. 11 Listopada

- drogi powiatowe – dł. 58,9 km,
- drogi gminne – dł. 60,655 km.

Z powyższych dróg gminnych 40,873 km ma nawierzchnię asfaltową, 9,225 km utwardzoną materiałem kamiennym lub innym, 10,557 km gruntową. Oprócz dróg gminnych szereg dróg na terenie Gminy stanowią drogi dojazdowe do pól, łąk i gospodarstw.

Corocznie Gmina w ramach wydatków bieżących na wnioski czy interwencje radnych, sołtysów, mieszkańców oraz z własnej inicjatywy, gdy zachodzi uzasadniona obawa zagrożenia, dokonuje napraw dróg, poboczy, odmuleń rowów, udrożeń przepustów, odkrzaceń, dowozu żużla, zakupu wiat przystankowych, remontów cząstkowych, poszerzania wąwozów, ponosi też koszty dokumentacji i nadzoru.

Droga powiatowa Witów – Morsko

Droga gminna Piotrowice – Rachwałowice

Droga gminna Modrzany – Majkowice (nawierzchnia z destruktu asfaltowego)

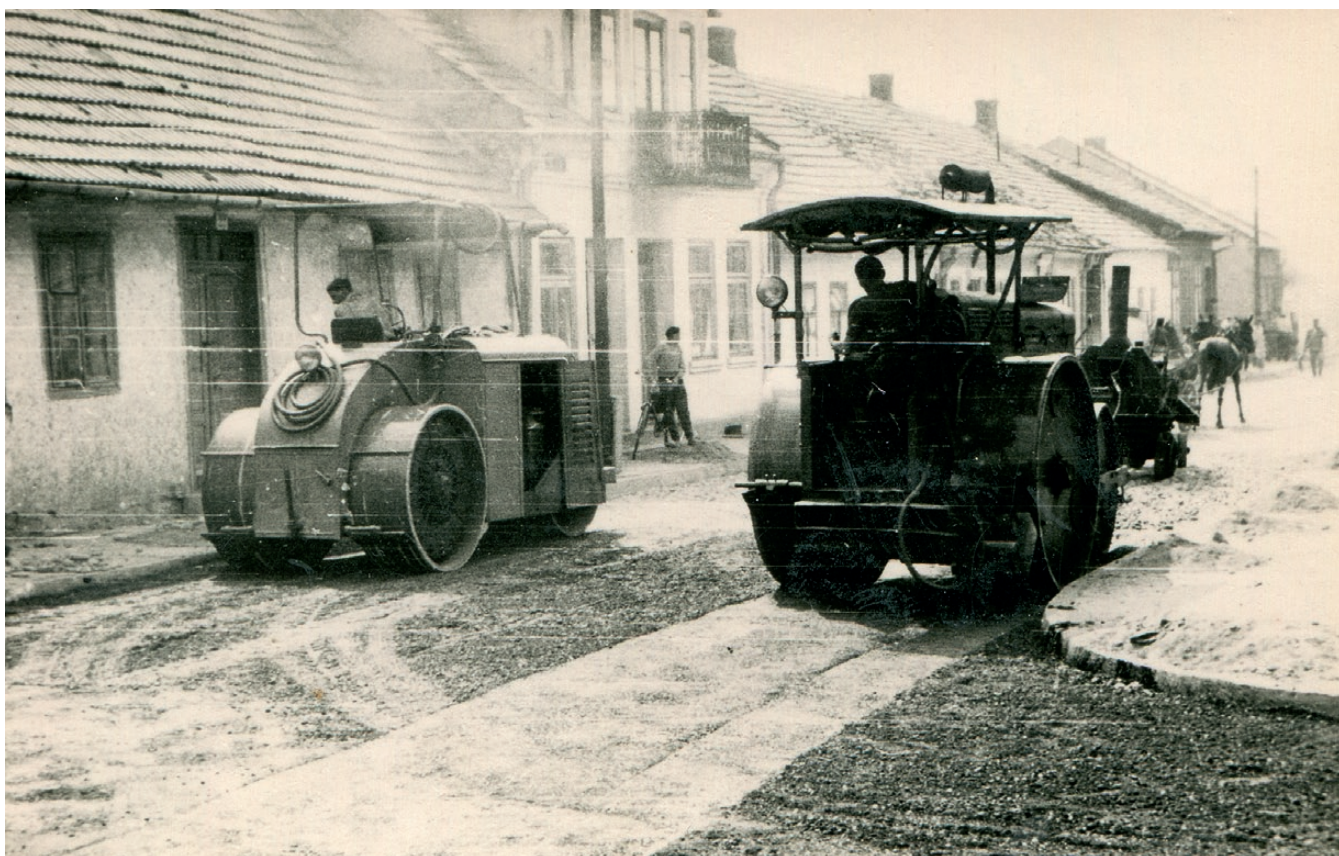
Corocznie również organizowany jest przetarg na zimowe utrzymanie dróg.

Ponadto na podstawie porozumień Gmina partycypowała w kosztach modernizacji dróg powiatowych, wojewódzkiej a także chodników.

Oprócz wydatków bieżących na drogi, corocznie Gmina wykonuje po kilka km modernizacji dróg (inwestycje).

Realizując powyższe cele w latach 1999–2013 na drogach gminnych w ramach przebudowy, odbudowy, modernizacji i remontu wykonano 70,654 km dróg.

Trochę historii

Asfaltowanie nawierzchni drogi krajowej 79, ul. 3 Maja, początek lat 60. ubiegłego wieku

„Ślepa ulica”, obecnie ul. Elżbiety Łokietkówny, lata 50–60 ubiegłego wieku

Przygotowania do budowy obwodnicy Koszyc

Wybudowanie mostu na rzece Wiśle stanowi otwarcie się Gminy na południowo-wschodnią część Polski.

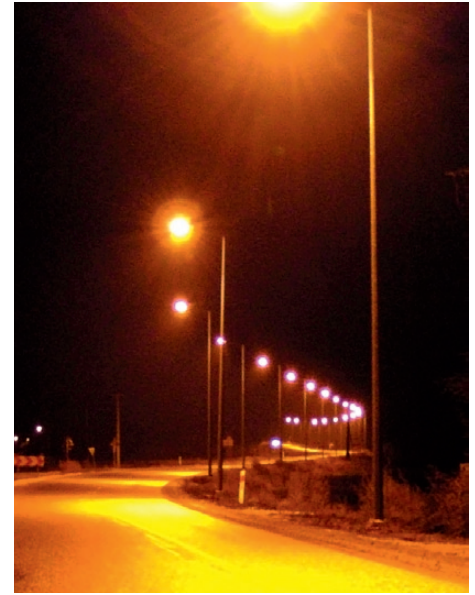
W ramach działań przygotowawczych opracowany został plan zagospodarowania przestrzennego dla przebiegu drogi przez teren Gminy Koszyce. Do roku 2008 opracowano koncepcję a następnie 6 wariantów przebiegu obwodnicy, prowadzono rozmowy z właścicielami gruntów, gdy nagle w 2008 r. Zarząd Dróg Wojewódzkich odstąpił od realizacji tej inwestycji, co w świetle znacznego zaawansowania przygotowawczego było dla nas zupełnie niezrozumiałe. Tutejszy Samorząd licznymi wystąpieniami do Marszałka Województwa zwracał się o podjęcie działań zmierzających do budowy obwodnicy. Należy zaznaczyć iż Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad nie była zainteresowana obwodnicą Koszyc, pomimo iż obwodnica drogi krajowej 79 i wojewódzkiej 768 pozwalała na poniesienie mniejszych kosztów. Szukaliśmy poparcia u Wojewody a także posłów i senatorów. Batalia trwała kilka lat. Dopiero pod koniec 2011 roku Województwo Małopolskie zdecydowało się na współpracę z naszą Gminą. W roku 2012 podpisano umowę o wspólnym przygotowaniu zadania pn.: „Budowa I etapu obwodnicy Koszyc – prze-

łożenie drogi wojewódzkiej nr 768 na odcinku od Kępy Sokołowskiej do drogi krajowej nr 79”. Gmina Koszyce partycypuje w kosztach przygotowania zadania. Obecnie trwa procedura wydawania decyzji środowiskowej – Gmina Koszyce wystąpiła z wnioskiem o rozszerzenie raportu przedsięwzięcia o dodatkowy wariant nawiązujący do korytarza z planu przestrzennego i wcześniejszych wariantów.

Modernizacja oświetlenia ulicznego w gminie

W 2003 roku gmina przystąpiła do wykonania modernizacji oświetlenia ulicznego polegającej na wymianie istniejących opraw oświetlenia, wcześniej wykonując opracowanie oceny stanu aktualnego oświetlenia.

Analiza powyższa wykazała, że dotychczasowe oświetlenie uliczne stanowiły prawie w całości już wyeksploatowane oprawy, oparte na rtęciowych źródłach światła, w oprawach zarówno z otwartą jak i z zamkniętą komorą lampową. Występowały tu także oprawy typu „wiejskiego”, w których zamontowane są źródła żarowe. Dotychczasowe oprawy oświetlenia ulicznego stanowiły: 13% oprawy żarowe, 77% oprawy rtęciowe, a tylko 10% stanowiły oprawy sodowe.

Zmodernizowane oświetlenie uliczne, Rynek w Koszycach oraz droga dojazdowa do mostu na Wiśle

Taki stan rzeczy był załącznikiem do wyboru sposobu finansowania inwestycji przez trzecią stronę i spłacania jej z oszczędności w kosztach utrzymania oświetlenia ulicznego po przeprowadzonej modernizacji, bez zaciągania kredytu przez Gminę.

Modernizacja obejmowała wymianę 820 istniejących opraw na nowe energooszczędne oprawy sodowe produkcji Philips: typu SGS 101 / 70W, łącznie 703 szt. opraw, oraz SGS 102 / 100W, łącznie 117 szt. Zakres robót obejmował także wymianę 72 szt. skrzyń sterowania oświetleniem ulicznym. Wymiana układów sterowania z istniejących, przeważnie światłoczułych, na zegary astronomiczne, wynikała z konieczności ich praktycznego zastosowania, gdyż przy światłoczułym oprzyrządowaniu oprawy świeciły się także bez takiej potrzeby w pochmurny dzień. Obecnie zastosowano zegary astronomiczne – skrzynie typu SON.

Wymiana przestarzałych opraw, częściowo nawet rtęciowych, na wysokoprężne i energooszczędne oprawy sodowe, a właściwie skuteczność lampy sodowej, która jest dwukrotnie wyższa od skuteczności świetlnej lampy rtęciowej, przyczyniła się do racjonalnego zużycia energii elektrycznej poprzez zmniejszenie kosztów eksploatacji i konserwacji urządzeń oświetleniowych.

Przyniosło to korzyści w postaci oszczędności wynikającej z mniejszego zużycia energii elektrycznej oraz efekty ekologiczne.

Dzięki tej inwestycji zużycie energii na ulicach spadło o 48%, co pozwoliło na to, by inwestycja

ta była finansowana z oszczędności energii czyli tzw. finansowanie przez trzecią stronę.

Gmina za realizację tej inwestycji została nagrodzona w konkursie „Na najlepiej oświetloną gminę 2004 roku” zajmując na szczeblu ogólnopolskim III miejsce.

Aktualnie na bieżąco prowadzona jest konserwacja oświetlenia.

Koszyccka Strefa Aktywności Gospodarczej

W lutym 2014 r. zakończono projekt pn „Utworzenie Koszycckiej Strefy Aktywności Gospodarczej”.

Projekt współfinansowany jest z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007–2013, Oś Priorytetowa 4. Infrastruktura dla rozwoju

Certyfikat

Polska Agencja Informacji i Inwestycji Zagranicznych S.A.
zaświadcza, że

teren inwestycyjny w Koszycckiej Strefie Aktywności Gospodarczej
w Sokołowicach o powierzchni 18,03 ha

otrzymał tytuł

Finalisty IV edycji ogólnopolskiego konkursu „Grunt na medal 2010”

Beata Czaja
Członek Zarządu
Polskiej Agencji Informacji
i Inwestycji Zagranicznych S.A.

Agnieszka Inkielowska - Wojnarowska
Dyrektor
Departamentu Rozwoju
Regionalnego PAIHZ S.A.

Partner prasowy

Partner honorowy

Koszycka Strefa Aktywności Gospodarczej

gospodarczego, Działanie 4.3. Tworzenie i rozwój stref aktywności gospodarczej, Schemat A: Strefy aktywności gospodarczej o powierzchni 2–20 ha.

Projekt utworzenia w gminie Koszyce Strefy Aktywności Gospodarczej narodził się wraz z otwarciem w 2002 roku mostu na rzece Wiśle, oddalonym ok. 1 km od wyznaczonej granicy strefy. Strefa zlokalizowana jest w województwie małopolskim, we wschodniej części powiatu proszowickiego, gminie Koszyce – we wsi Sokołowice.

Wniosek aplikacyjny złożony został w 2011 r. a w czerwcu 2012 r. została podpisana umowa o dofinansowanie z Zarządem Województwa Małopolskiego.

Przedsięwzięcie ma za zadanie stworzenie warunków do wzrostu gospodarczego i poprawy jakości życia społecznego poprzez realizację inwestycji służących rozwojowi gospodarki. Ze strategicznego punktu widzenia najważniejsze są inwestycje prorozwojowe, gdyż one decydować będą o tempie rozwoju i konkurencyjności regionu. Do takich inwestycji prorozwojowych należą inwestycje związane z uruchamianiem i uzbrajaniem nowych terenów inwestycyjnych. I właśnie takim celem ma służyć realizacja przedmiotowego projektu.

Gmina Koszyce może stanowić atrakcyjny teren dla inwestorów ze względu na dogodne połączenia drogowe oraz niewielką odległość od wielkiej aglomeracji jaką jest Kraków.

Zakres rzeczowy projektu obejmował kompleksowe uzbrojenie terenów przeznaczonych na nową strefę aktywności gospodarczej, w szczególności zlokalizowaną na terenie strefy infrastrukturę: wodno-kanalizacyjną, energetyczną (elektryczną i teletechniczną), drogi wewnętrzne z odwodnieniem. Oprócz robót budowlanych w skład projektu wchodziły również koszty wykupu gruntów, nadzór inwestorski, dokumenty przygotowawcze oraz promocja.

Zadania o charakterze nieinwestycyjnym

Gospodarka komunalna.

Zorganizowany system odbioru śmieci

Organizacja zbiórki śmieci na terenie Gminy Koszyce odbywa się na mocy ustawy z dnia 13 września 1996 roku o utrzymaniu czystości i porządku w gminach.

Ustawa ta wymaga, by przedsiębiorcy, którzy zamierzają prowadzić zbiórkę odpadów komunalnych na terenie poszczególnych gmin, posiadali stosowne zezwolenia. Aby takie zezwolenia otrzymać przedsiębiorca musi wystąpić o nie z odpowiednim wnioskiem, spełniając określone warunki.

Na terenie Gminy Koszyce zezwolenia takie posiadały firmy:

- Przedsiębiorstwo Higieny Komunalnej „TRANSFORMERS” Tarnów.
- „KOMBUD” L. Nowak, J. Ząbek, H. Nowak Spółka Jawna Proszowice.
- „MPO” Miejskie Przedsiębiorstwo Oczyszczania Spółka z o.o. Kraków.

Do końca 2009 roku na terenie Gminy Koszyce obowiązywał system opłat za wywóz śmieci określony według stawek liczonych od każdej zamieszkałej w danej nieruchomości osoby. Rada Gminy uchwałą ustalała wysokość górnych stawek opłat, liczonych od osoby zamieszkałej w danej nieruchomości, określony był limit worków przypadający na jeden wywóz na jedną osobę, a śmieci zbierane były w co drugą środę miesiąca. Stosowana była głównie zbiórka workowa śmieci. Od 1 stycznia 2010 roku cena śmieci uzależniona była od ilości oddawanych śmieci w pojemnikach (workach) z poszczególnych nieruchomości.

Nowelizacja ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach, wprowadziła cały szereg istotnych zmian do obecnego systemu gospodarki odpadami komunalnymi. Nałożyła nowe obowiązki na samorządy, podmioty odbierające odpady komunalne oraz na właścicieli nieruchomości. Wszystkie te zmiany miały na celu poprawę obecnego stanu gospodarki odpadami komunalnymi ale czy faktycznie tak się stało?

Od 1 lipca 2013 r. ruszył nowy system gospodarki odpadami. Gminy zobowiązane zostały do przeprowadzenia przetargów na wybór odbiorcy odpadów. Gmina Koszyce w dniu 20.06.2013 r. podpisała umowę z wyłonionym wykonawcą – Firma „EKOM” Maciejczyk Spółka Jawna. 25-004 Kielce na: „Odbieranie i zagospodarowanie stałych odpadów komunalnych od właścicieli nieruchomości zamieszkałych, położonych na terenie Gminy Koszyce”.

Nowe przepisy nałożyły na Gminy szereg obowiązków, do których należało przygotować się odpowiednio wcześniej. Między innymi podjęto uchwały zmieniające regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Koszyce, ustalono wzór deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz termin i miejsce składania deklaracji, wybrano metodę ustalenia opłaty za gospodarowanie odpadami oraz stawki tej opłaty, ustalono termin, częstotliwość i tryb uiszczania opłaty.

Na mocy uchwały nr XIII/141/2013 Rady Gminy Koszyce z dnia 31 stycznia 2013 r. stawka opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi niesegregowanymi wynosi 10 zł miesięcznie od mieszkańca. Jeżeli odpady komunalne są zbierane i odbierane w sposób selektywny to opłata wynosi: 6 zł od każdego mieszkańca w stosunku do pierwszych 4 osób zamieszkujących we wspólnym gospodarstwie domowym, a 3 zł w stosunku do piątej i każdej kolejnej osoby.

Odbiór odpadów segregowanych i zmieszanych odbywa się na podstawie harmonogramu (poniżej) a dniem odbioru w każdym miesiącu jest środa:

- I środa: Koszyce, Przemysławów, Rachwałowice, Filipowice, Piotrowice.
- II środa: Książnice Wielkie, Morsko, Witów, Włostowice.
- III środa: Biskupice, Jankowice, Książnice Małe, Malkowice, Siedliska, Sokołowice, Łapszów.
- IV środa: Jaksice, Dolany, Modrzany, Zagaje.

Oprócz powyższego prowadzone są również akcje cykliczne zbiórki odpadów wielkogabarytowych, zużytego sprzętu AGD, akcje sprzątania Gminy.

Obecnie na terenie Gminy Koszyce zezwolenia (wpisy) na działalność regulowaną posiada 13 firm.

Działalność gospodarcza

Na terenie Gminy Koszyce nie stwierdza się branży dominującej w prowadzonych działalnościach gospodarczych. W ciągu ostatnich lat nie stwierdzono tendencji wzrostowej do tworzenia nowych podmiotów gospodarczych. Tendencja jest zrównoważona tj. podobna liczba nowych wpisów do CEIDG, zawiesznień, wznowień oraz likwidacji. Wg stanu na luty 2014 zarejestrowanych jest 251 przedsiębiorców z terenu Gminy w tym 76 kobiet. Do głównych rodzajów prowadzonych działalności gospodarczych na terenie Gminy Koszyce należą:

- branża budowlana (ukierunkowanie na prace wykończeniowe),
- transport drogowy towarów oraz przewóz osób,
- handel tj. sprzedaż detaliczna żywności, artykułów przemysłowych, odzieży, wyrobów farmaceutycznych, drewna, paliwa, materiałów budowlanych, części i akcesoriów do pojazdów samochodowych.

Największym zakładem działającym na terenie Gminy jest Zakład Pracy Chronionej „ADER” we Włostowicach, zajmujący się produkcją opakowań i pojemników z tworzyw sztucznych. W zakładzie zatrudnionych jest około 80 osób.

Panorama południowej części gminy Koszyce

Ochrona środowiska

Koszycki Obszar Chronionego Krajobrazu

Opis granicy Obszaru rozpoczyna się w punkcie styku 3 gmin: Koszyce, Nowe Brzesko i Drwinia na rzece Wiśle. Od tego miejsca granica Obszaru biegnie po zachodniej granicy Gminy Koszyce: opuszcza dolinę Wisły we wsi Dolany Dolne, kieruje się na północ, omija od zachodu wsie Dolany Górne, Jaksice-Chełmy i Modrzany. Za Modrzanami wchodzi w koryto rzeki Szreniawy, by po około 400 metrach zejść z niego i kierując się ponownie na północ dotrzeć do północnej granicy województwa małopolskiego. Dalej biegnie północną granicą województwa małopolskiego, która jest równocześnie północną granicą Gminy Koszyce, w kierunku wschodnim i północno-wschodnim. Mija wieś Podgaje Koszyckie, przechodzi przez ciek wodny Jawornik w okolicach wsi Rachwałowice by następnie po wejściu do rzeki Nidzica iść jej korytem w kierunku wschodnim aż do jej ujścia w rzece Wiśle. Tu skręca na południowy zachód i po granicy Gminy Koszyce wyznaczonej wzdłuż środka koryta Wisły, w kierunku przeciwnym do jej nurtu, powraca do miejsca gdzie rozpoczęto opis granicy Obszaru.

Elektrownia wodna na rzece Szreniawie we Włostowicach

Odnawialne źródła energii

Na terenie Gminy Koszyce funkcjonują elektrownie wiatrowe w ilości 7 sztuk w miejscowościach Koszyce-Podgaje, Koszyce-Przedmieście i Przemyków. Poczynana jest również energia elektryczna na rzece Szreniawie poprzez elektrownie wodne w miejscowościach: Biskupice, Książnice Małe, Morsko (Wroczków), Włostowice. W trakcie realizacji jest przedsięwzięcie pn.: „Elektrownia fotowoltaiczna o mocy do 420 kW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną na działkach w miejscowości Łapszów. Gmina Koszyce przystąpiła również do opracowania „Planu Gospodarki Niskoemisyjnej”.

Elektrownia wiatrowa w Koszycach

Elektrownia wiatrowa w Przemykowie

Elektrownia wiatrowa na Podgaju

Akcja sprzątania gminy

W 2013 roku zainicjowana została akcja sprzątania przestrzeni gminy Koszyce. Biorą w niej udział wszystkie stowarzyszenia i organizacje pozarządowe, młodzież szkolna i mieszkańcy poszczególnych sołectw. W ciągu dwóch lat trwania akcji udało się posprzątać wiele miejsc w gminie. W roku bieżącym akces uczestnictwa w tym przedsięwzięciu zgłosiło 585 osób, w tym 200 uczniów Centrum Oświatowego w Koszycach i Szkoły Podstawowej w Książnicach Wielkich wraz z wychowawcami. Poniżej niektóre grupy sprzątających.

Straż pożarna i mieszkańcy Książnic Wielkich

Strażacy z Koszyc

Stowarzyszenie Szreniawa 2010

Myśliwi z koła PZŁ „Szarak”

Młodzież z Przemykowa

Wędkarze PZW Koło Koszyce

Mieszkańcy Malkowic i Siedlisk

Związek Hodowców Gołębi Poczтовых

Mysliwi z koła PZŁ „Lis”

Mieszkańcy Książnic Małych

Strażacy z Przemykowa

Stowarzyszenie Szreniawa 2010 – sekcja Ju-Jitsu

Mieszkancki Łąpszowa

Mieszkańcy Książnic Wielkich

Strażacy z Przemykowa

Budżet gminy

Podstawą gospodarki finansowej Gminy Koszyce jest budżet uchwalany corocznie przez Radę Gminy.

To właśnie zapisy w budżecie przesądzają o możliwości realizacji zadań i zamierzeń. Na przestrzeni 25 lat budżet gminy zmieniał się wraz z otaczającą nas rzeczywistością i potrzebami mieszkańców, choć zwiększał się wielokrotnie to przecież zadań do realizacji przez samorząd z roku na rok także przybywało.

Trudno dzisiaj porównywać rok 1989 z rokiem 2013, bo czy można w prosty sposób porównać dochody gminy sprzed 25 lat? Jest to wręcz niewykonalne, zwłaszcza, że wtedy panował jeszcze poprzedni ustrój a Gmina Koszyce należała wówczas do województwa kieleckiego. Możliwe natomiast jest porównanie ostatnich 15 lat i to daje obraz zachodzących zmian.

Dla zapewnienia samodzielności jak i gospodarności władz samorządowych niezmiernie ważną rolę odgrywają dochody. Wykres nr 1 przedstawia kształtowanie się dochodów Gminy Koszyce na przestrzeni ostatnich 15 lat. Istotną rolę w dochodach gminy odgrywają dochody własne oraz środki pochodzące z budżetu państwa głównie na zadania inwestycyjne, subwencje, dotacje, które powinny stanowić tylko uzupełnienie własnych źródeł dochodów.

Na podstawie danych zawartych na wykresie nr 1 wiadać, że w latach 2002 i 2010 nastąpił znaczący wzrost dochodów Gminy Koszyce. W 2002 roku wzrost dochodów spowodowany był realizacją inwestycji polegających na budowie dróg dojazdowych do mostu na

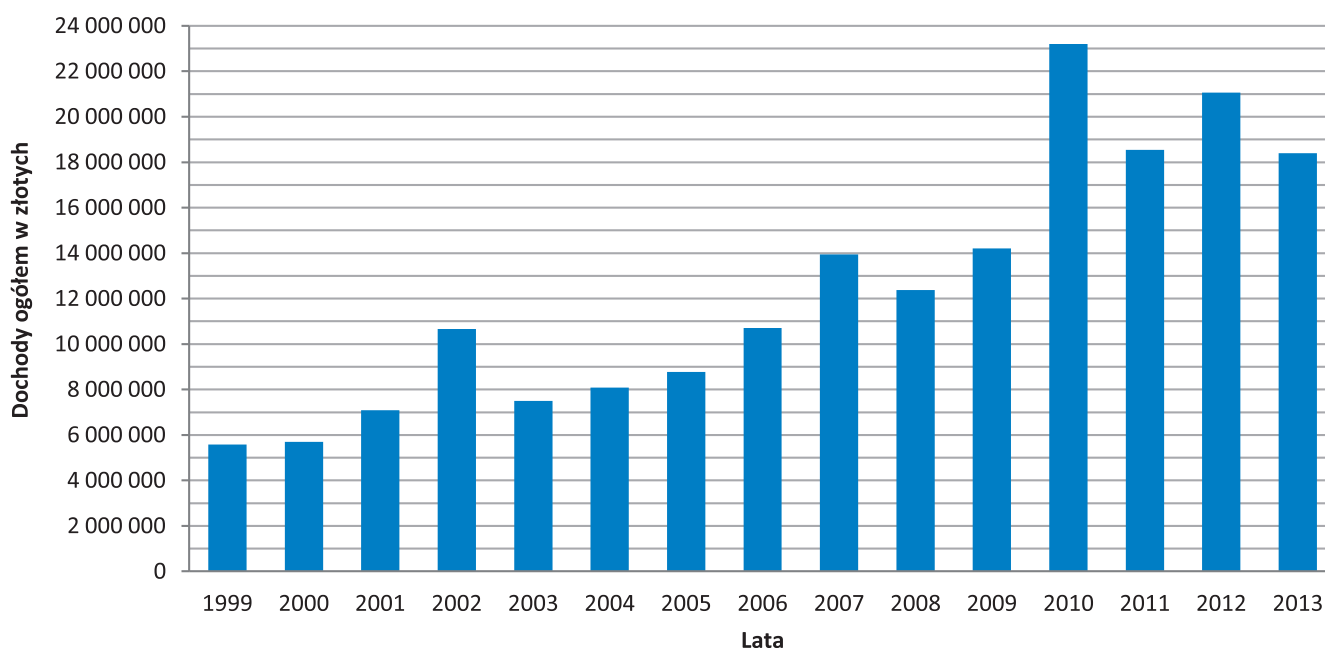
rzeczce Wiśle, zaś w roku 2010 realizowaniem zadań inwestycyjnych współfinansowanych funduszem norweskim.

Zakładając w budżetach poszczególnych lat, kontynuowanie znaczących inwestycji gmina zmuszona była do poszukiwania środków finansowych z zewnątrz oraz do ograniczenia wydatków bieżących, tak by możliwie maksymalną część dochodów przeznaczyć na inwestycje.

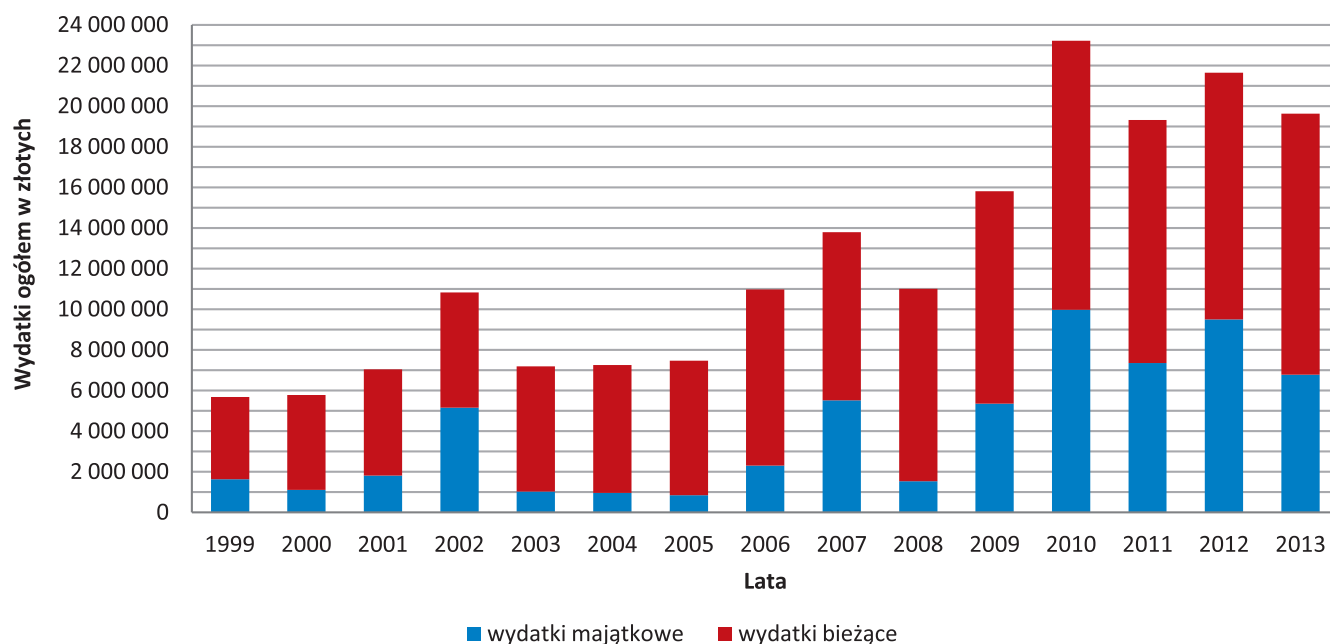
Na realizację poszczególnych inwestycji pozyskiwano środki z następujących źródeł:

- Środki z Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa.
- Środki z Banku Światowego (środki unijne- przedakcesyjne).
- Środki z Programu Sapard (środki unijne – przedakcesyjne).
- Dotacja z Europejskiego Funduszu Rozwoju Wsi.
- Dotacja z Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych.
- Dotacja od Marszałka Województwa (dotacja m.in. na budowę mostu na rzece Wiśle, modernizację Rynku w Koszycach).
- Biuro ds. usuwania skutków powodzi.
- Środki z Mechanizmu Finansowego EOG oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego.
- Środki z Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego.
- Środki z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.
- Środki z Funduszu Spójności.

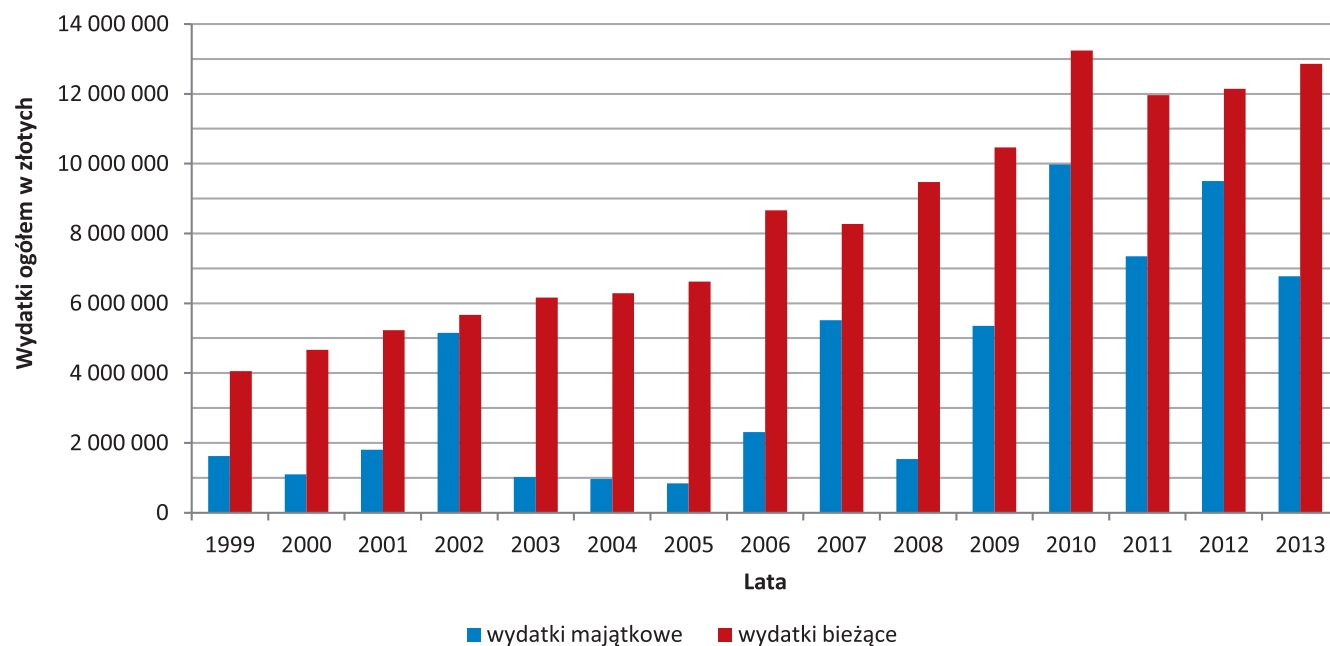
Wykres nr 1. Dochody Gminy Koszyce w latach 1999-2013

Wykres nr 2 a. Wydatki Gminy Koszyce w latach 1999-2013

Wykres nr 2 b. Wydatki Gminy Koszyce w latach 1999-2013

Na wykresach nr 2 a i 2 b przedstawiono kształtowanie się wydatków ogółem z podziałem na majątkowe i bieżące.

Z wykresów nr 2 a i 2 b wynika, że wydatki bieżące w budżecie Gminy Koszyce w latach 1999–2013 wzrastały równomiernie z wyjątkiem roku 2006 i 2010 gdzie wzrosły odpowiednio o 31% i 27% w stosunku do roku poprzedniego. Wzrost wydatków bieżących w roku 2006 spowodowany był zwiększonym zakresem remontów dróg oraz wprowadzeniem znowelizowanej ustawy o wypłacie zasiłków rodzinnych i pielęgnacyjnych przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,

a w 2010 roku realizacja projektów w ramach POKL jako dodatkowej oferty edukacyjnej dla dzieci i młodzieży ze szkół podstawowych i gimnazjalnych. Wydatki majątkowe charakteryzują się zróżnicowaną dynamiką wzrostu i spadku. Zaobserwowany spadek lub wzrost wydatków majątkowych spowodowany jest zmieniającą się skalą realizowanych przez Gminę Koszyce inwestycji i projektów. Największy wzrost wydatków majątkowych odnotowano w latach 2008–2010. Jest to wynik realizacji zakrojonych na szeroką skalę inwestycji mających głównie na celu kompleksowe skanalizowanie i zwodociągowanie Gminy Koszyce.

Podatki kiedyś, a dziś...

Jeszcze kilkanaście lat temu większość osób wpłacała podatek u sołtysów, w kasie urzędu lub w banku. Obecnie nadal część podatników reguluje swoje zobowiązania osobiście u sołtysów bądź w kasie banku, ale większość wpłat to przelewy wykonane w systemie bankowości internetowej. Jest to znak czasu – Internet zawładnął niemalże każdą dziedziną życia, w tym również administracją samorządową. 25 lat temu nikt nie przypuszczał, że podatek wobec gminy Koszyce będzie można zapłacić nawet przebywając na drugim końcu świata i to za pomocą przyciśnięcia kilku klawiszy na klawiaturze komputera bądź kilku dotknięć ekranu w telefonie, zaś cała czynność może zająć najwyżej minutę. Ciekawostką może być też fakt, iż w jednym przypadku – na prośbę podatnika przebywającego za granicą – nakaz płatniczy został mu przesłany za pomocą poczty elektronicznej. Komputery, a ściślej mówiąc programy komputerowe, znacząco usprawniły pracę choćby przy sporządzaniu wymiaru podatków, nakazów płatniczych, księgowaniu wpłat, wyliczaniu odsetek od zaległości, wystawianiu upomnień, zaświadczeń czy sporządzaniu okresowych sprawozdań finansowych. Dawniej wszystkie te czynności trzeba było wykonywać ręcznie, używając przy tym ogrom-

ne ilości papieru. Obecnie większość działań można wykonać w programie komputerowym co jest zdecydowanie bardziej efektywne i zmniejsza ryzyko popełnienia błędu.

Akcyza

Jednym z nowych zadań – dodajmy czasochłonnym i pracochłonnym – jakie samorząd otrzymał do realizacji w ciągu ostatniego ćwierćwiecza, jest zwrot podatku akcyzowego dla producentów rolnych.

W 2006 roku weszła w życie ustawa o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej. Zgodnie z tą ustawą dwa razy w roku, w lutym i sierpniu, rolnicy składają w urzędzie gminy wnioski wraz z fakturami dokumentującymi wydatki poniesione na zakup oleju napędowego zwanego potocznie ropą, który jest przez nich wykorzystywany do produkcji rolnej.

Jest to korzystne rozwiązanie dla rolników, gdyż dzięki temu mogą otrzymać zwrot części niemałych przecież wydatków, jakie ponoszą na zakup paliwa służącego do produkcji rolnej.

Obecnie limit do hektara wynosi 86 litrów paliwa, a za każdy litr przysługuje 95 groszy, co w przeliczeniu daje kwotę 81,70 zł zwrotu do 1 hektara użytków rolnych.

Co dalej?

Do najważniejszych zadań planowanych na przyszłość należą:

1. Budowa obwodnicy Koszyc – droga krajowa 79 i obwodnicy Sokołowic – droga wojewódzka nr 768.
2. Zorganizowanie środowiskowego domu pomocy społecznej.
3. Organizacja szkoły muzycznej I stopnia w Koszycach.
4. Dokończenie projektu Odnowa i Rozwój Wsi.
5. Podejmowanie działań w kierunku rozwoju źródeł energii odnawialnej.
6. Zagospodarowanie odpadów pościekowych.
7. Budowa ścieżek rekreacyjnych z wykorzystaniem walorów przyrodniczych gminy.
8. Wspieranie rozwoju sportu i rekreacji.
9. Ochrona i zagospodarowanie walorów przyrodniczych rzeki Szreniawy.
10. Kontynuacja działań wspierających ideę społeczeństwa obywatelskiego (fundusz sołectki, organizacje pozarządowe, wsie tematyczne).
11. Wspieranie działalności kulturalnej a w szczególności Muzeum Ziemi Koszyckiej.
12. Zagospodarowanie wybudowanej Strefy Aktywności Gospodarczej w Sokołowicach.
13. Rozważenie możliwości i potrzeb doprowadzenia gazu do gminy Koszyce.

Spis treści

Samorząd Gminy Koszyce.....	3	Stowarzyszenie Koszycki Uniwersytet Trzeciego Wieku	56
Skład Rady Gminy Koszyce.....	4	Społeczeństwo obywatelskie.....	56
Wykaz sołtysów.....	7	Organizacje pozarządowe	56
Położenie, budowa geologiczna, warunki przyrodnicze	8	Fundusz sołecki.....	59
Zagadnienia społeczne	11	Przeciwdziałanie zagrożeniom.....	60
Ludność.....	11	Zagrożenie powodziowe	60
Pomoc społeczna	12	Ochotnicze Straże Pożarne oraz Zarządzanie Kryzysowe w Gminie Koszyce.....	62
Oświata i wychowanie.....	15	Gospodarka i środowisko.....	65
Krótka informacja o ważniejszych wydarzeniach, remontach, projektach w zakresie oświaty.....	18	Rolnictwo.....	65
Aktualna organizacja sieci szkół i przedszkola w gminie.....	24	Gospodarka wodno-ściekowa	66
Kultura, sport, promocja.....	24	Studium i plan zagospodarowania przestrzennego gminy Koszyce.....	69
Promocja gminy	24	Gospodarka gruntami.....	69
Działalność wydawnicza gminy	25	Inwestycje	69
Kultura.....	27	Budowa mostu na Wiśle.....	69
Muzeum Ziemi Koszyckiej	29	Drogownictwo	71
Kontakty międzynarodowe – partnerstwo	33	Przygotowania do budowy obwodnicy Koszyc..	73
Symbole gminy	35	Modernizacja oświetlenia ulicznego w gminie..	73
Honorowe Obywatelstwo Gminy Koszyce	36	Koszycka Strefa Aktywności Gospodarczej.....	74
Rankingi	37	Zadania o charakterze nieinwestycyjnym.....	75
Odnowa przestrzeni publicznej.....	38	Działalność gospodarcza.....	76
Koszycki Rynek miejscem wydarzeń kulturalnych.....	45	Ochrona środowiska.....	77
Sport.....	49	Koszycki Obszar Chronionego Krajobrazu	77
Udział gminy w stowarzyszeniach.....	51	Odnawialne źródła energii.....	77
Stowarzyszenie Gmin i Powiatów Małopolski...51		Akcja sprzątanía gminy	79
Lokalna Grupa Działania EO Cenoma	52	Budżet gminy	81
Organizacja Turystyczna Szlak Jagielloński.....	53	Podatki kiedyś, a dziś... ..	83
Gminna Biblioteka Publiczna w Koszycach.....	53	Akcyza	83
		Co dalej?.....	83

Materiały do wydania specjalnego Gazety Koszyckiej opracowane zostały przez referaty i samodzielne stanowiska Urzędu Gminy w Koszycach, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, Gminną Bibliotekę Publiczną, Muzeum Ziemi Koszyckiej, im Stanisława Boducha w Koszycach.
Zdjęcia Ryszard Stojek, Jacek Stojek, archiwum Gazety Koszyckiej.